

The logo for SCB (Statistiska centralbyrån) is a white circle containing the letters 'SCB' in a bold, sans-serif font.

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

# Förutsättningar i arbetslivet

– en undersökning om diskriminering på arbetsmarknaden och arbetsituationen för personer med funktionsnedsättning

 **Arbetsförmedlingen**

The logo for Arbetsförmedlingen consists of a stylized blue 'A' shape followed by the organization's name in a bold, black, sans-serif font.



# Förutsättningar i arbetslivet

– en undersökning om diskriminering på arbetsmarknaden och arbetssituationen för personer med funktionsnedsättning

# Conditions in the labour market

A survey on discrimination in the labour market and the work situation for persons with disabilities

Statistics Sweden  
2013

---

Producent  
*Producer* SCB, avdelningen för befolkning och välfärd  
Statistics Sweden, Population and Welfare Department  
Box 24300, SE-104 51 Stockholm  
+46 8 506 940 00

Förfrågningar  
*Enquiries* Frida Westling, +46 8 506 944 12  
frida.westling@scb.se  
Susanne Vinell, + 46 10 488 13 82  
susanne.vinell@arbetsformedlingen.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet i denna publikation.  
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:  
Källa: SCB, *Förutsättningar i arbetslivet*.

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.  
When quoting, please state the source as follows:  
Source: Statistics Sweden, *Conditions in the labour market*.

Omslag/Cover: Ateljén, SCB  
Foto/Photo: Johnér bildbyrå

## Förord

Arbetsförmedlingen (Af) har i regleringsbrev från regeringen fått i uppdrag att 2012 genomföra en undersökning av situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Undersökningen syftar till att ge kunskap om villkoren på arbetsmarknaden och resultatet redovisas främst för personer som har en funktionsnedsättning samt övriga i befolkningen. Andra redovisningsgrupper i rapporten är personer med funktionsnedsättning med respektive utan nedsatt arbetsförmåga.

Arbetsförmedlingen har beställt denna undersökning av Statistiska centralbyrån (SCB). Planeringen av undersökningen har skett i nära samarbete mellan SCB, Af, Diskrimineringsombudsmannen och Myndigheten för handikappolitisk samordning.

SCB har tidigare på uppdrag av Af genomfört undersökningar inom samma ämnesområde, senast 2008. Årets undersökning och undersökningen från 2008 skiljer sig dock avsevärt från varandra vad gäller genomförande och undersökningarnas resultat ska därför inte jämföras med varandra.

Undersökningen genomfördes under perioden oktober till slutet av december 2012.

Vid SCB:s enhet för demokratistatistik har Frida Westling och Mikaela Järnbert bidragit till undersökningens genomförande. Göran Råbäck och Frida Videll har ansvarat för statistisk metod och tabellberäkning. Rapporten är skriven av Frida Westling.

Stockholm, mars 2013

Inger Eklund  
Statistiska centralbyrån

Henrietta Stein  
Arbetsförmedlingen

### SCB tackar

Tack vare våra uppgiftslämnare – privatpersoner, företag, myndigheter och organisationer – kan SCB tillhandahålla tillförlitlig och aktuell statistik som tillgodoser samhällets informationsbehov.



## Innehåll

*A separate text in English is provided at the end of the publication, on page 121.*

<b>Förord</b> .....	<b>3</b>
<b>Sammanfattning</b> .....	<b>9</b>
Om undersökningen .....	9
Huvudsaklig sysselsättning .....	10
Personer med funktionsnedsättning .....	10
Behov av anpassning av arbetsförhållanden .....	11
Diskriminering i arbetslivet.....	12
Negativa attityder .....	12
Diskriminering .....	12
Mobbning.....	13
<b>Om undersökningen</b> .....	<b>15</b>
Definition av funktionsnedsättning .....	16
Personer med funktionsnedsättning .....	16
Redovisningsgrupper .....	17
Redovisning av grupper med respektive utan funktionsnedsättning.....	17
Redovisning utifrån koppling till arbetslivet.....	18
Begrepp och definitioner.....	19
Rapportens disposition .....	20
Redovisning .....	21
Tidigare undersökningar inom området .....	21
<b>Sysselsättning</b> .....	<b>23</b>
Huvudsaklig sysselsättning .....	23
Personer i arbete.....	27
Anställning och arbetstid .....	29
Anställningstyp .....	29
Heltid eller deltid.....	29
<b>Personer med funktionsnedsättning</b> .....	<b>33</b>
Personer med funktionsnedsättning i Sverige.....	33
Personer med funktionsnedsättning efter bakgrund.....	35
Ålder .....	35
Utbildning .....	36
Inrikes och utrikes födda .....	37
Bostadsregion .....	37
Vilka funktionsnedsättningar är vanligast?.....	39
Personer med nedsatt arbetsförmåga .....	43

<b>Behov av anpassningar av arbetsförhållanden .....</b>	<b>47</b>
I arbete.....	47
Ej i arbete.....	50
<b>Diskriminering i arbetslivet .....</b>	<b>53</b>
Negativa attityder .....	53
Diskriminering .....	55
Avancemang.....	58
Lönesättning.....	62
Nekad en anställning .....	65
Uppsagd eller avskedad .....	67
Mobbning .....	70
<b>Fakta om statistiken.....</b>	<b>75</b>
Detta omfattar statistiken.....	75
Så görs statistiken.....	76
Population och urval .....	76
Frågeblankett.....	76
Datainsamling .....	77
Bortfall.....	77
Upprättning av frågor.....	79
Viktberäkning och estimation.....	80
Redovisning .....	81
Redovisningsgrupper.....	82
Begrepp och definitioner .....	82
Statistikens tillförlitlighet .....	83
Ramtäckning.....	83
Urval .....	83
Mätning .....	84
Bearbetning.....	84
Bortfall .....	84
Bra att veta.....	86
Jämförbarhet över tid .....	86
Tillgänglighet .....	86
<b>Bilagor .....</b>	<b>87</b>
Bilaga 1 – Frågeblankett .....	87
Bilaga 2 – Tabellförteckning för tabellbilaga .....	95
Bilaga 3 – Tabellbilaga .....	99
Syssetsättning .....	99
Personer med funktionsnedsättning.....	104
Behov av anpassningar av arbetsförhållanden.....	118
Diskriminering .....	119



<b>In English</b> .....	<b>121</b>
Summary.....	121
List of tables.....	126
List of terms.....	130



# Sammanfattning

## Om undersökningen

Arbetsförmedlingen har i regleringsbrev från regeringen fått i uppdrag att år 2012 genomföra en undersökning av situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Resultatet av undersökningen redovisas främst utifrån personer som har en funktionsnedsättning vilka jämförs med övriga personer i befolkningen, samt utifrån om funktionsnedsättningen medför att arbetsförmågan är nedsatt eller ej.

Arbetsförmedlingen har beställt undersökningen av Statistiska centralbyrån. Planeringen av undersökningen har skett i nära samarbete mellan Statistiska centralbyrån, Arbetsförmedlingen, Diskrimineringsombudsmannen och Myndigheten för handikappolitisk samordning.

Undersökningen har genomförts som en enkätundersökning med valmöjlighet att svara via en pappersblankett eller elektroniskt på webben. Den elektroniska blanketten var stödd av talande webb, vilket är ett verktyg som läser upp text på webbsidor. Då syftet med undersökningen bland annat är att undersöka arbetssituationen för personer med funktionsnedsättning har det ansetts som viktigt att erbjuda olika sätt att lämna uppgifter. Efter genomförd enkätinsamling gjordes en bortfallsuppföljning per telefon till ett urval av bortfallet. I resultatredovisningen ingår svarande från både den ordinarie enkätinsamlingen och bortfallsuppföljningen. Den totala svarsfrekvensen för undersökningen är 55 procent.

SCB har tidigare, senast 2008, på uppdrag av Af genomfört undersökningar inom samma ämnesområde. Årets undersökning och undersökningen från 2008 skiljer sig dock avsevärt vad gäller genomförande och undersökningarnas resultat ska därför inte jämföras med varandra. De tidigare undersökningarna genomfördes via telefon och i anslutning till SCB:s arbetskraftsundersökning (AKU). AKU är en undersökning med syfte att beskriva den aktuella arbetsmarknadssituationen för Sveriges befolkningen i åldern 15–74 år. I AKU kategoriseras arbetskraftsstatus utifrån en specifik vecka (mätvecka). 2012 års undersökning genomfördes däremot utan någon koppling till AKU. Arbetskraftsstatus i årets undersökning klassades genom en fråga om huvudsaklig sysselsättning.

## Huvudsaklig sysselsättning

I undersökningen har de svarande fått ange sin huvudsakliga sysselsättning. Den vanligaste sysselsättningen i befolkningen är att arbeta som anställd följt av studier. Bland personer med funktionsnedsättning är det också vanligast att arbeta som anställd. Däremot är det en större andel som har sjuk- eller aktivitetsersättning eller är långtidssjukskrivna jämfört med övriga i befolkningen.

Personer med funktionsnedsättning som inte har nedsatt arbetsförmåga har en huvudsaklig sysselsättning som liknar övriga i befolkningen.

I undersökningen svarar omkring 71 procent att de är i arbete, det vill säga har en huvudsaklig sysselsättning som anställd, egen företagare eller föräldraledig. Bland dem med nedsatt arbetsförmåga är motsvarande andel omkring 44 procent. Män med nedsatt arbetsförmåga är i arbete i större utsträckning än kvinnor, 51 procent jämfört med 39 procent.

Av personer i arbete uppger de med en funktionsnedsättning att de har en fast respektive tidsbegränsad anställning i lika stor utsträckning som övriga i befolkningen.

Det är vanligt att personer med en funktionsnedsättning arbetar deltid. Knappt 30 procent av dem med nedsatt arbetsförmåga arbetar mellan 20–34 timmar i veckan. För övriga i befolkningen arbetar 13 procent mellan 20–34 timmar. Det är vanligare att kvinnor arbetar deltid jämfört med män.

## Personer med funktionsnedsättning

Omkring 26 procent i undersökningen uppger att de har någon funktionsnedsättning<sup>1</sup>. I uppräknat antal motsvarar det omkring 1,6 miljoner människor i Sverige i åldern 16–64 år. Av dessa uppger cirka 53 procent, motsvarande drygt 800 000 personer, att deras arbetsförmåga är nedsatt.

---

<sup>1</sup> Med funktionsnedsättning menas i denna undersökning att man kan ha nedsatt syn eller hörsel, ha tal- eller röstproblem, rörelsenedsättning, allergi eller någon form av psykisk funktionsnedsättning. Det kan också vara att man har diabetes, hjärt-lungproblem, mag-tarmsjukdom, psoriasis, epilepsi, dyslexi eller något liknande.

Män och kvinnor har i samma utsträckning funktionsnedsättning. Det är dock vanligare att kvinnor jämfört med män uppger att funktionsnedsättningen medför att arbetsförmågan är nedsatt.

Bland personer med funktionsnedsättning är personer i åldern 50–64 år överrepresenterade. Denna åldersgrupp har i hög utsträckning en nedsatt arbetsförmåga. Personer med funktionsnedsättning, framförallt de med nedsatt arbetsförmåga, har i lägre grad eftergymnasial utbildning.

Vanliga typer av funktionsnedsättningar är astma/allergi eller annan överkänslighet, rörelsenedsättning och synnedsättning. Hjärt- och kärlsjukdom och hörselnedsättning är funktionsnedsättningar som är vanligare bland män medan mag- och tarmsjukdom och psykisk funktionsnedsättning är funktionsnedsättningar som är vanligare bland kvinnor.

Rörelsenedsättning är den vanligaste funktionsnedsättningen bland personer med nedsatt arbetsförmåga.

## Behov av anpassning av arbetsförhållanden

Det är vanligt att personer med funktionsnedsättning är i behov av åtgärder i form av hjälpmedel eller anpassningar i arbetslivet. Av dem som är i behov av åtgärder, både de som är i arbete och de som är utan ett arbete, svarar drygt 30 procent att de är i behov av en åtgärd och knappt 70 procent att de är i behov av två eller flera åtgärder.

De med nedsatt arbetsförmåga som är i arbete efterfrågar främst åtgärder som anpassat arbetstempo, anpassad arbetstid samt anpassade arbetsuppgifter. Det är vanligare att kvinnor jämfört med män efterfrågar anpassad arbetstid. Andelen som fått den hjälp/anpassning de är i behov av varierar för de olika åtgärderna. Mellan knappt 50 och 90 procent har fått respektive åtgärd som de efterfrågat.

Omkring 85 procent av dem som saknar arbete uppger att de är i behov av någon anpassning/hjälp för att kunna ta ett arbete som de annars hade haft svårt att utföra. Den vanligaste typen av åtgärd som skulle göra det möjligt att arbeta är anpassning av arbetstid, arbetstempo samt arbetsuppgifter. Män och kvinnor efterfrågar samma typer av åtgärder.

## Diskriminering i arbetslivet

### Negativa attityder

Omkring 16 procent av personer med funktionsnedsättning uppger att de har mött negativa attityder hos arbetsgivare på grund av funktionsnedsättningen. Det är vanligare att kvinnor upplevt det än män. Det är främst personer med nedsatt arbetsförmåga som uppger att de mött negativa attityder. Personer som inte är i arbete uppger i större utsträckning att de blivit utsatta jämfört med personer som är i arbete.

### Diskriminering

I undersökningen har 22 procent svarat ja på någon av de fyra frågorna om diskriminering som ställts i blanketten. Kvinnor upplever i något större utsträckning att de blivit utsatta för diskriminering än män. Kvinnor som är i arbete uppger i större utsträckning att de blivit utsatta än kvinnor som inte är i arbete.

Det är något vanligare att personer med funktionsnedsättning uppger att de blivit diskriminerade än övriga i befolkningen.

I befolkningen är det 6 procent som upplever att de på osakliga grunder blivit **förbigångna när de sökt avancemang**. Personer i åldern 30–49 år anger i något större utsträckning att de blivit förbigångna vid avancemang jämfört med 16–29-åringar. Det är nästan dubbelt så vanligt att utrikes födda uppger att de blivit förbigångna vid avancemang jämfört med inrikes födda. Bland personer med funktionsnedsättning uppger 8 procent att de blivit förbigångna när de sökt avancemang, vilket tyder på att det är något vanligare bland personer med funktionsnedsättning jämfört med övriga i befolkningen.

I befolkningen är det 16 procent som upplever att de **blivit orättvist behandlade vid lönesättning**. Ju högre utbildningsnivå desto vanligare är det att uppleva sig ha blivit utsatt för orättvis behandling vid lönesättning. Bland personer med funktionsnedsättning anger 18 procent att de blivit orättvist behandlade vid lönesättning och det är vanligare att kvinnor upplever sig orättvist behandlade jämfört med män.

I befolkningen uppger 6 procent att de under de senaste fem åren på osakliga grunder blivit **nekad en anställning**. En större andel utrikes födda uppger att de blivit nekad en anställning jämfört med inrikes födda. Det är även något vanligare att personer med funktions-

nedsättning anger att de blivit nekad en anställning jämfört med övriga i befolkningen.

Omkring 4 procent i befolkningen uppger att de under de senaste fem åren på osakliga grunder blivit **uppsagda eller avskedade**. Kvinnor och män uppger i lika stor utsträckning att de blivit utsatta. Det är vanligare att personer med nedsatt arbetsförmåga anger att de blivit uppsagda eller avskedade på osakliga grunder.

### **Mobbning**

I befolkningen uppger 12 procent att de blivit mobbade, trakasserade eller kränkta av chef eller arbetskamrat någon gång under de senaste fem åren. Det är nästan dubbelt så vanligt att kvinnor anger att de blivit utsatta för mobbning, kränkning eller trakasserier jämfört med män.

Bland personer med funktionsnedsättning uppger 16 procent att de utsatts för mobbning, trakasserier eller kränkning jämfört med 11 procent i övriga befolkningen. Det är framförallt de med nedsatt arbetsförmåga och som är i arbete som uppger att de utsatts för mobbning, trakasserier eller kränkning. Personer utan nedsatt arbetsförmåga uppger att de blivit utsatta i lika stor utsträckning som övriga i befolkningen.





## Om undersökningen

Arbetsförmedlingen (Af) har i regleringsbrev från regeringen fått i uppdrag att år 2012 genomföra en undersökning av situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning.

Arbetsförmedlingen har beställt denna undersökning av Statistiska centralbyrån (SCB). Planeringen av undersökningen har skett i nära samarbete mellan SCB, Af, Diskrimineringsombudsmannen (DO) och Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam).

Syftet med undersökningen är att ge en aktuell bild av villkoren på arbetsmarknaden i Sverige. Resultatet av undersökningen redovisas främst utifrån personer som har en funktionsnedsättning samt övriga personer i befolkningen. Andra redovisningsgrupper i rapporten är personer med funktionsnedsättning med respektive utan nedsatt arbetsförmåga.

Undersökningen om förutsättningar i arbetslivet genomfördes under perioden oktober till slutet av december 2012. Undersökningen riktade sig till samtliga i Sveriges befolkning i åldern 16–64 år och urvalsramen var folkbokförda i Sverige. Undersökningen har genomförts med ett urval av 50 004 personer.

Undersökningen har genomförts som en enkätundersökning med valmöjlighet att svara via en pappersblankett eller elektroniskt på webben. Den elektroniska blanketten var stödd av talande webb, vilket är ett verktyg som läser upp text på webbsidor. Då syftet med undersökningen bland annat är att undersöka arbetssituationen för personer med funktionsnedsättning har det ansetts som viktigt att kunna erbjuda olika sätt att lämna uppgifter.

Efter den ordinarie insamlingen genomfördes en bortfallsuppföljning till ett urval av 3 000 personer i ordinarie bortfallet. Bortfallsuppföljningen genomfördes som en telefonintervju där samtliga frågor i enkäten ställdes.

I bortfallsuppföljningen har 927 personer deltagit och svarsfrekvensen är 31 procent.

Totalt deltog 26 370 personer i den ordinarie insamlingen och 927 i bortfallsuppföljningen. I den ordinarie insamlingen är svarsfrekvensen 53 procent. Cirka 17 procent av de svarande valde att besvara blanketten elektroniskt via ett webbformulär. I bortfallsuppfölj-

ningen är svarsfrekvensen 31 procent. Totalt deltog 27 297 personer i undersökningen, vilket är en svarsfrekvens på 55 procent.

Frågeblanketten som används i undersökningen består av 18 frågor och återfinns i sin helhet i bilaga 1.

En mer detaljerad beskrivning av urval och estimation finns i avsnittet Fakta om statistiken.

## Definition av funktionsnedsättning

### Personer med funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i denna undersökning att man kan ha nedsatt syn eller hörsel, ha tal- eller röstproblem, rörelsenedsättning, allergi eller någon form av psykisk funktionsnedsättning. Det kan också vara att man har diabetes, hjärt-lungproblem, mag-tarmsjukdom, psoriasis, epilepsi, dyslexi eller något liknande. De tillfrågade får en fråga om de utifrån dessa kriterier har en funktionsnedsättning.

Definitionen av personer med funktionsnedsättning baserar sig på FN:s standardregler. I dessa standardregler säger man att begreppet "personer med funktionsnedsättning" innefattar ett stort antal olika funktionshinder. Människor kan ha funktionsnedsättning på grund av fysiska eller intellektuella skador eller sjukdomar, syn- eller hörselskador eller -sjukdomar, medicinska tillstånd eller mentalsjukdomar. Sådana skador, tillstånd eller sjukdomar kan vara av bestående eller övergående natur.

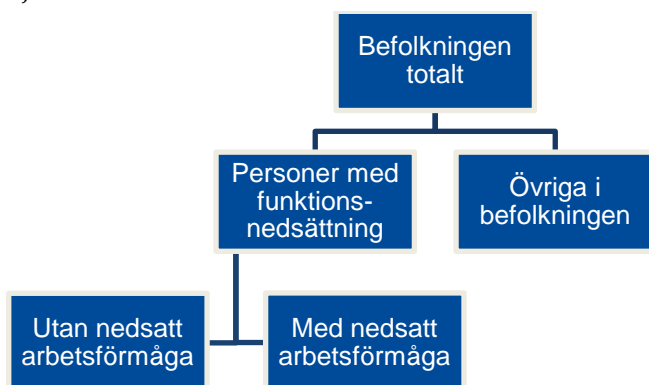
## Redovisningsgrupper

### Redovisning av grupper med respektive utan funktionsnedsättning

I undersökningen har personerna fått svara på frågan om de har en funktionsnedsättning. Resultaten i denna rapport redovisas utifrån personer med funktionsnedsättning samt övriga personer i befolkningen, det vill säga de som svarat **ja** respektive **nej** på frågan om de har en funktionsnedsättning eller ej.

De som har en funktionsnedsättning har även fått svara på om deras funktionsnedsättning medför att deras arbetsförmåga är nedsatt eller ej, vilket resulterar i ytterligare två redovisningsgrupper, med nedsatt arbetsförmåga respektive utan nedsatt arbetsförmåga.

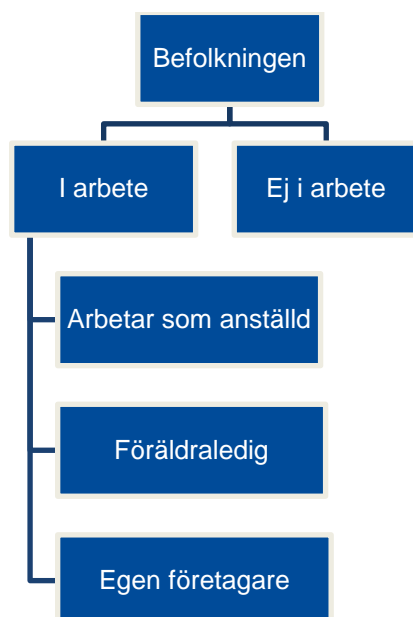
Rapportens olika redovisningsgrupper kan sammanfattas enligt följande schematiska skiss.



## Redovisning utifrån koppling till arbetslivet

### I arbete och ej i arbete

Rapporten innehåller redovisning utifrån om personer är i arbete eller ej i arbete. Grupperingen i arbete respektive ej i arbete har skapats utifrån huvudsaklig sysselsättning. De som uppgivit att de arbetar som anställd, är föräldralediga eller är egna företagare redovisas som personer i arbete. Personer som svarat att deras huvudsakliga sysselsättning till exempel är studier, arbetslös, hemarbetande, pensionär eller sjukskriven räknas som ej i arbete.



### Heltid/Deltid

De personer som svarar att de är i arbete får även svara på hur många timmar per vecka de vanligtvis arbetar. Heltid motsvaras av en arbetstid på minst 35 timmar per vecka, lång deltid motsvaras av 20–34 timmar och kort deltid 1–19 timmar per vecka.

### Anställningsform

De som arbetar som anställda eller är föräldralediga får även frågan om de har en fast eller tillsvidareanställning eller en tidsbegränsad anställning.

### **Privat/offentlig sektor**

De som är anställda eller föräldralediga får besvara en fråga om de arbetar i offentlig eller privat sektor. Egna företagare har inte behövt besvara frågan. När sektor redovisas i tabellbilagan är egna företagare inkluderade i privat sektor.

### **Begrepp och definitioner**

**Personer med funktionsnedsättning** omfattar dem som svarat att de har en funktionsnedsättning enligt följande fråga:

Med funktionsnedsättning menas här att man kan ha nedsatt syn eller hörsel, ha tal- eller röstproblem, rörelsehinder<sup>2</sup>, allergi eller någon form av psykisk funktionsnedsättning. Det kan också vara att man har diabetes, hjärt-lungproblem, mag-tarmsjukdom, psoriasis, epilepsi, dyslexi eller något liknande.

Med den här definitionen, skulle du säga att du har en funktionsnedsättning?

**Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga** omfattar dem som svarat att de har en funktionsnedsättning samt att de har en mycket eller delvis nedsatt arbetsförmåga enligt följande fråga:

Bedömer du att din/dina funktionsnedsättning/ar medför att din arbetsförmåga är nedsatt?

**Personer med funktionsnedsättning utan nedsatt arbetsförmåga** omfattar dem som svarat att de har en funktionsnedsättning samt svarat att de inte har en nedsatt arbetsförmåga.

I redovisningsgruppen ingår även de som utelämnat svar på frågan samt de som svarat att de inte vet om de har nedsatt arbetsförmåga. I diagram 4 i rapporten görs dock ett undantag, här redovisas de som svarat att de inte har nedsatt arbetsförmåga separerat från de som utelämnat svar eller svarat vet ej på frågan om nedsatt arbetsförmåga. De som svarat vet ej eller utelämnat svar på fråga om nedsatt arbetsförmåga är således en egen redovisningsgrupp i diagram 4.

---

<sup>2</sup> I frågeformuläret användes ordet rörelsehinder. I rapporten används fortsättningsvis ordvalet rörelsenedsättning istället för rörelsehinder.

**Övriga i befolkningen** omfattar dem som svarat nej på frågan om en funktionsnedsättning.

**Befolkningen totalt** omfattar samtliga i undersökningen.

**I arbete** omfattar de personer som svarat att deras huvudsakliga sysselsättning är att de arbetar som anställda, är föräldralediga eller egna företagare på frågan om huvudsaklig sysselsättning:

Vilken är din nuvarande huvudsakliga sysselsättning?

**Ej i arbete** omfattar de personer som svarat att deras huvudsakliga sysselsättning är någon av följande: studerar, arbetslös, hemarbetande, sköter eget hushåll, ålderspensionär, sjuk-/aktivitetsersättning (förtids-, sjukpensionär), långtidssjukskriven (mer än 3 månader), hjälper till i familjemedlems företag samt de som angett svarsalternativet annat.

## Rapportens disposition

Rapporten är indelad i fem olika avsnitt: Sysselsättning, Personer med funktionsnedsättning, Behov av anpassningar av arbetsförhållanden, Diskriminering i arbetslivet samt Fakta om statistiken.

Avsnittet om sysselsättning omfattar redovisningar av huvudsaklig sysselsättning samt anställning och anställningstid. Resultaten redovisas efter befolkningen totalt samt personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen.

Vidare följer ett avsnitt benämnt Personer med funktionsnedsättning, vilket bland annat omfattar antalet personer med funktionsnedsättning, vilka funktionsnedsättningar som är vanliga samt vilka funktionsnedsättningar som medför en nedsatt arbetsförmåga. För att undersöka om personer med funktionsnedsättning skiljer sig i några avseenden mot övriga i befolkningen redovisas sammansättningen efter några bakgrundsvariabler för personer med funktionsnedsättning jämfört med befolkningen totalt.

Personer som har en funktionsnedsättning kan behöva anpassningar av sina arbetsförhållanden för att få en fungerande arbetssituation. I det påföljande avsnittet presenteras vilka anpassningar som efterfrågas, både för personer som är i arbete och de som saknar arbete.

Avsnittet diskriminering innehåller redovisning av huruvida personer med funktionsnedsättning mött negativa attityder hos arbetsgivare. Därefter följer en redogörelse över om personer upplever sig ha blivit diskriminerade på arbetsplatsen. Redovisningen av diskri-

minering sker utifrån ett antal bakgrundsvariabler samt för personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen. Kapitlet avslutas med att behandla mobbning, trakasserier och kränkning.

I det avslutande avsnittet beskrivs undersökningens genomförande och tillförlitlighet.

## Redovisning

För samtliga skattningar i tabellerna redovisas osäkerhetsintervall i form av s.k. konfidensintervall. Dessa ger läsaren information om osäkerheten i de erhållna värdena. För ytterligare information om osäkerhet, bortfall, effekter av val av frågemetod m.m. hänvisas till avsnittet Fakta om statistiken. När skillnaden mellan två skattningar är signifikant, dvs. statistiskt säkerställd, redovisas detta med en stjärnmarkering. De skillnader som påvisas i resultatredovisningen är endast skillnader som är statistiskt signifikanta.

I diagrammen går skalorna generellt från 0 till 100. Detta för att det ska vara lättare att göra jämförelser mellan olika diagram. I några fall har det dock varit nödvändigt att frånga den principen eftersom åskådligheten av skillnaderna annars försvårats.

Förutom redovisningen i löpande text med tabeller och diagram återfinns ytterligare tabeller i bilaga 3.

## Tidigare undersökningar inom området

SCB har tidigare, senast 2008, på uppdrag av Af genomfört undersökningar inom samma ämnesområde, under namnet Funktionsnedsattas situation på arbetsmarknaden. Årets undersökning och undersökningen från 2008 skiljer sig dock avsevärt vad gäller genomförande och undersökningarnas resultat ska därför inte jämföras med varandra.

Enligt 2008 års undersökning hade omkring 15 procent av Sveriges befolkning i åldern 16–64 år en funktionsnedsättning vilket motsvarade 921 000 personer.

**Tabell 1**  
**Befolkningen totalt. Andel som svarat att de har**  
**någon funktionsnedsättning. Procent. 1996–2008**

	Ja	Uppräknat antal
1996	19,2 ± 0,4	1 065 000
1998	17,1 ± 0,4	952 000
2000	21,4 ± 0,5	1 200 000
2002	20,8 ± 0,5	1 181 000
2004	18,8 ± 0,4	1 080 000
2006	15,7 ± 0,4	919 000
<b>2008</b>	<b>15,5 ± 0,4</b>	<b>921 000</b>

De tidigare undersökningarna genomfördes via telefon och i anslutning till SCB:s arbetskraftsundersökning (AKU). AKU är en undersökning med syfte att beskriva den aktuella arbetsmarknadssituationen för Sveriges befolkningen i åldern 15–74 år. I AKU kategoriseras arbetskraftsstatus utifrån en specifik vecka (mätvecka) och AKU:s uppgifter om arbetslösa är de officiella arbetslöshetstalet i Sverige. 2012 års undersökning genomfördes utan någon koppling till AKU. Arbetskraftsstatus i årets undersökning klassades genom en fråga om huvudsaklig sysselsättning och personen fick själv uppge sin huvudsakliga sysselsättning. Insamlingen av 2012 års undersökning skedde både via pappersblankett och elektroniskt på webben samt genom en bortfallsuppföljning via telefon till ett urval av bortfallet.

Frågan om huruvida svarspersonen har en funktionsnedsättning är utformad på ett likartat sätt 2012 som i de tidigare undersökningarna, men på grund av att undersökningarna genomförts med olika metodik är resultaten inte jämförbara.



# Sysseisättning

Detta kapitel omfattar redovisningar av huvudsaklig sysseisättning, anställning och anställningstid. Resultaten redovisas efter befolkningen totalt samt efter personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen.

Omkring 26 procent av de svarande uppger att de har någon funktionsnedsättning<sup>3</sup>. I uppräknat antal motsvarar det omkring 1,6 miljoner människor i Sverige i åldern 16–64 år. Av dessa uppger cirka 53 procent, motsvarande drygt 800 000 personer, att deras arbetsförmåga är nedsatt.

## Huvudsaklig sysseisättning

I frågeblanketten har personerna fått uppge sin huvudsakliga sysseisättning. Endast ett svarsalternativ har varit tillåtet. De personer som angett flera svarsalternativ eller lämnat frågan obesvarad redovisas tillsammans med svarsalternativet annat.

I befolkningen är den vanligaste huvudsakliga sysseisättningen att arbeta som anställd vilket 61 procent gör. Den näst vanligaste sysseisättningen är studier (14 procent). Bland personer med funktionsnedsättning är det också vanligast att arbeta som anställd (51 procent). Däremot är det en större andel som uppger att de har sjuk- eller aktivitetsersättning eller är långtidssjukskrivna jämfört med övriga i befolkningen. Denna skillnad syns dock enbart för personer med funktionsnedsättning som även har nedsatt arbetsförmåga av vilka 40 procent arbetar som anställda och 22 procent har sjuk- eller aktivitetsersättning.

Personer som inte har nedsatt arbetsförmåga har en huvudsaklig sysseisättning som liknar övriga i befolkningen.

Personer med funktionsnedsättning är företagare i mindre utsträckning (5 procent) än övriga i befolkningen (9 procent).

---

<sup>3</sup> Med funktionsnedsättning menas i denna undersökning att man kan ha nedsatt syn eller hörsel, ha tal- eller röstproblem, rörelsenedsättning, allergi eller någon form av psykisk funktionsnedsättning. Det kan också vara att man har diabetes, hjärt-lungproblem, mag-tarmsjukdom, psoriasis, epilepsi, dyslexi eller något liknande.

I bilaga 3 (tabell B1 och B2) redovisas den huvudsakliga sysselsättningen för män respektive kvinnor på samma sätt som tabell 2.

**Tabell 2**

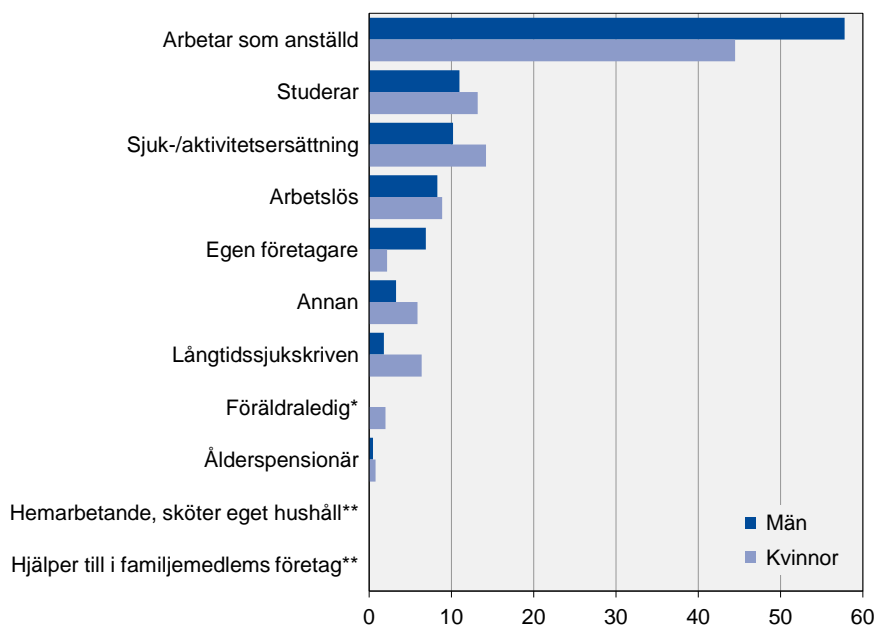
**Huvudsaklig sysselsättning. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning			Övriga i befolkningen	Befolkningen totalt
	Totalt	Med nedsatt arbetsförmåga	Utan nedsatt arbetsförmåga		
Arbetar som anställd	51,3 ± 3,0	39,6 ± 4,2	64,2 ± 4,5	64,5 ± 1,7	61,0 ± 1,4
Föräldraledig	1,1 ± 0,6	0,9 ± 0,8	1,2 ± 0,9	1,9 ± 0,4	1,7 ± 0,4
Egen företagare	4,6 ± 1,4	3,6 ± 1,5	5,8 ± 2,4	8,8 ± 1,1	7,8 ± 0,9
Studerar	12,1 ± 2,2	8,3 ± 2,7	16,3 ± 3,7	14,0 ± 1,2	13,5 ± 1,0
Arbetslös	8,6 ± 1,9	10,1 ± 2,9	6,9 ± 2,6	5,8 ± 0,9	6,6 ± 0,8
Hemarbetande, sköter eget hushåll	. ± .	. ± .	. ± .	0,6 ± 0,3	0,7 ± 0,3
Ålderspensionär	0,6 ± 0,3	0,9 ± 0,6	0,3 ± 0,1	0,8 ± 0,2	0,8 ± 0,2
Sjuk-/aktivitetsersättning (förtids-, sjukpensionerad)	12,2 ± 1,9	21,7 ± 3,3	1,6 ± 1,0	0,9 ± 0,3	3,8 ± 0,5
Långtidssjukskriven (mer än 3 månader)	4,1 ± 1,3	7,4 ± 2,5	0,3 ± 0,1	0,3 ± 0,2	1,3 ± 0,4
Hjälper till i familjemedlems företag	. ± .	. ± .	. ± .	0,1 ± 0,0	0,1 ± 0,0
Annan	4,5 ± 0,8	5,9 ± 1,3	3,1 ± 1,0	2,1 ± 0,2	2,8 ± 0,3
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

Det är vanligare att män med en funktionsnedsättning arbetar som anställda eller är egna företagare jämfört med kvinnor med funktionsnedsättning. Omkring 58 procent av männen arbetar som anställda och 7 procent är egna företagare. Bland kvinnorna anger 45 procent att de arbetar som anställda och 2 procent att de är egna företagare.

En högre andel kvinnor med funktionsnedsättning (6 procent) uppger att de är långtidssjukskrivna jämfört med män (2 procent).

**Diagram 1**  
**Huvudsaklig sysselsättning. Personer med funktionsnedsättning**  
**totalt. Procent. År 2012**



\*) För få svarande män för redovisning.

\*\*) För få svarande för redovisning.

**Tabell 3**  
**Huvudsaklig sysselsättning. Personer med funktionsnedsättning**  
**totalt. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
Arbetar som anställd	57,8 ±	4,6	44,5 ±	4,0	*	51,3 ±	3,0
Föräldraledig	. ±	.	2,0 ±	1,2		1,1 ±	0,6
Egen företagare	6,9 ±	2,5	2,2 ±	1,2	*	4,6 ±	1,4
Studerar	11,0 ±	3,2	13,2 ±	3,1	.	12,1 ±	2,2
Arbetslös	8,3 ±	2,8	8,9 ±	2,7	.	8,6 ±	1,9
Hemarbetande, sköter eget hushåll	. ±	.	. ±	.		. ±	.
Ålderspensionär	0,5 ±	0,2	0,8 ±	0,7	.	0,6 ±	0,3
Sjuk-/aktivitetsersättning (förtids-, sjukpensionerad)	10,2 ±	2,6	14,2 ±	2,7	.	12,2 ±	1,9
Långtidssjukskriven (mer än 3 månader)	1,8 ±	1,0	6,4 ±	2,5	*	4,1 ±	1,3
Hjälper till i familjemedlems företag	. ±	.	. ±	.		. ±	.
Annan	3,3 ±	0,9	5,9 ±	1,5	*	4,5 ±	0,8
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>		<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

## Personer i arbete

I befolkningen är det omkring 71 procent som uppger att de är i arbete<sup>4</sup> och det är en högre andel män (75 procent) än kvinnor (66 procent). Bland personer med funktionsnedsättning är motsvarande andel 57 procent. Den grupp som i minst utsträckning anger att de är i arbete är personer med nedsatt arbetsförmåga (44 procent).

Även bland personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga är en större andel män än kvinnor i arbete, 51 procent jämfört med 39 procent.

**Tabell 4**

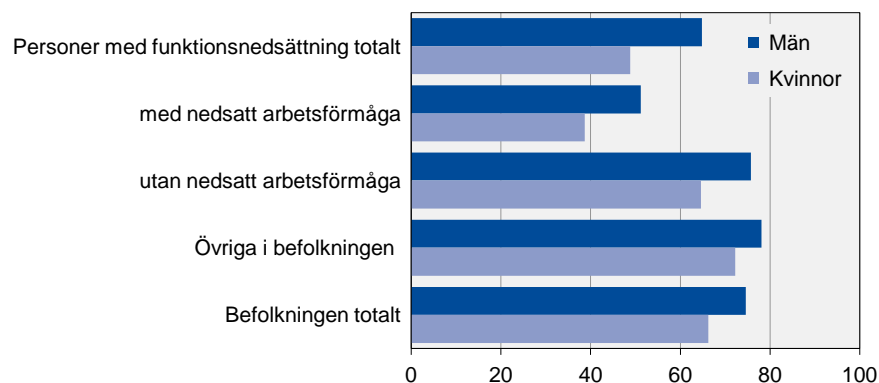
**I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Kvinnor och män. Procent. År 2012.**

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
Personer med funktionsnedsättning totalt	64,8 ±	4,3	48,8 ±	4,1	*	57,0 ±	2,9
med nedsatt arbetsförmåga	51,2 ±	6,8	38,7 ±	5,3	*	44,1 ±	4,2
utan nedsatt arbetsförmåga	75,7 ±	5,4	64,6 ±	6,4	.	71,2 ±	4,2
Övriga i befolkningen	78,1 ±	2,1	72,2 ±	2,1	*	75,2 ±	1,4
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>74,6 ±</b>	<b>1,8</b>	<b>66,2 ±</b>	<b>1,8</b>	*	<b>70,5 ±</b>	<b>1,2</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

**Diagram 2**

**I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Kvinnor och män. Procent. År 2012**



<sup>4</sup> Med i arbete avses personer som har en huvudsaklig sysselsättning som anställd, föräldraledig eller egen företagare.

I befolkningen som är i arbete uppger 87 procent att de arbetar som anställda, 11 procent är egna företagare och 2 procent har en huvudsaklig sysselsättning som föräldralediga. Fördelningen mellan andelen som är anställda, föräldralediga och egna företagare ser lika ut för personer med funktionsnedsättning jämfört med befolkningen totalt.

I tabell B4 och B5 i tabellbilagan redovisas andelen anställda, företagare och föräldralediga könsuppdelat för personer med funktionsnedsättning respektive personer med nedsatt arbetsförmåga. Inga skillnader mellan män och kvinnor kan påvisas, varken för personer med funktionsnedsättning totalt eller för personer med nedsatt arbetsförmåga.

**Tabell 5**

**I arbete. Anställd/företagare/föräldralediga. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning						Övriga i befolkningen		Befolkningen totalt	
	Totalt		Med nedsatt arbetsförmåga		Utan nedsatt arbetsförmåga					
Anställda	90,0 ±	2,6	89,8 ±	3,8	90,2 ±	3,5	85,7 ±	1,6	86,6 ±	1,4
Företagare	8,1 ±	2,4	8,1 ±	3,4	8,2 ±	3,3	11,8 ±	1,5	11,0 ±	1,3
Föräldralediga	1,9 ±	1,0	2,1 ±	1,8	1,7 ±	1,2	2,5 ±	0,6	2,4 ±	0,5
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>
<b>Uppräknat antal</b>	<b>890</b>									
	<b>300 ±</b>	<b>67 400</b>	<b>362 100 ±</b>	<b>45 800</b>	<b>528 200 ±</b>	<b>54 500</b>	<b>3 347 800 ±</b>	<b>87 400</b>	<b>4 238 100 ±</b>	<b>69 900</b>

## Anställning och arbetstid

### Anställningstyp

I undersökningen har de som är anställda och föräldralediga fått besvara frågan om vilken typ av anställning de har. Frågans svarsalternativ är fast eller tillsvidareanställning, tidsbegränsad anställning (t. ex. timanställd, projektanställd) samt "annat".

Anställningstypen skiljer sig inte åt mellan personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen. Det är knappt 90 procent som har en fast anställning och drygt 10 procent som har en tidsbegränsad anställning.

I tabell B6 och B7 i tabellbilagan redovisas andelen fast anställda och tidsbegränsat anställda könsuppdelat för personer med funktionsnedsättning respektive personer med nedsatt arbetsförmåga. Det är inga skillnader mellan kvinnor och män med avseende på anställningstyp.

#### Tabell 6

**Anställda och föräldralediga. Fast/tidsbegränsad anställning. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning						Övriga i befolkningen		Befolkningen totalt	
	Totalt		Med nedsatt arbetsförmåga		Utan nedsatt arbetsförmåga					
Fast anställda	87,1 ±	3,0	84,2 ±	5,2	89,0 ±	3,6	86,0 ±	1,7	86,3 ±	1,5
Tidsbegränsat anställd	11,2 ±	2,9	12,7 ±	5,0	10,2 ±	3,6	12,7 ±	1,7	12,4 ±	1,4
Annat	1,7 ±	0,8	3,0 ±	1,9	0,8 ±	0,3	1,3 ±	0,5	1,4 ±	0,4
<b>Totalt</b>	<b>100 ±</b>	<b>0</b>	<b>100 ±</b>	<b>0</b>	<b>100 ±</b>	<b>0</b>	<b>100 ±</b>	<b>0</b>	<b>100 ±</b>	<b>0</b>
<b>Uppräknat antal</b>	<b>817 900 ±</b>	<b>65 200</b>	<b>332 900 ±</b>	<b>44 400</b>	<b>485 000 ±</b>	<b>52 100</b>	<b>2 953 800 ±</b>	<b>91 500</b>	<b>3 771 700 ±</b>	<b>84 400</b>

### Heltid eller deltid

Personer i arbete har fått uppge antalet timmar de arbetar per vecka. Heltid motsvaras av en arbetstid på minst 35 timmar i veckan, lång deltid motsvaras av en arbetstid mellan 20 och 34 timmar och kort deltid motsvaras av arbete mellan 1 och 19 timmar i veckan.

Bland personer med funktionsnedsättning uppger 77 procent att de arbetar heltid, 18 procent lång deltid och 3 procent kort deltid. Övriga i befolkningen uppger en större andel heltid (83 procent) än

personer med funktionsnedsättning. En större andel personer med funktionsnedsättning redovisar lång deltid och det är främst personer med nedsatt arbetsförmåga som har kortare arbetstid. Knappt 30 procent av dem med nedsatt arbetsförmåga svarar att de arbetar lång deltid vilket kan jämföras med övriga i befolkningen där 13 procent anger att de arbetar lång deltid.

Det är vanligare att män med en funktionsnedsättning arbetar heltid (87 procent) jämfört med kvinnor (62 procent) och det är vanligare att kvinnor med funktionsnedsättning uppger att de arbetar lång deltid jämfört med män.

Kvinnor med nedsatt arbetsförmåga arbetar i stor utsträckning lång deltid, 43 procent jämfört med 14 procent bland män med nedsatt arbetsförmåga.

Arbetstiden hos personer utan nedsatt arbetsförmåga liknar övriga i befolkningen och befolkningen totalt.

### Tabell 7

**I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Fördelade på heltid/deltid. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning						Övriga i befolkningen		Befolkningen totalt	
	Totalt		Med nedsatt arbetsförmåga		Utan nedsatt arbetsförmåga					
Heltid 35–tim	76,7 ±	3,3	63,9 ±	6,1	85,4 ±	3,6	83,0 ±	1,5	81,7 ±	1,3
Deltid 20–34 tim	17,5 ±	3,0	28,7 ±	5,7	9,9 ±	3,1	12,6 ±	1,4	13,6 ±	1,2
Deltid 1–19 tim	3,3 ±	1,7	4,6 ±	2,9	2,5 ±	2,0	1,6 ±	0,5	1,9 ±	0,5
Uppgift saknas	2,5 ±	0,4	2,8 ±	0,7	2,3 ±	0,5	2,8 ±	0,4	2,8 ±	0,3
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>
<b>Uppräknat antal</b>	<b>890</b>									
	300 ±	67 400	362 100 ±	45 800	528 200 ±	54 500	3 347 800 ±	87 400	4 238 100 ±	69 900

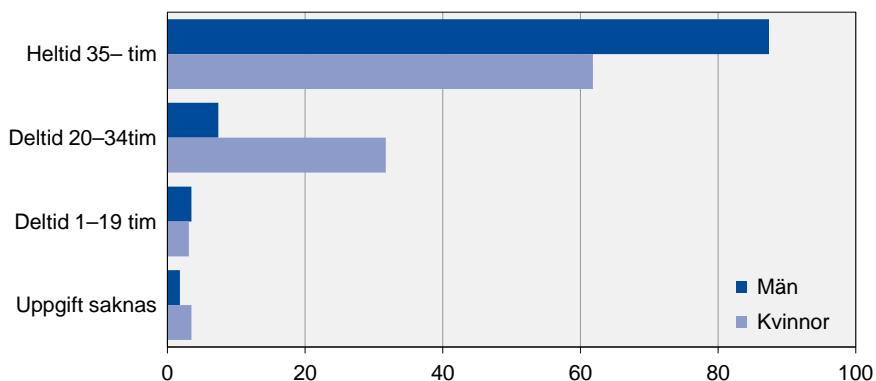


**Tabell 8**  
**I arbete. Heltid/deltid. Personer med funktionsnedsättning totalt. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
Heltid 35– tim	87,4 ±	3,8	61,8 ±	5,4	*	76,7 ±	3,3
Deltid 20–34tim	7,4 ±	3,0	31,7 ±	5,3	*	17,5 ±	3,0
Deltid 1–19 tim	3,5 ±	2,5	3,1 ±	1,9	.	3,3 ±	1,7
Uppgift saknas	1,8 ±	0,4	3,5 ±	0,7	*	2,5 ±	0,4
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>		<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

**Diagram 3**  
**I arbete. Heltid/deltid. Män respektive kvinnor med funktionsnedsättning. Procent. År 2012**



**Tabell 9**  
**I arbete. Heltid/deltid. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
Heltid 35– tim	78,6 ±	7,5	49,0 ±	8,7	*	63,9 ±	6,1
Deltid 20–34tim	14,1 ±	6,4	43,4 ±	8,6	*	28,7 ±	5,7
Deltid 1–19 tim	4,7 ±	4,4	4,5 ±	3,9	.	4,6 ±	2,9
Uppgift saknas	2,7 ±	1,0	3,0 ±	1,0	.	2,8 ±	0,7
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>		<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.



# Personer med funktionsnedsättning

Detta avsnitt omfattar bland annat redovisning av antalet personer med funktionsnedsättning, vilka funktionsnedsättningar som är vanliga samt vilka funktionsnedsättningar som medför en nedsatt arbetsförmåga.

För att undersöka om personer med funktionsnedsättning skiljer sig i några avseenden mot övriga i befolkningen redovisas i detta avsnitt sammansättningen för personer med funktionsnedsättning jämfört med befolkningen totalt efter ett antal bakgrundsvariabler.

## Personer med funktionsnedsättning i Sverige

Som tidigare nämnts är det 26 procent i undersökningen som uppger att de har någon funktionsnedsättning<sup>5</sup>. I uppräknat antal motsvarar det omkring 1,6 miljoner människor i Sverige i åldern 16–64 år. Av dessa uppger cirka 53 procent, motsvarande drygt 800 000 personer, att deras arbetsförmåga är nedsatt.

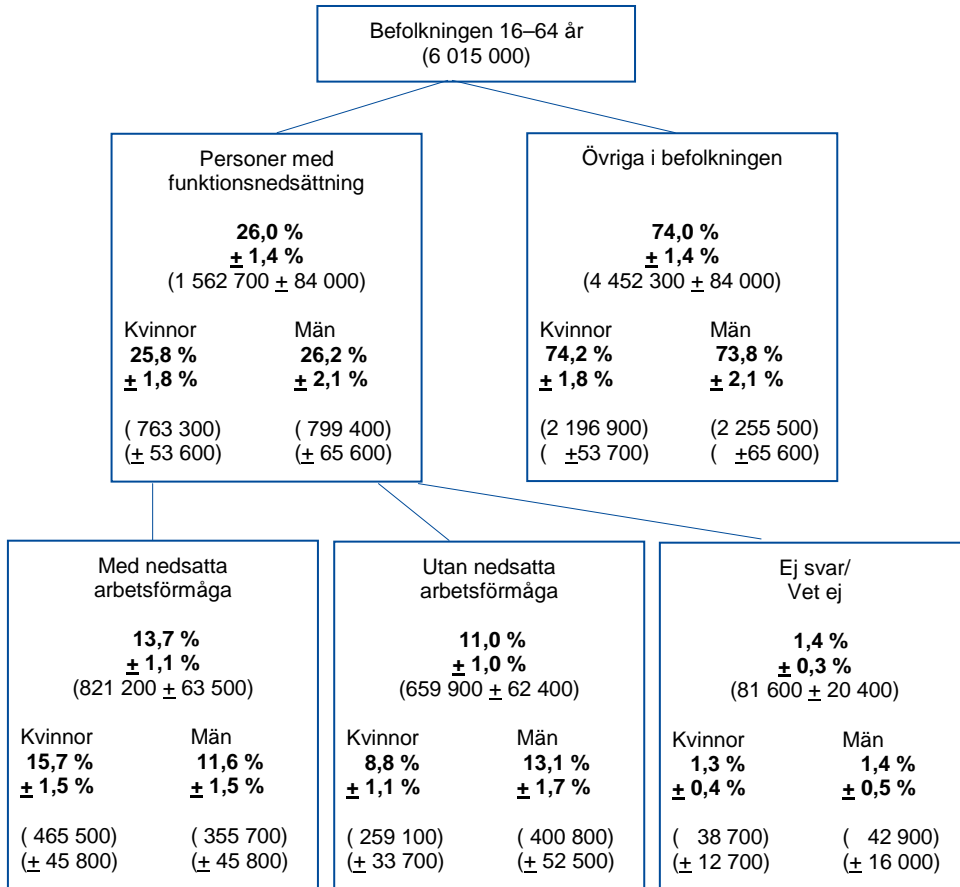
Män och kvinnor uppger i samma utsträckning att de har någon funktionsnedsättning. Det är dock vanligare att kvinnor jämfört med män uppger att funktionsnedsättningen medför att arbetsförmågan är nedsatt.

---

<sup>5</sup> Med funktionsnedsättning menas i denna undersökning att man kan ha nedsatt syn eller hörsel, ha tal- eller röstproblem, rörelsenedsättning, allergi eller någon form av psykisk funktionsnedsättning. Det kan också vara att man har diabetes, hjärt-lungproblem, mag-tarmsjukdom, psoriasis, epilepsi, dyslexi eller något liknande.

**Diagram 4**  
**Andel i befolkningen (16–64 år). Personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen, samt personer med funktionsnedsättning med respektive utan nedsatt arbetsförmåga. Procent. År 2012**

(Uppräknat antal individer i befolkningen inom parentes. Avrundat till jämna 100-tal.)



## Personer med funktionsnedsättning efter bakgrund

För att undersöka om personer med funktionsnedsättning skiljer sig i några avseenden mot övriga i befolkningen redovisas sammansättningen för personer med funktionsnedsättning jämfört med befolkningen totalt efter ett antal bakgrundsvariabler. De bakgrundsvariabler som redovisas är ålder, utbildning, inrikes/utrikes födda samt bostadsregion.

### Ålder

I undersökningen redovisas resultaten efter tre åldersgrupper: 16–29 år, 30–49 år och 50–64 år. Andelen personer med funktionsnedsättning är som högst bland 50–64-åringar och en majoritet av dem med funktionsnedsättning i denna åldersgrupp uppger också att deras arbetsförmåga är nedsatt. Andelen med funktionsnedsättning i åldersgrupperna 16–29 år och 30–49 år är omkring 23 procent.

**Tabell 10**  
**Andel med funktionsnedsättning i befolkningen. Ålder. Procent. 2012**

	Personer med funktionsnedsättning					
	Totalt		Med nedsatt arbetsförmåga		Utan nedsatt arbetsförmåga	
16–29 år	22,4 ±	2,7	9,1 ±	1,9	13,2 ±	2,2
30–49 år	24,3 ±	2,4	12,0 ±	1,8	12,3 ±	1,9
50–64 år	32,0 ±	2,0	20,5 ±	1,8	11,5 ±	1,4

Personer i åldern 50–64 år är överrepresenterade bland personer med funktionsnedsättning jämfört med övriga i befolkningen. Denna åldersgrupp har i hög utsträckning en nedsatt arbetsförmåga. Det finns även en överrepresentation av 50–64-åringar bland personer med nedsatt arbetsförmåga som är i arbete (se tabell B11 i tabellbilagan).

Personer utan nedsatt arbetsförmåga har en åldersfördelning som liknar övriga i befolkningen, det gäller även dem med nedsatt arbetsförmåga som är i arbete (se tabell B11 i tabellbilagan).

Tabell 11

**Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Ålder. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning						Övriga i befolkningen		Befolkningen totalt	
	Totalt		Med nedsatt arbetsförmåga		Utan nedsatt arbetsförmåga					
16–29 år	24,9 ±	2,6	19,4 ±	3,6	31,0 ±	4,2	30,4 ±	0,9	28,9 ±	0,5
30–49 år	39,3 ±	2,8	36,9 ±	4,1	42,0 ±	4,5	42,9 ±	1,0	42,0 ±	0,5
50–64 år	35,8 ±	2,3	43,7 ±	3,8	27,0 ±	3,2	26,7 ±	0,7	29,1 ±	0,5
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>
<b>Uppräknat antal</b>	<b>1 562 700 ± 84 000</b>		<b>821 200 ± 63 500</b>		<b>741 500 ± 65 000</b>		<b>4 452 300 ± 84 000</b>		<b>6 015 100 ±</b>	<b>0</b>

## Utbildning

I befolkningen har omkring 18 procent grundskoleutbildning, 44 procent gymnasieutbildning och 34 procent eftergymnasial utbildning. Personer med funktionsnedsättning, framförallt de med nedsatt arbetsförmåga, har i lägre grad eftergymnasial utbildning. Utbildningssammansättningen bland personer utan nedsatt arbetsförmåga liknar i större utsträckning övriga i befolkningen.

När man enbart studerar dem som är i arbete framkommer samma mönster gällande utbildningssammansättning som konstaterades ovan, se tabell B14 i tabellbilagan.

Tabell 12

**Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Utbildning. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning						Övriga i befolkningen		Befolkningen totalt	
	Totalt		Med nedsatt arbetsförmåga		Utan nedsatt arbetsförmåga					
Grundskola	23,7 ±	2,4	26,6 ±	3,7	20,5 ±	3,7	16,5 ±	1,1	18,4 ±	0,7
Gymnasieutb.	47,6 ±	2,8	50,6 ±	4,1	44,3 ±	4,5	42,1 ±	1,2	43,5 ±	0,7
Eftergymn. utb.	25,1 ±	2,3	18,6 ±	2,8	32,3 ±	4,0	36,5 ±	1,0	33,5 ±	0,5
Utb.kod saknas	3,5 ±	1,2	4,1 ±	2,0	2,8 ±	1,2	4,9 ±	0,8	4,5 ±	0,6
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>
<b>Uppräknat antal</b>	<b>1 562 700 ± 84 000</b>		<b>821 200 ± 63 500</b>		<b>741 500 ± 65 000</b>		<b>4 452 300 ± 84 000</b>		<b>6 015 100 ±</b>	<b>0</b>

## Inrikes och utrikes födda

I befolkningen är 83 procent inrikes födda och 17 procent utrikes födda. Personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen har en liknande fördelning avseende inrikes och utrikes födda.

**Tabell 13**

**Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Inrikes/utrikes födda. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning						Övriga i befolkningen		Befolkningen totalt	
	Totalt		Med nedsatt arbetsförmåga		Utan nedsatt arbetsförmåga					
Inrikes födda	84,1 ±	2,3	80,8 ±	3,5	87,7 ±	2,7	82,2 ±	1,5	82,7 ±	1,2
Utrikes födda	15,9 ±	2,3	19,2 ±	3,5	12,3 ±	2,7	17,8 ±	1,5	17,3 ±	1,2
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>
<b>Uppräknat antal</b>	<b>1 562 700 ±</b>	<b>84 000</b>	<b>821 200 ±</b>	<b>63 500</b>	<b>741 500 ±</b>	<b>65 000</b>	<b>4 452 300 ±</b>	<b>84 000</b>	<b>6 015 100 ±</b>	<b>0</b>

I befolkningen som är i arbete är 85 procent inrikes födda och 15 procent utrikes födda, se tabell B17 i tabellbilagan. Bland personer utan nedsatt arbetsförmåga som är i arbete är andelen utrikes födda något lägre än övriga i befolkningen. Personer med nedsatt arbetsförmåga har däremot en fördelning av inrikes och utrikes födda som liknar övriga i befolkningen.

## Bostadsregion

Sverige har delats in i fem geografiskt sammanhängande landsdelar. Av Sveriges befolkning bor 25 procent i södra Sverige, 22 procent i Stockholms län, 20 procent i Västra Sverige, 18 procent i norra Sverige och 14 procent i Mellansverige. Personer med funktionsnedsättning är spridda över landet och ingen region verkar ha en större andel personer med funktionsnedsättning jämfört med övriga i befolkningen.

**Tabell 14**  
**Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga respektive övriga i befolkningen. Bostadsregion. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning						Övriga i befolkningen	Befolkningen totalt		
	Totalt		Med nedsatt arbetsförmåga		Utan nedsatt arbetsförmåga					
Stockholms län	18,9 ±	2,5	20,7 ±	3,7	16,9 ±	3,3	22,5 ±	1,6	21,6 ±	1,3
Mellan-Sverige	15,0 ±	2,3	14,1 ±	3,1	15,9 ±	3,5	14,1 ±	1,3	14,3 ±	1,1
Södra Sverige	26,8 ±	2,8	26,2 ±	3,8	27,4 ±	4,2	24,8 ±	1,6	25,3 ±	1,4
Västra Sverige	19,2 ±	2,5	18,3 ±	3,3	20,3 ±	3,8	20,7 ±	1,5	20,3 ±	1,3
Norra Sverige	20,2 ±	2,6	20,7 ±	3,5	19,6 ±	3,9	17,8 ±	1,4	18,4 ±	1,3
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>
<b>Hela landet</b>	<b>1 562 700 ± 84 000</b>	<b>821 200 ± 63 500</b>	<b>741 500 ± 65 000</b>	<b>4 452 300 ± 84 000</b>	<b>6 015 100 ± 0</b>					



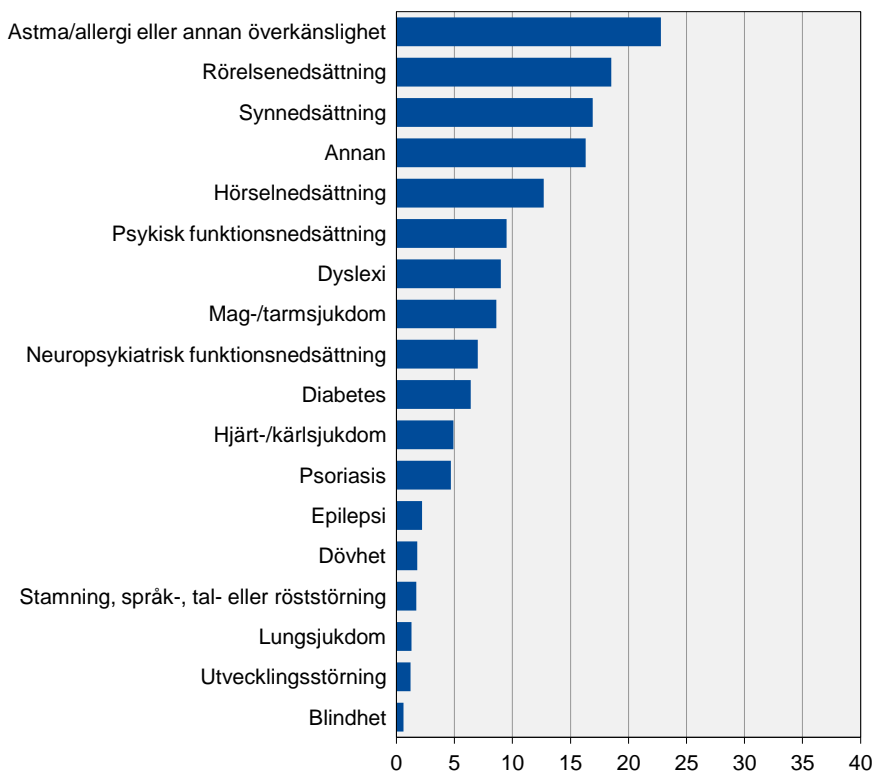
## Vilka funktionsnedsättningar är vanligast?

I undersökningen har personerna fått uppge vilken funktionsnedsättning de har. I frågeformuläret fanns 17 olika typer av funktionsnedsättningar listade samt möjlighet att själv skriva ner sin funktionsnedsättning, här presenterat som "annat". Personer kan ha fler än en funktionsnedsättning. Mer än hälften av personerna med funktionsnedsättning, 66 procent, uppger en typ av funktionsnedsättning och 23 procent uppger två typer av funktionsnedsättningar medan 11 procent uppger tre eller fler funktionsnedsättningar.

Vanliga typer av funktionsnedsättningar är astma/allergi eller annan överkänslighet, rörelsenedsättning och synnedsättning. Mellan 17 och 23 procent av personer med funktionsnedsättning har dessa typer av funktionsnedsättningar. Det är även vanligt att personer uppger svarsalternativet "annat" på frågan om typ av funktionsnedsättning.

Mindre vanliga funktionsnedsättningar är till exempel blindhet, utvecklingsstörning, lungsjukdom, stamning, språk-, tal- eller röststörning, dövhet samt epilepsi. Dessa typer av funktionsnedsättningar uppger upp till 2 procent av personerna med funktionsnedsättning.

**Diagram 5**  
**Personer med funktionsnedsättning totalt. Fördelning efter typ av funktionsnedsättning. Procent. År 2012**



**Tabell 15**  
**Personer med funktionsnedsättning totalt. Fördelning efter typ av funktionsnedsättning<sup>1</sup>. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Samtliga	
Astma/allergi eller annan överkänslighet	20,4 ±	3,7	25,2 ±	3,3	.	22,8 ±	2,5
Blindhet	. ±	.	. ±	.	.	0,6 ±	0,5
Diabetes	7,7 ±	1,9	5,0 ±	1,3	.	6,4 ±	1,2
Dyslexi	10,1 ±	3,1	7,8 ±	2,5	.	9,0 ±	2,0
Dövhet	2,5 ±	1,2	1,2 ±	0,9	.	1,8 ±	0,8
Epilepsi	2,0 ±	1,3	2,5 ±	1,5	.	2,2 ±	1,0
Hjärt-/kärlsjukdom	6,5 ±	2,0	3,3 ±	0,8	*	4,9 ±	1,1
Hörselnedsättning	16,4 ±	3,6	8,9 ±	2,2	*	12,7 ±	2,2
Lungsjukdom	1,4 ±	0,8	1,2 ±	0,3	.	1,3 ±	0,5
Mag-/tarmsjukdom	6,0 ±	2,0	11,4 ±	2,7	*	8,6 ±	1,7
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom	8,6 ±	3,0	5,4 ±	2,1	.	7,0 ±	1,9
Psoriasis	4,8 ±	1,8	4,5 ±	1,6	.	4,7 ±	1,2
Psykisk funktionsnedsättning	6,8 ±	2,3	12,4 ±	2,8	*	9,5 ±	1,8
Rörelsenedsättning	16,6 ±	3,6	20,5 ±	3,7	.	18,5 ±	2,6
Stamning, språk-, tal- eller röststörning	2,2 ±	1,3	1,2 ±	0,8	.	1,7 ±	0,8
Synnedsättning	18,7 ±	3,9	15,1 ±	3,1	.	16,9 ±	2,5
Utvecklingsstörning	1,0 ±	0,3	1,3 ±	1,1	.	1,2 ±	0,5
Annan	13,4 ±	3,1	19,4 ±	2,8	.	16,3 ±	2,1

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

1) Tabellerna över redovisade funktionsnedsättningar visar andelen kvinnor respektive män som uppger att de har en viss funktionsnedsättning, oavsett om samma individ också har någon annan funktionsnedsättning. Det innebär att summeringen av kolumnprocenten överstiger 100 procent.

Hjärt- och kärlsjukdom och hörselnedsättning är funktionsnedsättningar som är vanligare bland män än bland kvinnor. Omkring 7 procent av männen med funktionsnedsättning uppger hjärt- och kärlsjukdom jämfört med 3 procent av kvinnorna. Av männen uppger 16 procent att de har en hörselnedsättning jämfört med 9 procent av kvinnorna.

Mag- och tarmsjukdom och psykisk funktionsnedsättning är funktionsnedsättningar som är vanligare bland kvinnor än bland män. Omkring 12 procent av kvinnorna med funktionsnedsättning uppger att de har en psykisk funktionsnedsättning vilket kan jämföras med 7 procent av männen. Av kvinnorna svarar 11 procent att de

har en mag- eller tarmsjukdom medan knappt 6 procent av männen uppger detta.

I avsnitten ovan har de olika funktionsnedsättningarna redovisats i relation till gruppen personer med funktionsnedsättning. I tabell B14 i tabellbilagan framgår hur vanligt olika funktionsnedsättningar är i befolkningen totalt.

## Personer med nedsatt arbetsförmåga

Personer med funktionsnedsättning har fått uppge huruvida deras arbetsförmåga är nedsatt eller ej.

Drygt hälften av personer med funktionsnedsättning uppger att deras arbetsförmåga är nedsatt, 23 procent anser att deras arbetsförmåga är mycket nedsatt och 29 procent att deras arbetsförmåga är delvis nedsatt. Det är vanligare att kvinnor upplever att deras arbetsförmåga är mycket nedsatt jämfört med män och en högre andel män (50 procent) än kvinnor (34 procent) uppger att deras arbetsförmåga inte är nedsatt.

**Tabell 16**

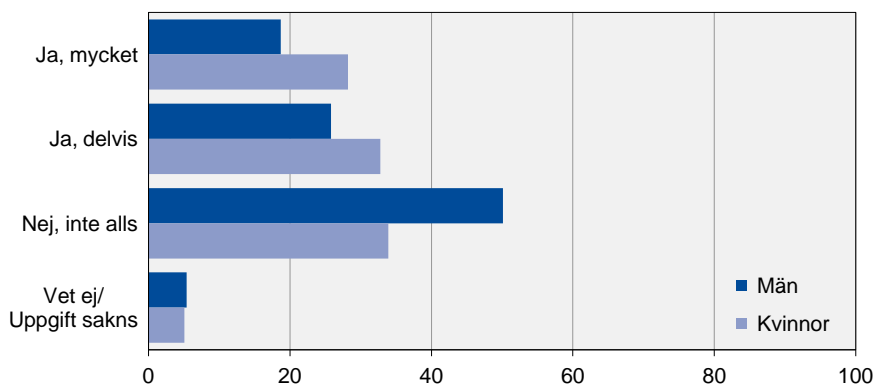
**Bedömer du att din/dina funktionsnedsättning/ar medför att din arbetsförmåga är nedsatt? Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Samtliga	
Ja, mycket	18,7 ±	3,8	28,2 ±	3,9	*	23,3 ±	2,7
Ja, delvis	25,8 ±	4,0	32,8 ±	3,9	.	29,2 ±	2,8
Nej, inte alls	50,1 ±	4,8	33,9 ±	3,8	*	42,2 ±	3,1
Vet ej/Uppgift sakns	5,4 ±	2,0	5,1 ±	1,6	.	5,2 ±	1,3
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>		<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

**Diagram 6**

**Bedömer du att din/dina funktionsnedsättning/ar medför att din arbetsförmåga är nedsatt? Män och kvinnor. Procent. År 2012**



Olika typer av funktionsnedsättning leder i olika grad till en nedsatt arbetsförmåga. Funktionsnedsättningar som vanligen uppges leda till en nedsatt arbetsförmåga är psykisk funktionsnedsättning, rörelsenedsättning, utvecklingsstörning, stamning, språk- tal- eller

röststörning och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Typer av funktionsnedsättningar som vanligen **inte** leder till en nedsatt arbetsförmåga är synnedsättning och psoriasis.

**Tabell 17**

**Personer med funktionsnedsättning totalt. Fördelade på med och utan nedsatt arbetsförmåga\*\*. Procent. År 2012**

	Med nedsatt arbetsförmåga	Utan nedsatt arbetsförmåga	Sign	Samtliga
Astma/allergi eller annan överkänslighet	41,0 ± 6,0	59,0 ± 6,0	*	100,0 ± 0,0
Blindhet	39,1 ± 39,0	60,9 ± 39,0	.	100,0 ± 0,0
Diabetes	46,7 ± 9,1	53,3 ± 9,1	.	100,0 ± 0,0
Dyslexi	50,9 ± 11,9	49,1 ± 11,9	.	100,0 ± 0,0
Dövhet	33,1 ± 19,1	66,9 ± 19,1	.	100,0 ± 0,0
Epilepsi	63,1 ± 20,9	36,9 ± 20,9	.	100,0 ± 0,0
Hjärt-/kärlsjukdom	58,7 ± 11,7	41,3 ± 11,7	.	100,0 ± 0,0
Hörselnedsättning	45,5 ± 9,1	54,5 ± 9,1	.	100,0 ± 0,0
Lungsjukdom	72,7 ± 19,2	27,3 ± 19,2	*	100,0 ± 0,0
Mag-/tarmsjukdom	66,4 ± 8,9	33,6 ± 8,9	*	100,0 ± 0,0
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom	74,4 ± 12,0	25,6 ± 12,0	*	100,0 ± 0,0
Psoriasis	28,7 ± 8,7	71,3 ± 8,7	*	100,0 ± 0,0
Psykisk funktionsnedsättning	90,1 ± 5,1	9,9 ± 5,1	*	100,0 ± 0,0
Rörelsenedsättning	89,8 ± 4,6	10,2 ± 4,6	*	100,0 ± 0,0
Stamning, språk-, tal- eller röststörning	76,6 ± 11,6	23,4 ± 11,6	*	100,0 ± 0,0
Synnedsättning	29,4 ± 7,1	70,6 ± 7,1	*	100,0 ± 0,0
Utvecklingsstörning	84,3 ± 9,4	15,7 ± 9,4	*	100,0 ± 0,0
Annan	79,2 ± 6,1	20,8 ± 6,1	*	100,0 ± 0,0
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>52,5 ± 3,1</b>	<b>47,5 ± 3,1</b>	.	<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan personer med funktionsnedsättning med respektive utan nedsatt arbetsförmåga.

\*\*) Tabellen läses från vänster till höger, med utgångspunkt från respektive funktionsnedsättning.

**Tabell 18**  
**Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga.**  
**Fördelning efter typ av funktionsnedsättning.<sup>1</sup> Män och kvinnor.**  
**Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Samtliga	
Astma/allergi eller annan överkänslighet	16,7 ±	5,3	18,6 ±	3,8	.	17,8 ±	3,1
Blindhet	. ±	.	. ±	.	.	. ±	.
Diabetes	7,7 ±	2,8	4,1 ±	1,4	.	5,7 ±	1,4
Dyslexi	11,7 ±	5,1	6,4 ±	2,9	.	8,7 ±	2,8
Dövhet	1,1 ±	0,4	1,2 ±	1,4	.	1,2 ±	0,8
Epilepsi	2,0 ±	1,4	3,2 ±	2,4	.	2,7 ±	1,5
Hjärt-/kärlsjukdom	7,9 ±	2,7	3,6 ±	1,2	*	5,5 ±	1,3
Hörselnedsättning	14,4 ±	5,0	8,4 ±	3,0	.	11,0 ±	2,8
Lungsjukdom	2,1 ±	1,3	1,6 ±	0,4	.	1,8 ±	0,6
Mag-/tarmsjukdom	6,6 ±	3,0	14,2 ±	4,1	*	10,9 ±	2,7
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom	13,2 ±	5,5	7,5 ±	3,2	.	9,9 ±	3,0
Psoriasis	2,4 ±	0,6	2,7 ±	1,0	.	2,5 ±	0,6
Psykisk funktionsnedsättning	13,0 ±	4,7	18,9 ±	4,4	.	16,4 ±	3,2
Rörelsenedsättning	31,3 ±	6,6	31,8 ±	5,5	.	31,6 ±	4,2
Stämning, språk-, tal- eller röststörning	3,8 ±	2,8	1,5 ±	1,4	.	2,5 ±	1,4
Synnedsättning	8,1 ±	3,1	10,5 ±	3,8	.	9,5 ±	2,5
Utvecklingsstörning	1,9 ±	0,6	1,9 ±	1,8	.	1,9 ±	1,0
Annan	23,3 ±	5,7	25,6 ±	4,1	.	24,6 ±	3,4

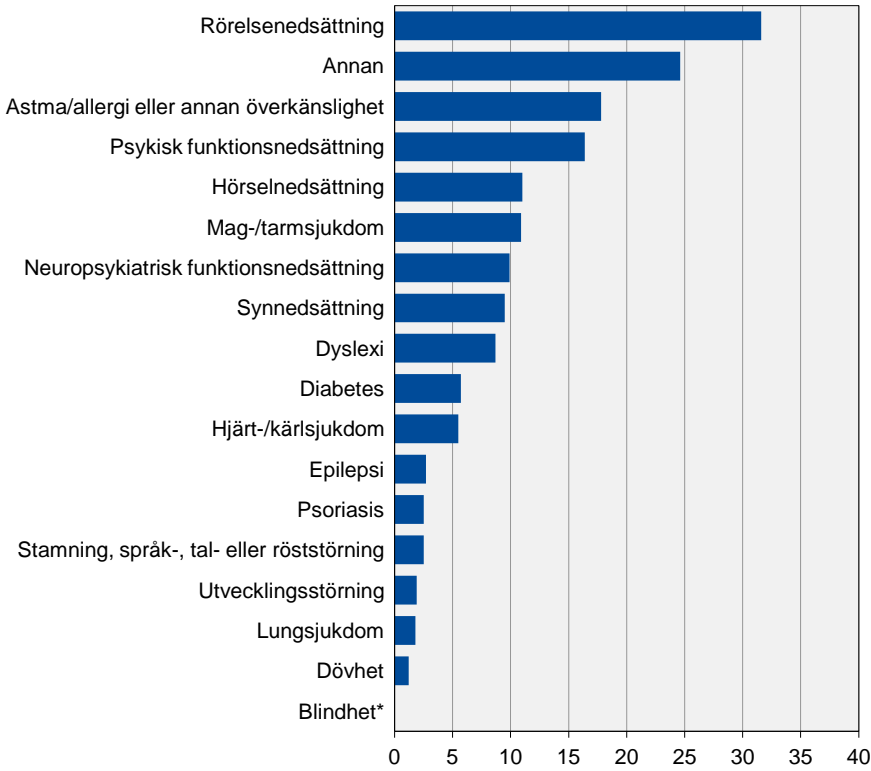
\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

1) Tabellerna över redovisade funktionsnedsättningar visar andelen kvinnor respektive män med nedsatt arbetsförmåga som uppger att de har en viss funktionsnedsättning, oavsett om samma individ också har någon annan funktionsnedsättning. Det innebär att summeringen av kolumnprocenten överstiger 100 procent.

Rörelsenedsättning är den vanligaste funktionsnedsättningen bland dem med nedsatt arbetsförmåga. Vanliga typer av funktionsnedsättningar bland män med nedsatt arbetsförmåga är rörelsenedsättning, astma, allergi eller annan överkänslighet samt hörselnedsättning. Bland kvinnor med nedsatt arbetsförmåga är det vanligt med rörelsenedsättning, astma, allergi eller annan överkänslighet, psykisk funktionsnedsättning samt mag- tarmsjukdom.

Bland män med nedsatt arbetsförmåga är det vanligare med hjärt- och kärlsjukdom än bland kvinnor med nedsatt arbetsförmåga. Bland kvinnorna med nedsatt arbetsförmåga är det vanligare med mag- och tarmsjukdom.

**Diagram 7**  
**Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga.**  
**Fördelning efter typ av funktionsnedsättning. Procent. År 2012**



\*För få svarande för redovisning



# Behov av anpassningar av arbetsförhållanden

Personer som har en funktionsnedsättning kan behöva anpassningar av sina arbetsförhållanden för att få en fungerande arbetssituation. Detta avsnitt omfattar vilka anpassningar som efterfrågas, både för personer som är i arbete och de som inte är i arbete.

Personer som är i arbete fick i undersökningen svara på om deras funktionsnedsättning medför att de har behov av någon anpassning på sin nuvarande arbetsplats. Sju olika åtgärder nämndes och de som svarade att de hade behov av något/några av åtgärderna fick också frågan om de fick det tillgodosett. De hade också möjlighet att svara att det var något annat än de uppräknade åtgärderna som de behövde.

Personer som saknar arbete fick istället besvara följande fråga: Vilken/vilka av följande anpassningar bedömer du skulle göra att du skulle kunna ha ett arbete som du annars hade haft svårt att utföra p.g.a. din/dina funktionsnedsättning/ar? Här nämndes också sju olika åtgärder samt möjlighet gavs att även uppge något annat än de sju uppräknade åtgärderna.

Det är vanligt att vara i behov av flera åtgärder. Av dem som är i behov av åtgärder, både de som är i arbete och de som är utan arbete, svarar drygt 30 procent att de är i behov av en åtgärd och knappt 70 procent att de är i behov av två eller flera åtgärder.

## I arbete

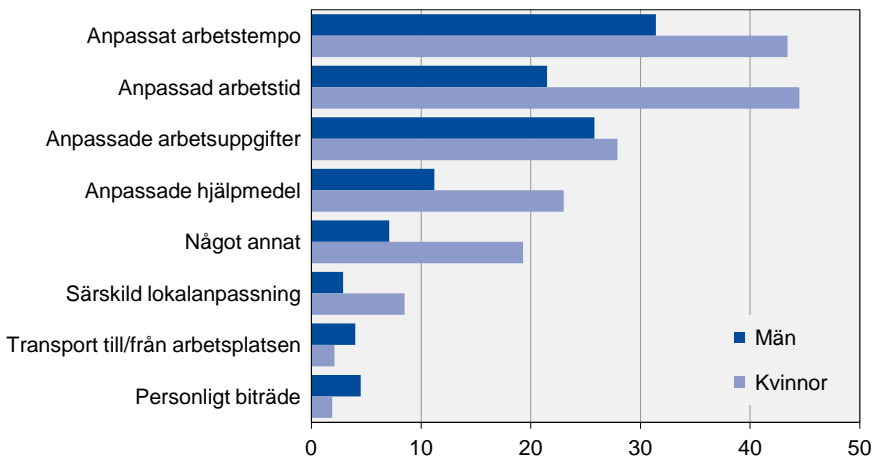
Av personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga och som är i arbete svarar 60 procent att de är i behov av någon anpassning. I diagram 8 samt tabell 19 redovisas andelen personer med nedsatt arbetsförmåga som är i behov av olika typer av åtgärder och avser dem som har ett arbete. De mest efterfrågade åtgärderna är anpassat arbetstempo, anpassad arbetstid och anpassade arbetsuppgifter. Mellan 27 och 37 procent av dem med nedsatt arbetsförmåga som är i arbete uppger att de har behov av sådana åtgärder för att kunna utföra sitt arbete. Kvinnor anger i högre grad än män behov av anpassad arbetstid och som tidigare redovisats

arbetar en större andel kvinnor än män deltid samt att män och kvinnor har lite olika typer av funktionsnedsättningar.

Det är även vanligare att kvinnor uppger svarsalternativet något annat jämfört med män, 19 procent av kvinnorna jämfört med 7 procent av männen upplever att de har behov av något annat än de åtgärder som nämnts.

### Diagram 8

**I arbete. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Andel som har behov av hjälp eller anpassning av arbetsförhållandena för att kunna utföra arbetet. Män och kvinnor. Procent. År 2012**



### Tabell 19

**I arbete. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Andel som har behov av hjälp eller anpassning av arbetsförhållandena för att kunna utföra arbetet. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
Personligt biträde	4,5 ±	4,8	1,9 ±	2,1	.	3,2 ±	2,7
Anpassade hjälpmedel	11,2 ±	6,0	23,0 ±	8,0	.	17,1 ±	5,1
Särskild lokalanpassning	2,9 ±	1,0	8,5 ±	5,1	.	5,7 ±	2,6
Anpassad arbetstid	21,5 ±	7,9	44,5 ±	8,8	*	32,9 ±	6,3
Anpassat arbetstempo	31,4 ±	9,6	43,4 ±	8,9	.	37,4 ±	6,6
Anpassade arbetsuppgifter	25,8 ±	8,8	27,9 ±	8,0	.	26,9 ±	5,9
Transport till/från arbetsplatsen	4,0 ±	3,7	2,1 ±	2,0	.	3,1 ±	2,1
Något annat	7,1 ±	3,1	19,3 ±	6,7	*	13,2 ±	3,8

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

Andelen som fått den hjälp de har behov av varierar mellan knappt 50 och 90 procent för de olika typerna av åtgärder. Det är vanligare att personer som har behov av personligt biträde också svarar att de har fått hjälpen/anpassningen jämfört med dem som är i behov av lokalanpassning och anpassat arbetstempo där en något lägre andel fått anpassningen. Det är ingen skillnad mellan andelen kvinnor och män som fått den hjälp eller anpassning de behöver.

### Tabell 20

**I arbete. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Andel som fått den hjälp eller anpassning som de har behov av. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
Personligt biträde	. ± .	. ± .		88,6 ± 11,5
Anpassade hjälpmedel	69,7 ± 22,9	65 ± 19,0	.	66,8 ± 14,9
Särskild lokalanpassning	54,7 ± 15,0	43 ± 31,4	.	46,1 ± 23,8
Anpassad arbetstid	64,8 ± 20,3	77 ± 12,1	.	72,7 ± 10,7
Anpassat arbetstempo	56,6 ± 18,6	62 ± 14,1	.	59,9 ± 11,4
Anpassade arbetsuppgifter	63,7 ± 19,5	72 ± 14,5	.	67,9 ± 12,2
Transport till/från arbetsplatsen	82,8 ± 18,6	. ± .		79,7 ± 16,0

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

## Ej i arbete

Av personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga och som inte är i arbete svarar 85 procent att de är i behov av någon anpassning för att kunna ta ett arbete som de annars hade haft svårt att utföra. De vanligaste behoven för att kunna utföra ett arbete är en arbetssituation med anpassad arbetstid, anpassat arbetstempo eller anpassade arbetsuppgifter. Det är knappt 40 procent som bedömer att dessa respektive åtgärder skulle göra så att de kunde ha ett arbete som de annars hade haft svårt att utföra. Det är en relativt liten andel som efterfrågar personligt biträde (6 procent) eller transport till och ifrån arbetet (10 procent). Det är ingen skillnad mellan vilka åtgärder män respektive kvinnor efterfrågar.

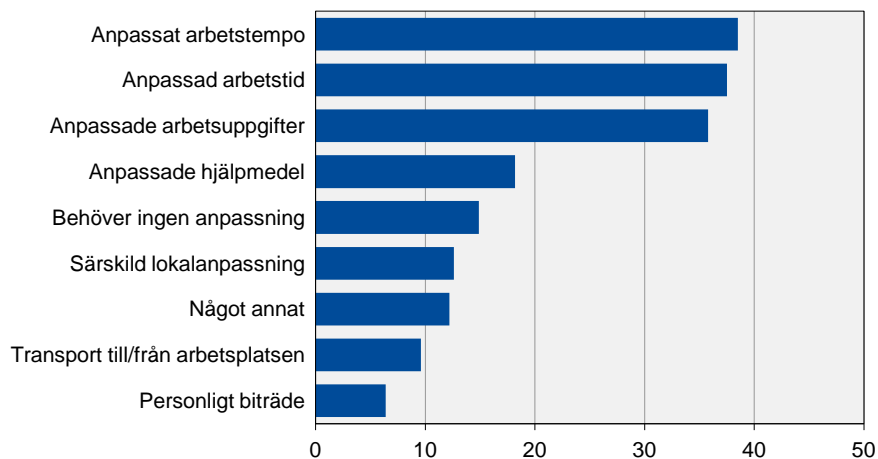
**Tabell 21**

**Ej i arbete. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Bedömning av behov för att kunna arbeta. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
Behöver ingen anpassning	17,6 ±	7,4	13,3 ±	5,2	.	14,9 ±	4,3
Personligt biträde	3,6 ±	1,2	8,1 ±	5,0	.	6,4 ±	3,2
Anpassade hjälpmedel	14,4 ±	7,7	20,6 ±	6,3	.	18,2 ±	4,9
Särskild lokalanpassning	12,5 ±	7,7	12,7 ±	5,1	.	12,6 ±	4,3
Anpassad arbetstid	33,8 ±	9,7	39,8 ±	7,2	.	37,5 ±	5,8
Anpassat arbetstempo	31,2 ±	9,3	43,0 ±	7,3	.	38,5 ±	5,8
Anpassade arbetsuppgifter	38,1 ±	9,9	34,3 ±	6,9	.	35,8 ±	5,7
Transport till/från arbetsplatsen	9,2 ±	6,5	9,8 ±	4,6	.	9,6 ±	3,8
Något annat	14,4 ±	6,9	10,8 ±	3,6	.	12,2 ±	3,4

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

**Diagram 9**  
**Ej i arbete. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Bedömning av behov för att kunna arbeta. Procent. År 2012**





## Diskriminering i arbetslivet

Detta kapitel inleds med en redovisning av huruvida personer med funktionsnedsättning uppger att de mött negativa attityder hos arbetsgivare. Därefter följer ett avsnitt om personer blivit diskriminerade på arbetsplatsen. Redovisningen av diskriminering sker utifrån ett antal bakgrundsvariabler samt för personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen. Avsnittet avslutas med att behandla mobbning, trakasserier och kränkning.

### Negativa attityder

Personer med funktionsnedsättning har fått svara på om det hänt att de mött negativa attityder hos arbetsgivare på grund av sin funktionsnedsättning. Frågan om man mött negativa attityder redovisas i tre kategorier, de som svarat ja respektive nej samt de som svarat vet ej eller utelämnat svar på frågan. Det är vanligare att kvinnor än män med funktionsnedsättning utelämnat svar på frågan eller svarat vet ej.

Omkring 16 procent av personer med funktionsnedsättning uppger att de mött negativa attityder hos arbetsgivare på grund av sin funktionsnedsättning. Kvinnor är något mer utsatta än män, omkring 20 procent svarar att de mött negativa attityder. Motsvarande andel bland män är 12 procent.

Det är en tydlig skillnad mellan dem som har och dem som inte har nedsatt arbetsförmåga. En större andel personer med nedsatt arbetsförmåga uppger att de blivit utsatta för negativa attityder från arbetsgivare än personer utan nedsatt arbetsförmåga, 24 procent jämfört med 6 procent.

Det finns även en skillnad avseende personer som är i arbete och ej i arbete. Personer med nedsatt arbetsförmåga som inte är i arbete upplever i högre grad att de utsatts för negativa attityder hos arbetsgivare jämfört med motsvarande grupp som är i arbete.

Tabell 22

Har det hänt att du mött negativa attityder hos arbetsgivare på grund av din/dina funktionsnedsättning/ar? Andel som svarat ja. Män och kvinnor. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>11,7 ± 2,9</b>		<b>19,5 ± 3,6</b>		*	<b>15,5 ± 2,3</b>	
med nedsatt arbetsförmåga	20,3 ± 5,3		27,5 ± 5,2		.	24,4 ± 3,8	
utan nedsatt arbetsförmåga	4,8 ± 3,0		6,8 ± 3,6		.	5,6 ± 2,3	
<b>I arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	7,3 ± 2,7		13,8 ± 4,1		.	10,0 ± 2,4	
med nedsatt arbetsförmåga	13,6 ± 5,4		22,5 ± 7,4		.	18,0 ± 4,7	
utan nedsatt arbetsförmåga	3,8 ± 3,1		5,6 ± 3,3		.	4,5 ± 2,3	
<b>Ej i arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	19,8 ± 6,4		24,9 ± 5,8		.	22,7 ± 4,3	
med nedsatt arbetsförmåga	27,3 ± 8,9		30,7 ± 7,1		.	29,4 ± 5,6	
utan nedsatt arbetsförmåga	7,7 ± 7,8		9,1 ± 8,0		.	8,4 ± 5,6	

Det är något vanligare att män med nedsatt arbetsförmåga svarar nej på frågan om de mött negativa attityder jämfört med kvinnor. Bland dem utan nedsatt arbetsförmåga finns det däremot inga signifikanta skillnader mellan hur kvinnor och män har svarat.

Tabell 23

Har det hänt att du mött negativa attityder hos arbetsgivare på grund av din/dina funktionsnedsättning/ar? Män och kvinnor. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>							
Ja	11,7 ± 2,9		19,5 ± 3,6		*	15,5 ± 2,3	
Nej	78,5 ± 3,5		66,0 ± 4,0		*	72,4 ± 2,7	
Vet ej/uppgift saknas	9,8 ± 2,1		14,6 ± 2,6		*	12,1 ± 1,7	
<b>Med nedsatt arbetsförmåga</b>							
Ja	20,3 ± 5,3		27,5 ± 5,2		.	24,4 ± 3,8	
Nej	66,6 ± 6,1		53,4 ± 5,6		*	59,1 ± 4,2	
Vet ej/uppgift saknas	13,1 ± 3,5		19,0 ± 4,1		.	16,5 ± 2,8	
<b>Utan nedsatt arbetsförmåga</b>							
Ja	4,8 ± 3,0		6,8 ± 3,6		.	5,6 ± 2,3	
Nej	88,1 ± 3,8		85,5 ± 3,7		.	87,0 ± 2,7	
Vet ej/uppgift saknas	7,2 ± 2,5		7,6 ± 1,4		.	7,3 ± 1,6	

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.



## Diskriminering

I undersökningen ställdes fyra frågor om diskriminering. Frågorna avser den senaste femårsperioden. Frågorna som ställdes var:

Har det under de senaste fem åren hänt att du...

...på osakliga grunder blivit förbigången när du sökt avancemang på ditt arbete?

...blivit orättvist behandlad vid lönesättning?

...blivit nekad en anställning på osakliga grunder?

...blivit uppsagd eller avskedad på osakliga grunder.

Eftersom frågorna gäller den senaste femårsperioden har både personer som uppger att de för närvarande är i arbete och ej i arbete fått svara på frågorna om diskriminering. Frågorna besvarades utifrån svarsalternativen ja, nej, vet ej samt ej aktuellt.

Vi befarar att de fyra diskrimineringsfrågorna kan vara problematiska att svara på, och då framförallt innebörden av de olika svarsalternativen. Tanken med svarsalternativet ej aktuellt är att det ska uppges när det rör sig om en händelse som en person inte varit med om. Svarsalternativet nej ska däremot användas när personen inte har utsatts för diskriminering. Om en person till exempel inte haft ett arbete under de senaste fem åren ska svarsalternativet ej aktuellt anges och om en person till exempel haft ett lönesamtal men inte upplevt sig orättvist behandlad vid lönesättning ska svarsalternativet nej användas. Det finns dock en risk att personer svarar nej eller vet ej istället för svarsalternativet ej aktuellt. Det är viktigt att ha denna problematik i åtanke när frågorna om diskriminering analyseras. I avsnittet kommenteras endast andelen som svarat ja på respektive fråga vilket betyder att ingen analys kommer att göras utifrån svarsalternativen nej, vet ej samt ej aktuellt.

Av tabell 24 framgår att det är en något högre andel som anger att de blivit diskriminerade bland de som är i arbete jämfört med de som inte har ett arbete, även om det inte alltid rör sig om statistiskt signifikanta resultat. Det kan eventuellt förklaras av att personer som inte är i arbete haft mindre erfarenhet av arbete den senaste femårsperioden och därför haft mindre sannolikhet att utsättas för de olika typer av diskriminering som frågorna i undersökningen avser.

Av samtliga i befolkningen har 22 procent svarat ja på någon av diskrimineringsfrågorna som ställts i denna undersökning. Bland kvinnor i befolkningen svarar 25 procent ja på minst en av diskrimineringsfrågorna och bland kvinnor i arbete svarar en något större andel ja än kvinnor som inte arbetar. Bland män i befolkningen uppger 19 procent att de blivit utsatta för diskriminering och det är ingen skillnad mellan män som är i arbete eller ej.

Av de som är i åldern 30–49 år uppger en större andel att de blivit utsatta för diskriminering än övriga två åldersgrupper, 16–29 år och 50–64 år.

Personer med gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning uppger i större utsträckning att de blivit utsatta för diskriminering än personer med förgymnasial utbildning. Omkring 25 procent av dem med gymnasial och eftergymnasial utbildning har upplevt sig diskriminerade jämfört med 17 procent bland personer med förgymnasial utbildning.

Bland dem med förgymnasial utbildning som saknar arbete svarar en relativt liten andel, 13 procent, ja på minst en av diskrimineringsfrågorna, vilket till exempel kan jämföras med personer med gymnasial utbildning som också saknar arbete där 26 procent svarar ja på minst en av diskrimineringsfrågorna.

Utrikes födda upplever diskriminering i större utsträckning än inrikes födda. Omkring 27 procent av de utrikes födda svarar ja på minst en av diskrimineringsfrågorna vilket kan jämföras med 21 procent för de inrikes födda.

Bland inrikes födda som är i arbete svarar en större andel ja på minst en diskrimineringsfråga jämfört med inrikes födda som är utan arbete, 23 procent jämfört med 18 procent.

Personer med funktionsnedsättning som är i arbete samt personer med nedsatt arbetsförmåga som är i arbete upplever diskriminering i större utsträckning än de utan arbete.

**Tabell 24**  
**Andel som svarat ja på minst en av diskrimineringsfrågorna. I arbete och ej i arbete. Procent. År 2012**

	I arbete		Ej i arbete		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning</b>							
Med funktionsnedsättning	32,2 ±	4,0	20,2 ±	4,0	*	27,0 ±	2,9
med nedsatt arbetsförmåga	36,1 ±	6,6	21,2 ±	4,9	*	27,7 ±	4,0
utan nedsatt arbetsförmåga	29,6 ±	5,1	18,1 ±	7,0	.	26,3 ±	4,2
Övriga personer i befolkningen	21,1 ±	1,7	19,0 ±	3,1	.	20,6 ±	1,5
<b>Kön</b>							
Män	20,2 ±	2,3	16,9 ±	3,6	.	19,4 ±	1,9
Kvinnor	27,2 ±	2,2	21,4 ±	3,4	*	25,2 ±	1,8
<b>Ålder</b>							
16–29	21,5 ±	3,9	14,8 ±	3,2	.	17,8 ±	2,5
30–49	25,6 ±	2,5	32,1 ±	6,6	.	26,6 ±	2,4
50–64	21,4 ±	2,0	17,2 ±	3,3	.	20,4 ±	1,7
<b>Utbildning</b>							
Förgymnasial utbildning	22,7 ±	5,3	12,7 ±	3,7	*	17,1 ±	3,2
Gymnasial utbildning	22,9 ±	2,4	26,4 ±	4,7	.	23,6 ±	2,1
Eftergymnasial utbildning	25,4 ±	2,3	25,3 ±	5,5	.	25,4 ±	2,2
<b>Inrikes/utrikes födda</b>							
Inrikes födda	22,6 ±	1,7	17,5 ±	2,7	*	21,2 ±	1,4
Utrikes födda	28,1 ±	4,7	25,7 ±	5,9	.	27,2 ±	3,7
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>23,4 ±</b>	<b>1,6</b>	<b>19,4 ±</b>	<b>2,5</b>	.	<b>22,3 ±</b>	<b>1,3</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

Tabell 25 visar andelen män och kvinnor som svarar ja på minst en av diskrimineringsfrågorna. Kvinnor i befolkningen, kvinnor med funktionsnedsättning samt kvinnor i övriga befolkningen är något mer utsatta för diskriminering än män i motsvarande redovisningsgrupper.

Kvinnor i arbete är i regel mer utsatta för diskriminering än män i arbete. Män och kvinnor med nedsatt arbetsförmåga som är i arbete uppger att de är diskriminerade i samma utsträckning. Vid redovisning av dem som ej är i arbete finns det inga skillnader mellan andelen kvinnor och män som anger att de blivit diskriminerade.

Tabell 25

Andel som svarat ja på minst en av diskrimineringsfrågorna. Män och kvinnor. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>22,9 ±</b>	<b>4,0</b>	<b>31,4 ±</b>	<b>4,1</b>	*	<b>27,0 ±</b>	<b>2,9</b>
med nedsatt arbetsförmåga	23,8 ±	6,0	30,8 ±	5,4	.	27,7 ±	4,0
utan nedsatt arbetsförmåga	22,2 ±	5,4	32,4 ±	6,2	.	26,3 ±	4,2
Övriga i befolkningen	18,1 ±	2,2	23,1 ±	2,0	*	20,6 ±	1,5
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>19,4 ±</b>	<b>1,9</b>	<b>25,2 ±</b>	<b>1,8</b>	*	<b>22,3 ±</b>	<b>1,3</b>
<b>I arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	26,9 ±	5,4	39,5 ±	5,7	*	32,2 ±	4,0
med nedsatt arbetsförmåga	32,6 ±	9,7	39,6 ±	8,8	.	36,1 ±	6,6
utan nedsatt arbetsförmåga	23,9 ±	6,4	39,5 ±	7,4	*	29,6 ±	5,1
Övriga i befolkningen	18,2 ±	2,4	24,4 ±	2,3	*	21,1 ±	1,7
Befolkningen totalt	20,2 ±	2,3	27,2 ±	2,2	*	23,4 ±	1,6
<b>Ej i arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	15,4 ±	5,4	23,7 ±	5,7	.	20,2 ±	4,0
med nedsatt arbetsförmåga	14,4 ±	6,1	25,3 ±	6,8	.	21,2 ±	4,9
utan nedsatt arbetsförmåga	16,8 ±	10,1	19,4 ±	9,8	.	18,1 ±	7,0
Övriga i befolkningen	17,8 ±	4,8	19,9 ±	4,2	.	19,0 ±	3,1
Befolkningen totalt	16,9 ±	3,6	21,4 ±	3,4	.	19,4 ±	2,5

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

## Avancemang

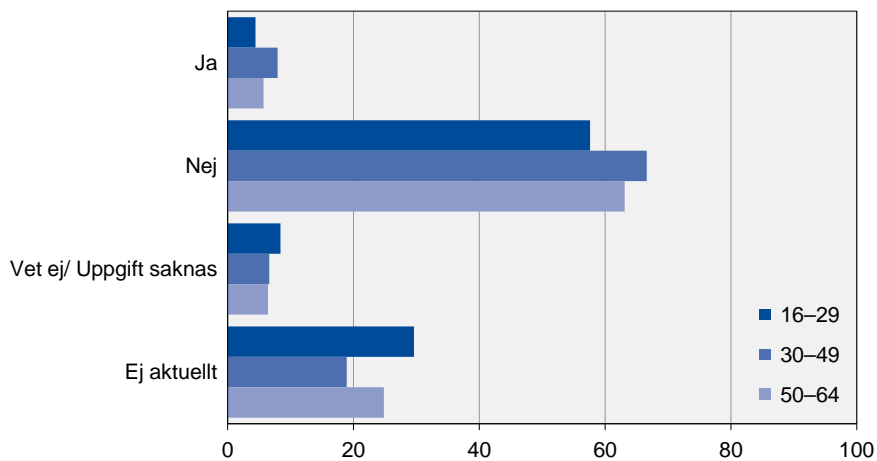
I befolkningen är det 6 procent som uppger att de på osakliga grunder blivit förbigångna när de sökt avancemang på sitt arbete.

I de tre åldersgrupperna uppger mellan 4 och 8 procent att de blivit förbigångna när de sökt avancemang på arbetet. I åldersgruppen 30–49 år har en något högre andel blivit förbigångna när de sökt avancemang på arbetet jämfört med åldersgruppen 16–29 år.

Män och kvinnor uppger i samma utsträckning att de blivit förbigångna när de sökt avancemang och det är ingen skillnad avseende utbildningsnivå.

Det är dubbelt så vanligt att utrikes födda (11 procent) svarar att de blivit förbigångna vid avancemang jämfört med inrikes födda (5 procent).

**Diagram 10**  
**Har det under de senaste fem åren hänt att du på osakliga grunder blivit förbigången när du sökt avancemang på ditt arbete? Ålder.**  
**Procent. År 2012**



Tabell 26

Har det under de senaste fem åren hänt att du på osakliga grunder blivit förbigången när du sökt avancemang på ditt arbete? Procent. År 2012

	Ja	Nej	Vet ej/Uppgift saknas	Ej aktuellt	Totalt
<b>Funktionsnedsättning</b>					
Med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga	8,3 ± 1,9	54,2 ± 3,1	8,3 ± 1,2	29,3 ± 2,9	100,0 ± 0,0
utan nedsatt arbetsförmåga	8,9 ± 2,8	45,5 ± 4,4	8,8 ± 1,7	36,8 ± 4,2	100,0 ± 0,0
Övriga personer i befolkningen	7,6 ± 2,6	63,8 ± 4,4	7,7 ± 1,7	20,9 ± 3,7	100,0 ± 0,0
<b>Kön</b>					
Män	6,0 ± 1,2	64,8 ± 2,3	6,4 ± 0,9	22,7 ± 2,1	100,0 ± 0,0
Kvinnor	6,4 ± 1,1	61,1 ± 2,0	7,7 ± 0,9	24,7 ± 1,8	100,0 ± 0,0
<b>Ålder</b>					
16–29	4,4 ± 1,3	57,6 ± 3,2	8,4 ± 1,4	29,6 ± 3,0	100,0 ± 0,0
30–49	7,9 ± 1,5	66,6 ± 2,6	6,6 ± 1,1	18,9 ± 2,2	100,0 ± 0,0
50–64	5,7 ± 1,2	63,1 ± 2,1	6,4 ± 0,8	24,8 ± 1,9	100,0 ± 0,0
<b>Utbildning</b>					
Förgymnasial utbildning	5,0 ± 2,0	52,5 ± 4,0	7,7 ± 1,4	34,8 ± 3,9	100,0 ± 0,0
Gymnasial utbildning	7,1 ± 1,4	65,6 ± 2,3	6,6 ± 0,9	20,7 ± 2,0	100,0 ± 0,0
Eftergymnasial utbildning	6,5 ± 1,2	68,5 ± 2,3	6,8 ± 1,2	18,3 ± 2,0	100,0 ± 0,0
<b>Inrikes/utrikes födda</b>					
Inrikes födda	5,3 ± 0,8	66,2 ± 1,6	6,0 ± 0,7	22,5 ± 1,4	100,0 ± 0,0
Utrikes födda	10,5 ± 2,8	48,0 ± 4,2	12,1 ± 1,9	29,4 ± 4,1	100,0 ± 0,0
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>6,2 ± 0,8</b>	<b>63,0 ± 1,5</b>	<b>7,1 ± 0,6</b>	<b>23,7 ± 1,3</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

Bland personer som har funktionsnedsättning svarar 8 procent att de blivit förbigångna när de sökt avancemang på sitt arbete. Det är ingen skillnad mellan dem som anger att deras funktionsnedsättning medför att deras arbetsförmåga är nedsatt eller ej när det gäller andelen som blivit förbigångna vid avancemang.

Redovisas frågan uppdelat efter kvinnor och män finns det inga skillnader, detta gäller samtliga redovisningsgrupper i tabell 27.

Det är i regel ingen skillnad mellan dem som är i arbete och dem som ej är i arbete avseende hur vanligt förekommande det är att på osakliga grunder blivit förbigångna när de sökt avancemang.

Tabell 27

Har det under de senaste fem åren hänt att du på osakliga grunder blivit förbigången när du sökt avancemang på ditt arbete? Andel som svarat ja. Män och kvinnor. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>7,9 ±</b>	<b>2,7</b>	<b>8,6 ±</b>	<b>2,8</b>	.	<b>8,3 ±</b>	<b>1,9</b>
med nedsatt arbetsförmåga	9,8 ±	4,7	8,2 ±	3,5	.	8,9 ±	2,8
utan nedsatt arbetsförmåga	6,4 ±	3,1	9,3 ±	4,6	.	7,6 ±	2,6
Övriga i befolkningen	5,4 ±	1,3	5,6 ±	1,2	.	5,5 ±	0,9
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>6,0 ±</b>	<b>1,2</b>	<b>6,4 ±</b>	<b>1,1</b>	.	<b>6,2 ±</b>	<b>0,8</b>
<b>I arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	9,0 ±	3,5	10,8 ±	4,2	.	9,7 ±	2,7
med nedsatt arbetsförmåga	13,1 ±	7,6	10,3 ±	5,9	.	11,7 ±	4,8
utan nedsatt arbetsförmåga	6,8 ±	3,3	11,3 ±	6,1	.	8,4 ±	3,1
Övriga i befolkningen	5,6 ±	1,5	5,6 ±	1,3	.	5,6 ±	1,0
Befolkningen totalt	6,4 ±	1,4	6,6 ±	1,3	.	6,5 ±	1,0
<b>Ej i arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	5,9 ±	4,2	6,6 ±	3,6	.	6,3 ±	2,7
med nedsatt arbetsförmåga	6,3 ±	5,1	6,9 ±	4,3	.	6,7 ±	3,3
utan nedsatt arbetsförmåga	5,3 ±	7,1	5,9 ±	6,6	.	5,6 ±	4,8
Övriga i befolkningen	4,7 ±	2,5	5,7 ±	2,6	.	5,2 ±	1,8
Befolkningen totalt	5,2 ±	2,2	6,0 ±	2,1	.	5,7 ±	1,5

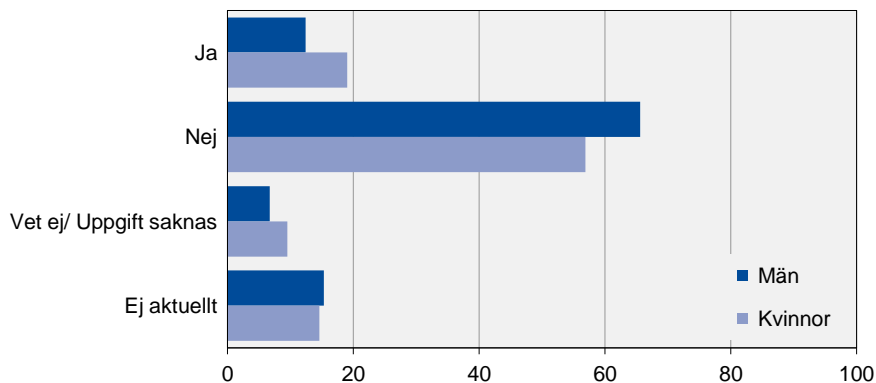
\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

## Lönesättning

Den andra diskrimineringsfrågan rör om man under den senaste femårsperioden blivit orättvist behandlad vid lönesättning. I befolkningen uppger 16 procent att de blivit orättvist behandlade vid lönesättning. Det är vanligare att kvinnor (19 procent) upplever att de blivit orättvist behandlade vid lönesättning jämfört med män (drygt 12 procent).

### Diagram 11

Har det under de senaste fem åren hänt att du blivit orättvist behandlad vid lönesättning? efter kön. Procent. År 2012



Det är vanligare att personer i åldern 30–49 år samt 50–64 år uppger att de har blivit orättvist behandlade den senaste femårsperioden jämfört med 16–29-åringar. Omkring 10 procent av personerna i åldern 16–29 år uppger att de blivit orättvist behandlade vid lönesättning vilket kan jämföras med 19 procent av 30–49-åringarna och 16 procent av 50–64-åringarna.

Ju högre utbildningsnivå desto vanligare är det att ha blivit orättvist behandlad vid lönesättning. Omkring 10 procent av personer med förgymnasial utbildning uppger att de blivit orättvist behandlade vid lönesättning jämfört med 20 procent med eftergymnasial utbildning. Bland personer med funktionsnedsättning upplever 18 procent att de blivit orättvist behandlade vid lönesättning och det är vanligare att kvinnor upplever att de blivit orättvist behandlade jämfört med män. Det är ingen skillnad mellan de med nedsatt arbetsförmåga respektive utan nedsatt arbetsförmåga vad gäller andelen som svarat ja på frågan.



**Tabell 28**  
**Har det under de senaste fem åren hänt att du blivit orättvist behandlad vid lönesättning? Procent. År 2012**

	Ja	Nej	Vet ej/Uppgift saknas	Ej aktuellt	Totalt
<b>Funktionsnedsättning</b>					
Med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga	18,2 ± 2,4	50,8 ± 3,2	9,9 ± 1,5	21,1 ± 2,6	100,0 ± 0,0
utan nedsatt arbetsförmåga	18,0 ± 3,4	42,5 ± 4,4	10,9 ± 2,3	28,5 ± 3,9	100,0 ± 0,0
Övriga personer i befolkningen	18,4 ± 3,5	60,1 ± 4,5	8,7 ± 1,7	12,8 ± 3,3	100,0 ± 0,0
<b>Kön</b>					
Män	12,4 ± 1,5	65,6 ± 2,2	6,7 ± 0,9	15,3 ± 1,8	100,0 ± 0,0
Kvinnor	19,0 ± 1,6	56,9 ± 2,0	9,5 ± 0,9	14,6 ± 1,5	100,0 ± 0,0
<b>Ålder</b>					
16–29	10,2 ± 1,9	65,4 ± 3,0	5,1 ± 0,9	19,3 ± 2,5	100,0 ± 0,0
30–49	19,0 ± 2,0	61,6 ± 2,6	8,3 ± 1,1	11,1 ± 1,9	100,0 ± 0,0
50–64	16,4 ± 1,6	56,7 ± 2,1	10,7 ± 1,1	16,2 ± 1,7	100,0 ± 0,0
<b>Utbildning</b>					
Förgymnasial utbildning	10,1 ± 2,5	57,9 ± 3,9	5,6 ± 0,9	26,4 ± 3,6	100,0 ± 0,0
Gymnasial utbildning	15,8 ± 1,7	64,3 ± 2,3	8,0 ± 1,0	11,9 ± 1,6	100,0 ± 0,0
Eftergymnasial utbildning	20,0 ± 2,0	61,0 ± 2,4	9,6 ± 1,2	9,4 ± 1,6	100,0 ± 0,0
<b>Inrikes/utrikes födda</b>					
Inrikes födda	15,3 ± 1,2	63,5 ± 1,6	7,7 ± 0,7	13,5 ± 1,2	100,0 ± 0,0
Utrikes födda	17,4 ± 3,0	50,7 ± 4,2	10,0 ± 1,8	21,9 ± 3,7	100,0 ± 0,0
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>15,7 ± 1,1</b>	<b>61,3 ± 1,5</b>	<b>8,1 ± 0,6</b>	<b>15,0 ± 1,1</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

I tabell 29 redovisas andelen män och kvinnor som svarat ja på frågan om orättvist behandling vid lönesättning. Det är i regel en högre andel kvinnor än män som uppger att de blivit orättvist behandlade och det är framförallt personer som är i arbete. Bland personer som inte är i arbete finns det inga statistiskt signifikanta skillnader mellan kvinnor och män.

Sett till skillnaden mellan män och kvinnor är det särskilt de utan nedsatt arbetsförmåga som är i arbete som framträder. Här skiljer det omkring 19 procentenheter mellan kvinnor och män, 16 procent av männen uppger att de känner sig orättvist behandlade jämfört med 35 procent av kvinnorna.

Tabell 29

Har det under de senaste fem åren hänt att du blivit orättvist behandlad vid lönesättning? Andel som svarat ja. Män och kvinnor. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>14,3 ±</b>	<b>3,2</b>	<b>22,3 ±</b>	<b>3,6</b>	*	<b>18,2 ±</b>	<b>2,4</b>
med nedsatt arbetsförmåga	14,7 ±	4,8	20,6 ±	4,7	.	18,0 ±	3,4
utan nedsatt arbetsförmåga	14,0 ±	4,3	24,9 ±	5,7	*	18,4 ±	3,5
Övriga i befolkningen	11,8 ±	1,7	17,9 ±	1,8	*	14,8 ±	1,2
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>12,4 ±</b>	<b>1,5</b>	<b>19,0 ±</b>	<b>1,6</b>	*	<b>15,7 ±</b>	<b>1,1</b>
<b>I arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	17,9 ±	4,4	32,9 ±	5,5	*	24,2 ±	3,6
med nedsatt arbetsförmåga	20,8 ±	7,7	30,9 ±	8,2	.	25,8 ±	5,7
utan nedsatt arbetsförmåga	16,3 ±	5,4	34,8 ±	7,5	*	23,0 ±	4,6
Övriga i befolkningen	12,1 ±	1,9	19,6 ±	2,1	*	15,7 ±	1,4
Befolkningen totalt	13,4 ±	1,8	22,1 ±	2,0	*	17,4 ±	1,3
<b>Ej i arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	7,8 ±	3,8	12,1 ±	4,1	.	10,3 ±	2,9
med nedsatt arbetsförmåga	8,4 ±	5,2	14,0 ±	5,5	.	11,9 ±	4,0
utan nedsatt arbetsförmåga	6,8 ±	5,5	6,8 ±	2,3	.	6,8 ±	3,0
Övriga i befolkningen	10,6 ±	4,0	13,5 ±	3,7	.	12,2 ±	2,7
Befolkningen totalt	9,6 ±	2,9	13,0 ±	2,8	.	11,5 ±	2,0

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

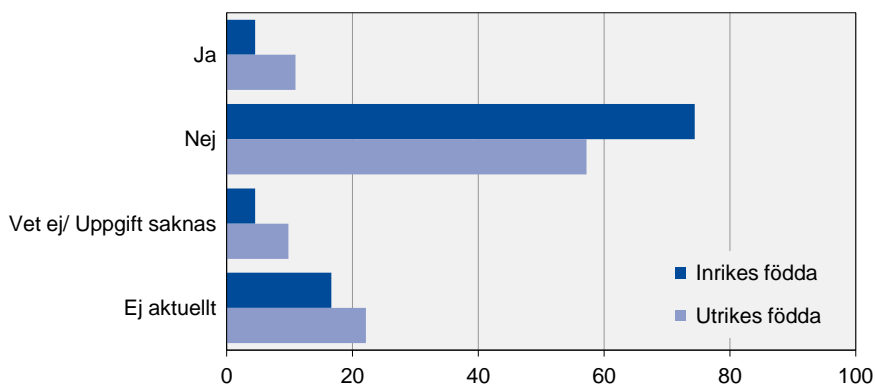
## Nekad en anställning

Vid redovisning av huruvida man under de senaste fem åren på osakliga grunder blivit nekad en anställning uppger 6 procent i befolkningen att de blivit nekade en anställning. Män och kvinnor liksom de olika åldersgrupperna har i samma utsträckning blivit nekad en anställning.

Det är en större andel utrikes födda som uppger att de blivit nekade en anställning (11 procent) än inrikes födda (5 procent).

### Tabell 12

**Har det under de senaste fem åren hänt att du blivit nekad en anställning på osakliga grunder? Efter inrikes/utrikes födda. Procent. År 2012**



Det är något vanligare att personer med funktionsnedsättning blivit nekade en anställning jämfört med övriga i befolkningen, 8 procent jämfört med 5 procent.

Vid redovisning uppdelat efter kvinnor och män finns det inga skillnader mellan könen avseende andelen som svarar att de på osakliga grunder blivit nekad en anställning. Detta gäller samtliga redovisningsgrupper i tabell 31.

Att blivit nekad en anställning är lika vanligt bland personer med funktionsnedsättning som är i arbete samt ej är i arbete. I övriga befolkningen är det däremot något vanligare att uppge att man blivit nekad en anställning om man ej är i arbete jämfört med om man har ett arbete.

**Tabell 30**  
**Har det under de senaste fem åren hänt att du blivit nekad en anställning på osakliga grunder? Procent. År 2012**

	Ja	Nej	Vet ej/Uppgift saknas	Ej aktuellt	Totalt
<b>Funktionsnedsättning</b>					
Med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga	8,2 ± 2,0	61,5 ± 3,0	7,1 ± 1,1	23,1 ± 2,6	100,0 ± 0,0
utan nedsatt arbetsförmåga	9,2 ± 2,8	52,8 ± 4,3	7,6 ± 1,6	30,4 ± 3,9	100,0 ± 0,0
Övriga personer i befolkningen	7,1 ± 2,8	71,3 ± 4,1	6,6 ± 1,6	15,1 ± 3,3	100,0 ± 0,0
<b>Kön</b>					
Män	5,4 ± 1,2	72,8 ± 2,0	4,9 ± 0,7	16,9 ± 1,7	100,0 ± 0,0
Kvinnor	5,8 ± 1,1	70,0 ± 1,8	6,0 ± 0,7	18,2 ± 1,5	100,0 ± 0,0
<b>Ålder</b>					
16–29	6,3 ± 1,7	71,1 ± 2,9	5,3 ± 0,9	17,3 ± 2,4	100,0 ± 0,0
30–49	5,8 ± 1,3	74,6 ± 2,3	5,4 ± 0,9	14,2 ± 1,9	100,0 ± 0,0
50–64	4,5 ± 1,1	67,1 ± 2,0	5,6 ± 0,7	22,8 ± 1,7	100,0 ± 0,0
<b>Utbildning</b>					
Förgymnasial utbildning	6,3 ± 2,2	62,1 ± 3,8	6,3 ± 1,3	25,3 ± 3,4	100,0 ± 0,0
Gymnasial utbildning	5,5 ± 1,2	73,9 ± 2,0	4,9 ± 0,7	15,7 ± 1,7	100,0 ± 0,0
Eftergymnasial utbildning	5,8 ± 1,3	76,1 ± 2,0	5,7 ± 1,0	12,5 ± 1,5	100,0 ± 0,0
<b>Inrikes/utrikes födda</b>					
Inrikes födda	4,5 ± 0,8	74,4 ± 1,4	4,5 ± 0,5	16,6 ± 1,2	100,0 ± 0,0
Utrikes födda	10,9 ± 2,7	57,2 ± 4,1	9,8 ± 1,7	22,1 ± 3,7	100,0 ± 0,0
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>5,6 ± 0,8</b>	<b>71,4 ± 1,4</b>	<b>5,4 ± 0,5</b>	<b>17,6 ± 1,1</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

**Tabell 31**  
**Har det under de senaste fem åren hänt att du blivit nekad en anställning på osakliga grunder? Andel som svarat ja. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>8,0 ±</b>	<b>2,8</b>	<b>8,4 ±</b>	<b>2,8</b>	.	<b>8,2 ±</b>	<b>2,0</b>
med nedsatt arbetsförmåga	8,3 ±	4,0	9,9 ±	3,9	.	9,2 ±	2,8
utan nedsatt arbetsförmåga	7,7 ±	4,0	6,2 ±	3,5	.	7,1 ±	2,8
Övriga i befolkningen	4,5 ±	1,2	4,9 ±	1,2	.	4,7 ±	0,8
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>5,4 ±</b>	<b>1,2</b>	<b>5,8 ±</b>	<b>1,1</b>	.	<b>5,6 ±</b>	<b>0,8</b>
<b>I arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	8,1 ±	3,6	5,5 ±	2,7	.	7,0 ±	2,4
med nedsatt arbetsförmåga	10,0 ±	6,4	6,5 ±	4,4	.	8,2 ±	3,9
utan nedsatt arbetsförmåga	7,0 ±	4,3	4,6 ±	3,2	.	6,2 ±	3,0
Övriga i befolkningen	3,6 ±	1,2	4,2 ±	1,2	.	3,9 ±	0,9
Befolkningen totalt	4,6 ±	1,3	4,5 ±	1,1	.	4,5 ±	0,8
<b>Ej i arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	7,8 ±	4,5	11,2 ±	4,7	.	9,8 ±	3,3
med nedsatt arbetsförmåga	6,6 ±	4,6	12,1 ±	5,7	.	10,0 ±	4,0
utan nedsatt arbetsförmåga	9,8 ±	9,0	8,9 ±	8,0	.	9,4 ±	6,0
Övriga i befolkningen	7,6 ±	3,4	6,6 ±	2,7	.	7,0 ±	2,1
Befolkningen totalt	7,7 ±	2,7	8,4 ±	2,5	.	8,1 ±	1,8

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

## Uppsagd eller avskedad

Den sista av de fyra diskrimineringsfrågorna lyder: Har det under de senaste fem åren hänt att du blivit uppsagd eller avskedad på osakliga grunder?

I befolkningen uppger 4 procent att de på osakliga grunder blivit uppsagda eller avskedade. Lika stora andelar kvinnor och män uppger sig ha blivit uppsagda eller avskedade.

Det är ingen skillnad mellan olika utbildningsnivåer och andelen som svarat ja på frågan om man blivit uppsagd eller avskedad.

Det är vanligare att personer med gymnasial utbildning uppger att de blivit uppsagda eller avskedade (6 procent) jämfört med personer med eftergymnasial utbildning (3 procent).

Omkring 7 procent av utrikes födda uppger att de under de senaste fem åren på osakliga grunder blivit uppsagda eller avskedade. Det

är en högre andel jämfört med personer som är inrikes födda där andelen är 4 procent.

Det är vanligare att personer med nedsatt arbetsförmåga uppger att de blivit uppsagda eller avskedade på osakliga grunder (8 procent) jämfört med övriga i befolkningen (4 procent).

Vid redovisning uppdelat efter kvinnor och män finns det inga skillnader mellan könen avseende andelen som svarar att de på osakliga grunder blivit uppsagda eller avskedade.

Det är något vanligare att personer i befolkningen som saknar ett arbete uppger att de blivit uppsagda eller avskedade jämfört med personer som har ett arbete, vilket inte är så förvånande med tanke på vad frågan avser.

### Tabell 32

#### Har det under de senaste fem åren hänt att du blivit uppsagd eller avskedad på osakliga grunder? Procent. År 2012

	Ja	Nej	Vet ej/Uppgift saknas	Ej aktuellt	Totalt
<b>Funktionsnedsättning</b>					
Med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga	6,0 ± 1,7	67,4 ± 2,9	3,8 ± 0,5	22,8 ± 2,6	100,0 ± 0,0
utan nedsatt arbetsförmåga	7,8 ± 2,7	58,7 ± 4,3	4,0 ± 0,6	29,5 ± 3,9	100,0 ± 0,0
Övriga personer i befolkningen	4,0 ± 1,9	77,0 ± 3,7	3,6 ± 0,7	15,3 ± 3,3	100,0 ± 0,0
<b>Kön</b>					
Män	4,4 ± 1,1	77,1 ± 1,9	2,4 ± 0,2	16,1 ± 1,7	100,0 ± 0,0
Kvinnor	4,2 ± 1,0	75,0 ± 1,8	3,1 ± 0,4	17,6 ± 1,6	100,0 ± 0,0
<b>Ålder</b>					
16–29	4,3 ± 1,4	75,5 ± 2,7	2,1 ± 0,4	18,0 ± 2,4	100,0 ± 0,0
30–49	5,2 ± 1,4	79,1 ± 2,2	2,3 ± 0,4	13,5 ± 1,9	100,0 ± 0,0
50–64	3,1 ± 0,7	72,3 ± 1,8	4,0 ± 0,4	20,6 ± 1,7	100,0 ± 0,0
<b>Utbildning</b>					
Förgymnasial utbildning	4,3 ± 1,8	66,0 ± 3,7	3,2 ± 0,4	26,6 ± 3,5	100,0 ± 0,0
Gymnasial utbildning	5,5 ± 1,3	77,3 ± 2,0	3,0 ± 0,5	14,3 ± 1,6	100,0 ± 0,0
Eftergymnasial utbildning	3,1 ± 0,9	83,2 ± 1,7	2,0 ± 0,2	11,7 ± 1,5	100,0 ± 0,0
<b>Inrikes/utrikes födda</b>					
Inrikes födda	3,8 ± 0,8	78,4 ± 1,3	2,0 ± 0,2	15,8 ± 1,2	100,0 ± 0,0
Utrikes födda	7,0 ± 2,2	65,0 ± 4,0	6,0 ± 0,8	22,0 ± 3,6	100,0 ± 0,0
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>4,3 ± 0,7</b>	<b>76,1 ± 1,3</b>	<b>2,7 ± 0,2</b>	<b>16,8 ± 1,1</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

Tabell 33

Har det under de senaste fem åren hänt att du blivit uppsagd eller avskedad på osakliga grunder? Andel som svarat ja. Män och kvinnor. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>6,1 ±</b>	<b>2,4</b>	<b>5,9 ±</b>	<b>2,3</b>	.	<b>6,0 ±</b>	<b>1,7</b>
med nedsatt arbetsförmåga	7,1 ±	3,9	8,4 ±	3,7	.	7,8 ±	2,7
utan nedsatt arbetsförmåga	5,4 ±	3,1	2,0 ±	0,6	.	4,0 ±	1,9
Övriga i befolkningen	3,8 ±	1,2	3,7 ±	1,1	.	3,7 ±	0,8
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>4,4 ±</b>	<b>1,1</b>	<b>4,2 ±</b>	<b>1,0</b>	.	<b>4,3 ±</b>	<b>0,7</b>
<b>I arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	5,6 ±	3,0	4,4 ±	2,8	.	5,1 ±	2,1
med nedsatt arbetsförmåga	6,2 ±	5,4	7,1 ±	5,7	.	6,7 ±	3,9
utan nedsatt arbetsförmåga	5,3 ±	3,6	1,8 ±	0,7	.	4,1 ±	2,3
Övriga i befolkningen	3,6 ±	1,4	2,6 ±	1,0	.	3,1 ±	0,9
Befolkningen totalt	4,1 ±	1,3	2,9 ±	0,9	.	3,6 ±	0,8
<b>Ej i arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	7,1 ±	4,1	7,3 ±	3,6	.	7,2 ±	2,7
med nedsatt arbetsförmåga	8,0 ±	5,5	9,1 ±	4,8	.	8,7 ±	3,6
utan nedsatt arbetsförmåga	5,6 ±	5,9	2,4 ±	1,1	.	4,0 ±	3,1
Övriga i befolkningen	4,4 ±	2,2	6,5 ±	2,9	.	5,6 ±	1,9
Befolkningen totalt	5,4 ±	2,1	6,8 ±	2,3	.	6,2 ±	1,6

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

## Mobbning

Samtliga personer i undersökningen har fått svara på en fråga om de under de senaste fem åren har blivit mobbade, trakasserade eller kränkta av chefer eller arbetskamrater. Andelen som uppger att de varit utsatta för detta är omkring 12 procent i befolkningen. Det är nästan dubbelt så vanligt att kvinnor uppger att de varit utsatta för mobbning, trakasserier eller kränkande behandling (16 procent) jämfört med män (9 procent).

Det är ingen skillnad mellan de tre åldersgrupperna avseende andelen som svarat att de varit utsatta för mobbning, trakasserier eller kränkning.

Det är vanligare att personer med gymnasial och eftergymnasial utbildning utsatts för mobbning, trakasserier eller kränkning (14 respektive 13 procent) jämfört med personer som har förgymnasial utbildning (9 procent).

Det är ingen tydlig skillnad mellan utrikes och inrikes födda avseende andelen som svarar ja på frågan om de utsatts för mobbning, trakasserier eller kränkning.



**Tabell 34**  
**Har det under de senaste fem åren hänt att chefer eller arbetskamrater mobbat, trakasserat eller kränkt dig? Procent. År 2012**

	Ja	Nej	Vet ej/Uppgift saknas	Ej aktuellt	Totalt
<b>Funktionsnedsättning</b>					
Med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga	16,3 ± 2,2	65,4 ± 2,9	2,8 ± 0,7	15,5 ± 2,2	100,0 ± 0,0
utan nedsatt arbetsförmåga	19,2 ± 3,4	54,3 ± 4,3	2,8 ± 0,6	23,7 ± 3,7	100,0 ± 0,0
Övriga personer i befolkningen	13,1 ± 2,7	77,6 ± 3,6	2,9 ± 1,2	6,3 ± 2,3	100,0 ± 0,0
<b>Kön</b>					
Män	8,8 ± 1,3	80,6 ± 1,8	1,8 ± 0,3	8,8 ± 1,3	100,0 ± 0,0
Kvinnor	16,0 ± 1,5	70,8 ± 1,9	2,3 ± 0,4	10,9 ± 1,4	100,0 ± 0,0
<b>Ålder</b>					
16–29	10,3 ± 2,0	75,3 ± 2,7	2,4 ± 0,7	12,1 ± 2,2	100,0 ± 0,0
30–49	13,5 ± 1,7	78,5 ± 2,1	1,5 ± 0,4	6,5 ± 1,4	100,0 ± 0,0
50–64	12,7 ± 1,4	72,4 ± 1,9	2,4 ± 0,3	12,4 ± 1,5	100,0 ± 0,0
<b>Utbildning</b>					
Förgymnasial utbildning	8,5 ± 2,2	69,7 ± 3,6	2,6 ± 0,5	19,2 ± 3,2	100,0 ± 0,0
Gymnasial utbildning	13,5 ± 1,6	77,4 ± 1,9	2,1 ± 0,5	6,9 ± 1,1	100,0 ± 0,0
Eftergymnasial utbildning	13,4 ± 1,6	79,7 ± 1,9	1,2 ± 0,2	5,6 ± 1,2	100,0 ± 0,0
<b>Inrikes/utrikes födda</b>					
Inrikes födda	12,1 ± 1,1	78,1 ± 1,3	1,6 ± 0,3	8,3 ± 0,9	100,0 ± 0,0
Utrikes födda	13,8 ± 2,8	64,8 ± 4,0	4,2 ± 1,0	17,2 ± 3,4	100,0 ± 0,0
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>12,4 ± 1,0</b>	<b>75,8 ± 1,3</b>	<b>2,1 ± 0,3</b>	<b>9,8 ± 0,9</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

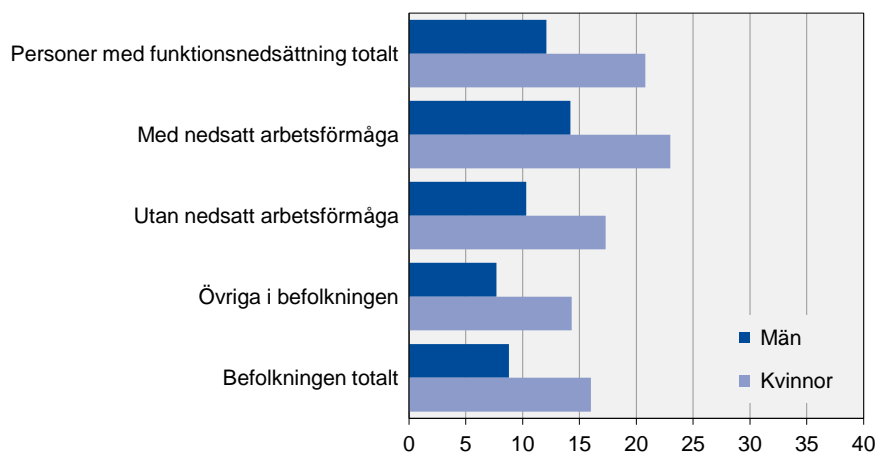
Det är en större andel personer med funktionsnedsättning som svarar att de blivit utsatta för mobbning, trakasserier och kränkande behandling jämfört med övriga i befolkningen. Bland personer med funktionsnedsättning uppger 16 procent att de utsatts för mobbning, trakasserier eller kränkningar jämfört med 11 procent i övriga befolkningen. En betydligt större andel kvinnor än män uppger att de varit utsatta.

Bland dem i arbete är det framförallt personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga som upplever att de varit utsatta för mobbning, trakasserier eller kränkning (28 procent). Personer utan nedsatt arbetsförmåga uppger att de är utsatta i ungefär lika stor utsträckning som övriga i befolkningen.

Bland de med nedsatt arbetsförmåga uppger lika stora andelar män och kvinnor att det varit utsatta för mobbning, trakasserier och kränkning. Detsamma gäller för kvinnor och män i gruppen utan nedsatt arbetsförmåga. Vid redovisning av dem som är i arbete är det dock vanligare att kvinnor med nedsatt arbetsförmåga uppger att de varit utsatta jämfört med män med nedsatt arbetsförmåga. Skillnaden är 22 procentenheter, omkring 40 procent av kvinnorna uppger att de varit utsatta och knappt 20 procent av männen.

### Diagram 13

Har det under de senaste fem åren hänt att chefer eller arbetskamrater mobbat, trakasserat eller kränkt dig? Andel som svarat ja. Män och kvinnor. Procent. År 2012



Tabell 35

Har det under de senaste fem åren hänt att chefer eller arbetskamrater mobbat, trakasserat eller kränkt dig? Andel som svarat ja. Män och kvinnor. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>12,1 ±</b>	<b>2,9</b>	<b>20,8 ±</b>	<b>3,4</b>	*	<b>16,3 ±</b>	<b>2,2</b>
med nedsatt arbetsförmåga	14,2 ±	4,7	23,0 ±	4,9	.	19,2 ±	3,4
utan nedsatt arbetsförmåga	10,3 ±	3,5	17,3 ±	4,2	.	13,1 ±	2,7
Övriga i befolkningen	7,7 ±	1,4	14,3 ±	1,7	*	11,0 ±	1,1
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>8,8 ±</b>	<b>1,3</b>	<b>16,0 ±</b>	<b>1,5</b>	*	<b>12,4 ±</b>	<b>1,0</b>
<b>I arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	13,6 ±	3,8	28,8 ±	5,3	*	19,9 ±	3,2
med nedsatt arbetsförmåga	17,5 ±	7,3	39,5 ±	8,9	*	28,4 ±	6,1
utan nedsatt arbetsförmåga	11,5 ±	4,2	18,8 ±	4,9	.	14,2 ±	3,3
Övriga i befolkningen	7,7 ±	1,6	14,6 ±	1,8	*	11,0 ±	1,2
Befolkningen totalt	9,1 ±	1,5	17,3 ±	1,8	*	12,9 ±	1,2
<b>Ej i arbete</b>							
Personer med funktionsnedsättning totalt	9,3 ±	4,2	13,2 ±	4,0	.	11,6 ±	2,9
med nedsatt arbetsförmåga	10,8 ±	5,7	12,7 ±	4,7	.	12,0 ±	3,6
utan nedsatt arbetsförmåga	6,7 ±	6,0	14,6 ±	7,8	.	10,6 ±	4,9
Övriga i befolkningen	7,6 ±	3,3	13,6 ±	3,7	.	10,9 ±	2,5
Befolkningen totalt	8,2 ±	2,6	13,4 ±	2,8	.	11,1 ±	1,9

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.



## Fakta om statistiken

Här följer ett avsnitt som beskriver undersökningens genomförande och tillförlitlighet.

### Detta omfattar statistiken

Enheten för demokratistatistik vid SCB genomförde under perioden oktober – december 2012 en enkätundersökning med möjlighet att även besvara frågorna elektroniskt via ett webbformulär. Undersökningen genomfördes på uppdrag av Arbetsförmedlingen (Af).

Syftet med undersökningen var att ge en aktuell bild av villkoren på arbetsmarknaden i Sverige. Resultatet av undersökningen redovisas främst utifrån personer som har en funktionsnedsättning samt övriga i befolkningen.

Populationen utgjordes av personer folkbokförda i Sverige i åldern 16–64 år. Urvalet bestod av 50 004 personer och det var totalt 26 370 personer som besvarade frågeblanketten via enkät/webb och 927 personer som svarade på bortfallsuppföljningen via telefon. Den totala svarsfrekvensen i undersökningen blev 55 procent.

Vid SCB:s enhet för demokratistatistik har Frida Westling och Mikaela Järnbert bidragit till undersökningens genomförande. Metodstatistiker var Frida Videll samt Göran Råbäck. Af:s kontaktperson gentemot SCB var Susanne Vinell. Rapporten är skriven av Frida Westling.

## Så görs statistiken

### Population och urval

Populationen, d.v.s. de objekt som man vill kunna dra slutsatser om, utgjordes av personer folkbokförda i Sverige i åldern 16–64 år. För att kunna dra ett urval från populationen skapades en urvalsram som avgränsade, identifierade och möjliggjorde koppling till objekten i populationen. Urvalsramen i undersökningen skapades med hjälp av data från registret över totalbefolkningen. Antalet personer i urvalsramen var cirka 6 miljoner.

Urvalsramen stratifierades efter kön och tre ålderskategorier. Totalt bildades sex strata. Från urvalsramen drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval om 8 334 personer per stratum. Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval innebär att alla objekt inom ett stratum har samma sannolikhet att komma med i urvalet. Urvalsstorleken bestämdes i samråd mellan SCB och Af till 50 004 personer.

**Tabell 36**  
**Population och urval fördelat på stratum**

Stratum	Namn	Urval
1	Män 16–29 år	8 334
2	Män 30–49 år	8 334
3	Män 50–64 år	8 334
4	Kvinnor 16–29 år	8 334
5	Kvinnor 30–49 år	8 334
6	Kvinnor 50–64 år	8 334
<b>Totalt</b>		<b>50 004</b>

### Frågeblankett

Af, DO och Handisam utformade frågorna i blanketten i samarbete med SCB. Därefter genomfördes en expertgranskning av mätteknisk expertis vid SCB i syfte att minska risken för mätfel. Grundläggande för bra kvalitet i en undersökning är kvaliteten på de data som samlas in.

Blanketten bestod av 18 numrerade frågor, flera av dem hade delfrågor vilket genererade totalt 35 stycken frågor. Se bilaga 1 för frågeblanketten i sin helhet.

Förutom de variabler som samlades in via frågeblanketten hämtades ålder, kön, födelse-land samt bostadsregion från SCB:s register över totalbefolkningen samt variabeln utbildning från utbildningsregistret.

Frågorna i blanketten har olika referensperiod. Med referensperiod menas vilken tidpunkt svaren avser, t.ex. de senaste tre månaderna eller de senaste fem åren. För referensperiod se bifogad frågeblankett, bilaga 1.

## **Datainsamling**

Datainsamlingen inleddes med att ett informationsbrev skickades ut till samtliga i undersökningens urval. I informationsbrevet kunde uppgiftslämnarna läsa om undersökningens bakgrund, syfte och att undersökningen genomfördes i samarbete mellan Af och SCB.

Frågeblanketterna, vilka även innehöll lösenord till webbenkäten, skickades ut med post. Den elektroniska blanketten var stödd av talande webb, vilket är ett verktyg som läser upp text på webbsidor. Då syftet med undersökningen bland annat var att undersöka arbetssituationen för personer med funktionsnedsättning har det ansetts som viktigt att erbjuda olika sätt att lämna uppgifter.

Det första utskicket genomfördes den 4 oktober 2012. Sedan skickades två påminnelser till dem som inte besvarat frågeblanketten. Ett tack- och påminnelsekort (ToP-kort) skickades den 15 oktober. En påminnelse med ny enkät skickades ut den 30 oktober.

## **Bortfall**

Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att frågeblanketten/intervjun inte är besvarad alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i blanketten/intervjun inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig från de svarande, med avseende på undersökningsvariablerna, så kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva. För att reducera bortfallsskevheten har vikter beräknats med hjälp av kalibrering, för mer information se avsnitt viktberäkning och estimation.

Objektsbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka. Objektsbortfallet i denna undersökning redovisas i tabell 37.

**Tabell 37**  
**Beskrivning av objektsbortfall**

	Antal
Ej avhörda	20 587
Personer som lovar sända in eller säger sig ha sänt in	797
Avböjd medverkan	510
Förhindrad medverkan	160
Ej anträffad	134
Fel person har svarat/tom enkät	353
<b>Totalt</b>	<b>22 541</b>

Med "Ej avhörda" menas att ingen uppgift har lämnats om varför frågeblanketten/intervjun inte är besvarad. Med "Avböjd medverkan" menas att SCB meddelats att uppgiftslämnaren inte vill medverka i undersökningen. "Förhindrad medverkan" innehåller dem som inte kan delta på grund av sjukdom, fysiskt/psykiskt hinder eller till exempel på grund av språksvårigheter. "Ej anträffad" innehåller saknad adress i Registret över totalbefolkningen (RTB), hemlig/skyddad adress och dem som är tillfälligt bortresta.

Partiellt bortfall kan bero på att en fråga är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas.

### **Bortfallsuppföljning**

Utöver den ordinarie insamlingen via pappersblankett/elektroniskt via webben genomfördes en bortfallsuppföljning till ett urval av bortfallet enligt en så kallad Hansen-Hurwitz bortfallsplan (för mer information se avsnitt viktberäkning och estimation). Av dem som inte besvarat undersökningen den 16 november 2012 drogs ett urval om 3 000 personer för en bortfallsundersökning via telefon. Bortfallsuppföljningen stratifierades på samma sätt som ordinarie insamling och i vardera strata gjordes ett urval om 500 personer. Svarsfrekvensen i bortfallsuppföljningen blev 31 procent.

Även insamlingen via papper och webb pågick under hela bortfallsuppföljningen, fram till den 2 januari 2013.



**Tabell 38**  
**Svarsandelar efter bakgrundsvariabler**

	Antal svarande	Antal i urvalet	Övertäckning	Svarsfrekvens
<b>Personer med funktionsnedsättning</b>	<b>6 755</b>	*	*	*
med nedsatt arbetsförmåga	3 489	*	*	*
utan nedsatt arbetsförmåga	3 266	*	*	*
Övriga personer i befolkningen	20 542	*	*	*
I arbete	19 642	*	*	*
Ej i arbete	7 655	*	*	*
<b>Kön</b>				
Män	12 411	25 002	87	50%
Kvinnor	14 886	25 002	79	60%
<b>Ålder</b>				
16–29	6 777	16 397	81	42%
30–49	8 963	16 744	58	54%
50–64	11 557	16 863	27	69%
<b>Utbildning</b>				
Förgymnasial utbildning	4 498	9 612	35	47%
Gymnasial utbildning	11 447	21 858	57	53%
Eftergymnasial utbildning	10 530	16 218	54	65%
Utbildningskod saknas	822	2 316	20	36%
<b>Inrikes/utrikes födda</b>				
Inrikes födda	23 282	40 832	70	57%
Utrikes födda	4 015	9 172	96	44%
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>27 297</b>	<b>50 004</b>	<b>166</b>	<b>55%</b>

\*) Variabeln har samlats in i undersökning varpå fördelningen i urvalet är okänd.

## Upprättning av frågor

I följande stycke beskrivs hur frågor har rättats upp på grund av partiellt bortfall, oriktig markering i blankett eller vid inkonsekventa svar. Vid beskrivningen görs hänvisningar till frågornas numrering i blanketten, se bilaga 1. Frågan som berörs av upprättning är frågan om funktionsnedsättning (fråga 12), **med den här definitionen, skulle du säga att du har en funktionsnedsättning?**

## Partiellt bortfall och oriktig markering i enkät

Vid partiellt bortfall eller oriktig markering av frågan om funktionsnedsättning har frågan rättats upp till ett ja om personen uppgett typ av funktionsnedsättning eller vilken dess huvudsakliga funktionsnedsättning är. Rättning till ett ja på fråga 12 har även gjorts om personen svarat att den har en mycket eller delvis nedsatt arbetsför-

måga på grund av dess funktionsnedsättning. Därtill har motsvarande upprättning gjorts om personen säger sig behöva anpassningar/hjälpmedel enligt fråga 17 i blanketten. De övriga som har partiellt bortfall eller en oriktig markering på frågan om funktionsnedsättning har rättats upp till ett nej. Det har gjorts 647 rättningar av frågan om funktionsnedsättning, 246 har rättats till ett ja och 401 till ett nej.

### Inkonsekventa svar

Det har även gjorts korrigeringar av frågan om funktionsnedsättning på grund av inkonsekventa svar. Om en person svarat att den inte har en funktionsnedsättning men sedan angivit en eller flera typer av funktionsnedsättningar har frågan om funktionsnedsättning korrigerats till ett ja.

Därtill har de som svarat ja, mycket eller ja, delvis på frågan om nedsatt arbetsförmåga och samtidigt svarat att de mött negativa attityder hos arbetsgivare på grund av sin funktionsnedsättning korrigerats till ett ja. Dessutom har rättningar gjorts om personen säger sig behöva anpassningar/hjälpmedel på grund av sin funktionsnedsättning enligt fråga 17 i blanketten. Totalt har 314 korrigeringar av frågan om funktionsnedsättning gjorts.

### Viktberäkning och estimation

För varje svarande person (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikten kallas därför även för uppräkningsstal.

Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektbortfall och täckningsfel. Beräkningen gjordes med hjälp av ett av SCB egenutvecklat SAS-makro (ETOS).

Vikterna i denna undersökning kan beskrivas med formeln:

$$w_k = d_k \cdot v_k$$

Där  $w_k$  = vikt/uppräkningsstal för objekt  $k$

$d_k$  = designvikt

$v_k$  = kalibreringsvikt baserad på hjälpinformation

Designvikten är den del av vikten som beror på urvalsdesignen som i detta fall baseras på Hansen-Hurwitz bortfallsplan. Vid bortfall kan det vara så att vissa grupper av urvalet svarar i större utsträckning än övriga, t.ex. kan kvinnor svara i högre grad än män. Om de

grupper som svarat i högre grad har en annan fördelning på undersökningsvariablerna än övriga kan detta ha en snedvridande effekt på resultatet. För att kompensera för detta har kalibreringsvikter använts. Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är försumbar.

För vidare läsning om Hansen-Hurwitz bortfallsplan se avsnitt 15.4.3 i Särndal, Swensson och Wretman (1992): *Model Assisted Survey Sampling*, New York: Springer-Verlag.

För en mer utförligare beskrivning av kalibreringsestimatoern se Lundström och Särndal (2001): *Estimation in the Presence of Non-response and Frame Imperfections*, Statistics Sweden.

Vikterna/uppräkningsstalen multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationen. Om vikterna inte används så kan resultaten bli missvisande. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet men inte för det partiella bortfallet.

För beräkning av skattningen av totaler används följande formel:

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

där  $w_k$  = vikt/uppräkningsstal för objekt  $k$

$y_k$  = variabelvärde för objekt  $k$

summering sker av de svarande ( $r$ )

Och för beräkning av skattningen av medelvärden används följande formel:

$$\hat{\bar{Y}} = \frac{\sum_r w_k y_k}{\sum_r w_k}$$

där  $w_k$  = vikt/uppräkningsstal för objekt  $k$

$y_k$  = variabelvärde för objekt  $k$

summering sker av de svarande ( $r$ ).

## Redovisning

Tabellerna har räknats upp till populationsnivå, vilket innebär att resultatet avser hela populationen och inte endast de svarande. Antalsuppgifterna är således skattningar av antal personer i populationen med den aktuella egenskapen. I andelstabellerna redovisas värdena med en decimal. För att ett värde ska redovisas i tabellerna krävs minst 20 svarande.

## Redovisningsgrupper

De redovisningsgrupper som omfattas av undersökningen är

- Personer med funktionsnedsättning
- Personer med funktionsnedsättning **med** nedsatt arbetsförmåga
- Personer med funktionsnedsättning **utan** nedsatt arbetsförmåga
- Övriga i befolkningen
- Befolkningen totalt

Dessutom sker redovisning utifrån kvinnor och män, åldersgrupper, inrikes/utrikes födda, utbildningsnivå samt huruvida personer är i arbete eller ej.

## Begrepp och definitioner

**Personer med funktionsnedsättning** omfattar dem som svarat att de har en funktionsnedsättning enligt följande fråga:

Med funktionsnedsättning menas här att man kan ha nedsatt syn eller hörsel, ha tal- eller röstproblem, rörelsehinder, allergi eller någon form av psykisk funktionsnedsättning. Det kan också vara att man har diabetes, hjärt-lungproblem, mag-tarmsjukdom, psoriasis, epilepsi, dyslexi eller något liknande.

Med den här definitionen, skulle du säga att du har en funktionsnedsättning?

**Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga** omfattar dem som svarat att de har en funktionsnedsättning samt att de har en mycket eller delvis nedsatt arbetsförmåga enligt följande fråga:

Bedömer du att din/dina funktionsnedsättning/ar medför att din arbetsförmåga är nedsatt?

**Personer med funktionsnedsättning utan nedsatt arbetsförmåga** omfattar dem som svarat att de har en funktionsnedsättning samt att de svarat att de inte har en nedsatt arbetsförmåga.

I redovisningsgruppen ingår även de som utelämnat svar på frågan samt de som svarat att de inte vet om de har nedsatt arbetsförmåga. I diagram 4 i rapporten görs dock ett undantag, där redovisas de som svarat att de inte har nedsatt arbetsförmåga separerat från de som utelämnat svar eller svarat vet ej på frågan om nedsatt arbetsförmåga. De som svarat vet ej eller utelämnat svar på fråga om nedsatt arbetsförmåga är således en egen redovisningsgrupp i diagram 4.

**Övriga i befolkningen** omfattar dem som svarat nej på frågan om funktionsnedsättning.

**Befolkningen totalt** omfattar samtliga i undersökningen.

**I arbete** omfattar de personer som svarat att deras huvudsakliga sysselsättning är att de arbetar som anställda, är föräldralediga eller egna företagare på frågan om huvudsaklig sysselsättning:

Vilken är din nuvarande huvudsakliga sysselsättning?

**Ej i arbete** omfattar de personer som svarat att deras huvudsakliga sysselsättning är någon av följande: studerar, arbetslös, hemarbetande, sköter eget hushåll, ålderspensionär, sjuk-/aktivitetsersättning (förtids-, sjukpensionär), långtidssjukskriven (mer än 3 månader), hjälper till i familjemedlems företag samt de som angett svarsalternativet annat.

## Statistikens tillförlitlighet

### Ramtäckning

Täckningsfel, under- och övertäckning, innebär att urvalsram och population inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa objekt som ingår i populationen saknas i urvalsramen. Övertäckning innebär att objekt som inte ingår i populationen ändå finns i urvalsramen. Ett sätt att minska täckningsfelen är att ha bra och uppdaterade register.

Undertäckning betecknar den del av undersökningspopulationen som man av olika anledningar inte får med i urvalsramen. I undersökningen utgörs undertäckningen av de personer som blivit folkbokförda i Sverige mellan urvalsdragningen och undersökningstillfället. Denna grupp är dock väldigt liten.

Övertäckning betecknar de urvalspersoner som inte skall ingå men som gör det p.g.a. brist på information vid urvalsdragningen. I undersökningen kan övertäckning i form av emigrerade och avlidna förekomma men dess effekt bedöms försumbar.

### Urval

Denna kvalitetskomponent avser fel som uppkommer på grund av att endast ett urval av populationen undersöks. Urvalsfel är således den avvikelse mellan ett skattat värde och det faktiska värdet som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen. Urvalsfellets storlek minskar med en ökad urvalsstorlek.

## Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då uppgiftslämnaren inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt.

De mest avgörande problemen i undersökningar av detta slag hänger i allmänhet samman med själva frågemetoden. Även om frågorna är formulerade precist och exakt är det inte alltid säkert att svaren är helt precisa och exakta. Människor kan missförstå frågorna, vara okoncentrerade vid svarstillfällena osv. I undersökningen har personerna själva fått välja att besvara blanketten på papper eller elektroniskt på webben.

Skillnader i svarsbeteendet mellan ordinarie insamling (via papper/webb-blankett) och bortfallsuppföljningen (via telefon) kan antas föreligga men storleken på problemet är svårt att ange. Resultatet i den ordinarie insamlingen och bortfallsuppföljningen skiljer sig åt i flera avseenden. Andelen personer med funktionsnedsättning är till exempel högre i telefonuppföljningen än i den ordinarie insamlingen. Vid den ordinarie insamlingen via pappersblankett finns frågan om man har en funktionsnedsättning på samma sida som frågan om typ av funktionsnedsättning. I enkäten ser uppgiftslämnaren de olika svarsalternativen och påminns om olika typer av funktionsnedsättningar. Vid telefonuppföljningen däremot är det endast intervjuaren som ser listan på olika typer av funktionsnedsättningar.

Det är en skillnad avseende vilken typ av funktionsnedsättningar som är vanligast i ordinarie insamlingen och bortfallsuppföljningen. Det är till exempel vanligare att personer uppger rörelsenedsättning vid bortfallsuppföljningen än i ordinarie insamling och vid bortfallsuppföljningen är det vanligare att ange astma, allergi eller annan överkänslighet.

## Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av datamaterialet kan bearbetningsfel uppstå. Exempel på bearbetningsfel är registreringsfel och kodningsfel. Dessa fel kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförs vid dataregistreringen.

## Bortfall

Bortfallsfel inträffar om objekten i bortfallet och de svarande skiljer sig åt avseende frågorna/variablerna i undersökningen.

Bortfallets eventuellt snedvridande effekter begränsas genom att kalibrering genom kända populationstotaler görs. I undersökningen har kalibrering gjorts mot kön i kombination med åldersgrupper<sup>6</sup>, utbildningsnivå<sup>7</sup> samt förvärvsarbetande eller ej enligt registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

### Redovisning av osäkerhetsmått

Resultaten i tabellerna är behäftade med viss osäkerhet eftersom de utgör skattningar baserade på ett slumpmässigt urval. Den slumpmässiga osäkerheten i en skattning som huvudsakligen beror på urvalsfel kan uttryckas med osäkerhetstal<sup>8</sup>, som beräknas med hjälp av standardavvikelser.

Uppskattningar av storleken på de fel som genereras av urvalsförfarandet görs i tabellerna i form av 95-procentiga konfidensintervall, dvs. den sökta andelen ligger i 95 fall av 100 inom det beräknade intervallet om andra fel än urvalsfel är försumbara.

Genom att utnyttja osäkerhetstal kan man bilda sig en uppfattning om skattningars osäkerhet och om skillnader kan förklaras av slumpen eller om de är statistiskt säkerställda. Nedan förklaras med generella exempel hur osäkerhetstal skall användas.

### Exempel:

#### 1. Osäkerhet, nivåskattning

Låt oss anta att den skattade andelen som har tillgång till företagshälsovård är 60 procent och att man med 95-procentig säkerhet vill veta inom vilket intervall den faktiska andelen med tillgång till företagshälsovård ligger.

Redovisad skattning: 60 procent

Osäkerhetstal: 4

Intervall erhålles som:

$60 \pm 4$ , dvs. med 95 procents sannolikhet täcker intervallet 56 till 64 den verkliga andelen med tillgång till företagshälsovård.

---

<sup>6</sup> 16–29 år, 30–49 år samt 50–64 år.

<sup>7</sup> Förgymnasial utbildning, gymnasial utbildning, eftergymnasial utbildning samt uppgift saknas.

<sup>8</sup> Osäkerhetstal motsvarar konfidensintervall. Enligt vedertagen praxis används 95 procents signifikansnivå. För nivåskattningar blir osäkerhetstalet  $1,96 \cdot$  standardavvikelsen.

## Bra att veta

### Jämförbarhet över tid

Undersökningar inom samma ämnesområde har tidigare genomförts av SCB på uppdrag av Af. Den här undersökning är inte jämförbar med de tidigare undersökningarna då genomförandet av 2012 års undersökning har skett med en annan metodik.

### Tillgänglighet

Undersökningen publiceras genom denna pdf-rapport "Förutsättningar i arbetslivet, en undersökning om diskriminering på arbetsmarknaden och arbetssituationen för personer med funktionsnedsättning". Resultaten redovisas i text, diagram och tabeller. Rapporten kommer att finnas tillgänglig via Af:s webbplats [www.arbetsformedlingen.se](http://www.arbetsformedlingen.se) samt på SCB:s webbplats, [www.scb.se](http://www.scb.se).



# Bilagor

## Bilaga 1 – Frågeblankett

+

1

+

### Förutsättningar i arbetslivet 2012

BAKGRUND
<p><b>1 Är du kvinna eller man?</b></p> <p><input type="checkbox"/> Kvinna <input type="checkbox"/> Man</p>
<p><b>2 Vilket år är du född?</b></p> <p><input type="text" value="19"/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/></p>
<p><b>3 Är du född i Sverige eller utanför Sverige?</b></p> <p><input type="checkbox"/> I Sverige <input type="checkbox"/> Utanför Sverige</p>
<p><b>4 Är dina föräldrar födda i Sverige eller utanför Sverige?</b></p> <p><input type="checkbox"/> Båda mina föräldrar är födda i Sverige <input type="checkbox"/> Minst en av mina föräldrar är född utanför Sverige</p>
<p><b>5 Vilken är din högsta avslutade utbildning?</b></p> <p><input type="checkbox"/> Grundskola, folkskola, realskola <input type="checkbox"/> Gymnasieskola <input type="checkbox"/> Universitet/högskola/Yrkeshögskola/KY-utbildning</p> <p><input type="checkbox"/> Annan, nämligen: <input type="text"/></p>

+

+

+

2

+

**SYSSELSÄTTNING OCH ARBETSLIV****6 Vilken är din nuvarande huvudsakliga sysselsättning?***Ange endast ett alternativ!*

- Arbetar som anställd
- Föräldraledig
- Egen företagare → Gå till fråga 9
- Studerar → Gå till fråga 10
- Arbetslös → Gå till fråga 10
- Hemarbetande, sköter eget hushåll → Gå till fråga 10
- Ålderspensionär → Gå till fråga 10
- Sjuk-/aktivitetsersättning (förtids-, sjukpensionerad) → Gå till fråga 10
- Långtidssjukskriven (mer än 3 månader) → Gå till fråga 10
- Hjälper till i familjemedlems företag → Gå till fråga 10
- Annan, nämligen:

**7 Vilken typ av anställning har du?**

- Fast-/tillsvidareanställning
- Tidsbegränsad anställning (t. ex. timanställd, projektanställd)
- Annat

**8 Är du anställd inom privat eller offentlig sektor?**

- Privat sektor
- Offentlig sektor

+

+

+

3

+

<p><b>9 Hur många timmar per vecka arbetar du vanligtvis?</b>  Om du är föräldraledig svara för förhållandena som var innan föräldraledigheten började.</p> <p>Antal hela timmar: <input type="text" value="00"/></p> <p><input type="checkbox"/> Vet ej</p>																													
<p><b>10 Har det under de senaste fem åren hänt att du...</b></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ja</th> <th>Nej</th> <th>Vet ej</th> <th>Ej aktuellt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a ... på osakliga grunder blivit förbigången när du sökt avancemang på ditt arbete?</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td>b ... blivit orättvist behandlad vid lönesättning?</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td>c ... blivit nekad en anställning på osakliga grunder?</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td>d ... blivit uppsagd eller avskedad på osakliga grunder?</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> </tbody> </table>						Ja	Nej	Vet ej	Ej aktuellt	a ... på osakliga grunder blivit förbigången när du sökt avancemang på ditt arbete?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	b ... blivit orättvist behandlad vid lönesättning?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	c ... blivit nekad en anställning på osakliga grunder?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	d ... blivit uppsagd eller avskedad på osakliga grunder?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	Ja	Nej	Vet ej	Ej aktuellt																									
a ... på osakliga grunder blivit förbigången när du sökt avancemang på ditt arbete?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																									
b ... blivit orättvist behandlad vid lönesättning?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																									
c ... blivit nekad en anställning på osakliga grunder?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																									
d ... blivit uppsagd eller avskedad på osakliga grunder?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																									
<p><b>11 Har det under de senaste fem åren hänt att chefer eller arbetskamrater mobbat, trakasserat eller kränkt dig?</b></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ja</th> <th>Nej</th> <th>Vet ej</th> <th>Ej aktuellt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> </tbody> </table>						Ja	Nej	Vet ej	Ej aktuellt		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>															
	Ja	Nej	Vet ej	Ej aktuellt																									
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																									

+

+

+

4

+

### FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR

**12** Med funktionsnedsättning menas här att man kan ha nedsatt syn eller hörsel, ha tal- eller röstproblem, rörelsehinder, allergi eller någon form av psykisk funktionsnedsättning. Det kan också vara att man har diabetes, hjärt-lungproblem, mag-tarmsjukdom, psoriasis, epilepsi, dyslexi eller något liknande.

Med den här definitionen, skulle du säga att du har en funktionsnedsättning?

- Ja
- Nej → Tack för din medverkan! Var god skicka in enkäten.

### 13 Vilken/Vilka funktionsnedsättning/ar har du?

*Flera alternativ kan markeras.*

- |   |  |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> Astma/allergi eller annan överkänslighet | <input type="checkbox"/> Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom. |
| <input type="checkbox"/> Blindhet                                 | <input type="checkbox"/> Psoriasis   |
| <input type="checkbox"/> Diabetes                                 | <input type="checkbox"/> Psykisk funktionsnedsättning  |
| <input type="checkbox"/> Dyslexi                                  | <input type="checkbox"/> Rörelsehinder   |
| <input type="checkbox"/> Dövhhet                                  | <input type="checkbox"/> Stämning, språk-, tal- eller röststörning   |
| <input type="checkbox"/> Epilepsi                                 | <input type="checkbox"/> Synnedsättning  |
| <input type="checkbox"/> Hjärt-/kärlsjukdom                       | <input type="checkbox"/> Utvecklingsstörning   |
| <input type="checkbox"/> Hörselnedsättning                        |  |
| <input type="checkbox"/> Lungsjukdom                              |  |
| <input type="checkbox"/> Mag- och tarmsjukdom                     |  |

Annan, nämligen:

+

+

+

5

+

Svara på fråga 14 om du har kryssat för fler än en funktionsnedsättning på fråga 13 ovan. Annars gå vidare till fråga 15.

**14 Vilken av dina funktionsnedsättningar räknar du som din huvudsakliga?**

- Ingen av dem är mer huvudsaklig än de andra.
- |   |  |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> Astma/allergi eller annan överkänslighet | <input type="checkbox"/> Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom. |
| <input type="checkbox"/> Blindhet                                 | <input type="checkbox"/> Psoriasis   |
| <input type="checkbox"/> Diabetes                                 | <input type="checkbox"/> Psykisk funktionsnedsättning  |
| <input type="checkbox"/> Dyslexi                                  | <input type="checkbox"/> Rörelsehinder   |
| <input type="checkbox"/> Dövhhet                                  | <input type="checkbox"/> Stämning, språk-, tal- eller röststörning   |
| <input type="checkbox"/> Epilepsi                                 | <input type="checkbox"/> Synnedsättning  |
| <input type="checkbox"/> Hjärt-/kärlsjukdom                       | <input type="checkbox"/> Utvecklingsstörning   |
| <input type="checkbox"/> Hörselnedsättning                        |  |
| <input type="checkbox"/> Lungsjukdom                              |  |
| <input type="checkbox"/> Mag- och tarmsjukdom                     |  |

Annan, nämligen:

**15 Bedömer du att din/dina funktionsnedsättning/ar medför att din arbetsförmåga är nedsatt?**

Ja, mycket	Ja, delvis	Nej, inte alls	Vet ej
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**16 Har det hänt att du mött negativa attityder hos arbetsgivare på grund av din/dina funktionsnedsättning/ar?**

Ja	Nej	Vet ej
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Om du arbetar som anställd, är egen företagare eller föräldraledig svara på nästa fråga, annars gå till fråga 18

+

+

+

6

+

**17** Nedan följer ett antal frågor om särskilda behov som funktionsnedsättningar kan medföra i arbetet. Tänk på din nuvarande arbetsplats när du besvarar frågorna. Om du arbetar på flera arbetsplatser ska du besvara frågorna utifrån det arbete där du är mest.

	Ja	Nej	Vet ej
a Behöver du personligt biträde på din arbetsplats?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
b Om ja, har du fått personligt biträde på din arbetsplats?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
c Behöver du personligt anpassade hjälpmedel på din arbetsplats?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
d Om ja, har du personligt anpassade hjälpmedel på din arbetsplats?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
e Behöver du särskild lokalanpassning på din arbetsplats?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
f Om ja, har du fått särskild lokalanpassning på din arbetsplats?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
g Behöver du anpassad arbetstid?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
h Om ja, har du anpassad arbetstid?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
i Behöver du ett anpassat arbetstempo?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
j Om ja, har du fått anpassat arbetstempo?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

+

+

+

7

+

<b>Här fortsätter fråga 17</b>		Ja	Nej	Vet ej
k	Behöver du anpassade arbetsuppgifter?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
l	Om ja, har du fått anpassade arbetsuppgifter?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
m	Behöver du särskilt anpassad transport (färdtjänst eller dyl.) till eller från arbetsplatsen?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
n	Om ja, får du särskilt anpassad transport (färdtjänst eller dyl.) till eller från arbetsplatsen?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
o	Är det något annat som du behöver för att du ska kunna utföra ditt arbete på din nuvarande arbetsplats?			
<input type="text"/>				

**Tack för din medverkan!**

När du svarat på frågorna lägger du frågeblanketten i det frankerade  
kuvertet, klistrar igen det och lägger det i en brevlåda.  
Frimärke behövs inte.

+

+

+

8

+

**18** Följande fråga handlar om olika sätt som arbetet kan anpassas efter en persons funktionsnedsättning. Vilken/vilka av följande anpassningar bedömer du skulle göra att du skulle kunna ha ett arbete som du annars hade haft svårt att utföra p.g.a. din/dina funktionsnedsättning/ar?

*Flera alternativ kan markeras*

- Jag behöver ingen anpassning
- Ett personligt biträde på din arbetsplats
- Personligt anpassade hjälpmedel
- Särskild lokalanpassning på din arbetsplats
- Anpassad arbetstid
- Anpassat arbetstempo
- Anpassade arbetsuppgifter
- Särskilt anpassad transport (färdtjänst eller dyl.) till eller från arbetsplatsen
- Annan, nämligen:

**Tack för din medverkan!**

När du svarat på frågorna lägger du frågeblanketten i det fränkerade kuvertet, klistrar igen det och lägger det i en brevlåda.  
Frimärke behövs inte.

+

+



## Bilaga 2 – Tabellförteckning för tabellbilaga

<b>Sysselsättning.....</b>	<b>99</b>
Tabell B1	
Huvudsaklig sysselsättning. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män. Procent. År 2012 .....	99
Tabell B2	
Huvudsaklig sysselsättning. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Kvinnor. Procent. År 2012 .....	100
Tabell B3	
Huvudsaklig sysselsättning. Befolkningen totalt. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	100
Tabell B4	
I arbete. Anställd/företagare/föräldralediga. Personer med funktionsnedsättning totalt. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	101
Tabell B5	
I arbete. Anställd/företagare/föräldralediga. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	101
Tabell B6	
Anställda och föräldralediga. Fast/tidsbegränsad anställning. Personer med funktionsnedsättning totalt. Män och Kvinnor. Procent. År 2012 .....	101
Tabell B7	
Anställda och föräldralediga. Fast/tidsbegränsad anställning. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Män och Kvinnor. Procent. År 2012 .....	102
Tabell B8	
I arbete. Sektor. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Procent. År 2012 .....	102
Tabell B9	
I arbete. Sektor. Personer med funktionsnedsättning totalt. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	102
Tabell B10	
I arbete. Sektor. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	103

<b>Personer med funktionsnedsättning .....</b>	<b>104</b>
Tabell B11	
I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Ålder. Procent. År 2012 .....	104
Tabell B12	
Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på olika åldersgrupper. Procent. År 2012 .....	104
Tabell B13	
I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på olika åldersgrupper. Procent. År 2012 .....	105
Tabell B14	
I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Utbildning. Procent. År 2012 .....	105
Tabell B15	
Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på olika utbildningsnivåer. Procent. År 2012 .....	106
Tabell B16	
I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på olika utbildningsnivåer. Procent. År 2012 .....	107
Tabell B17	
I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Inrikes/utrikes födda. Procent. År 2012 .....	108
Tabell B18	
Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på inrikes/utrikes födda. Procent. År 2012 .....	108

Tabell B19	
I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på inrikes/ utrikes födda. Procent. År 2012 .....	109
Tabell B20	
I befolkningen. Fördelning efter typ av funktionsnedsättning. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	110
Tabell B21	
Personer med funktionsnedsättning. Fördelning efter kön inom varje funktionsnedsättning. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	111
Tabell B22	
Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Fördelning efter kön inom varje funktionsnedsättning. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	112
Tabell B23	
Personer med funktionsnedsättning totalt respektive med och utan nedsatt arbetsförmåga fördelade efter olika funktionsnedsättningar. Samtliga. Procent. År 2012 .....	113
Tabell B24	
Andel av befolkningen. Personer med funktionsnedsättning totalt respektive med och utan nedsatt arbetsförmåga fördelade efter olika funktionsnedsättningar. Samtliga. Procent. År 2012 .....	114
Tabell B25	
Personer med funktionsnedsättning totalt. Fördelade på i arbete och ej i arbete. Procent. År 2012 .....	115
Tabell B26	
Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Fördelade på i arbete och ej i arbete. Procent. År 2012.....	116
Tabell B27 Personer med funktionsnedsättning. Andel som uppgett en respektive flera funktionsnedsättningar. Procent. År 2012 .....	117

<b>Behov av anpassningar av arbetsförhållanden .....</b>	<b>118</b>
Tabell B28	
I arbete. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Antal åtgärder som behöver vidtas för att man ska kunna arbeta – bland dem som angett behov av åtgärder. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	118
Tabell B29	
Ej i arbete. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Antal åtgärder som behöver vidtas för att man ska kunna arbeta – bland dem som angett behov av åtgärder. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	118
<b>Diskriminering .....</b>	<b>119</b>
Tabell B30	
Andel som svarat ja på minst en av diskrimineringsfrågorna. Män och kvinnor. Procent. År 2012 .....	119

## Bilaga 3 – Tabellbilaga

### Sysselsättning

#### Tabell B1

**Huvudsaklig sysselsättning. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning			Övriga i befolkningen	Befolkningen totalt
	Totalt	Med nedsatt arbetsförmåga	Utan nedsatt arbetsförmåga		
Arbetar som anställd	57,8 ± 4,6	45,5 ± 6,9	67,6 ± 6,1	65,0 ± 2,7	63,1 ± 2,2
Föräldraledig	. ± .	. ± .	. ± .	0,6 ± 0,5	0,5 ± 0,4
Egen företagare	6,9 ± 2,5	5,6 ± 2,9	8,0 ± 3,8	12,5 ± 1,9	11,0 ± 1,6
Studerar	11,0 ± 3,2	7,2 ± 4,3	14,1 ± 4,7	13,1 ± 1,8	12,5 ± 1,4
Arbetslös	8,3 ± 2,8	10,4 ± 4,5	6,6 ± 3,4	5,7 ± 1,3	6,4 ± 1,2
Hemarbetande, sköter eget hushåll	. ± .	. ± .	. ± .	. ± .	. ± .
Ålderspensionär	0,5 ± 0,2	0,7 ± 0,3	. ± .	0,8 ± 0,3	0,7 ± 0,2
Sjuk-/aktivitetsersättning (förtids-, sjukpensionerad)	10,2 ± 2,6	21,9 ± 5,5	0,8 ± 0,3	0,5 ± 0,3	3,0 ± 0,7
Långtidssjukskriven (mer än 3 månader)	1,8 ± 1,0	3,8 ± 2,2	. ± .	. ± .	0,6 ± 0,3
Hjälper till i familjemedlems företag	. ± .	. ± .	. ± .	. ± .	. ± .
Annan	3,3 ± 0,9	4,7 ± 1,5	2,2 ± 1,1	1,5 ± 0,2	2,0 ± 0,3
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

Tabell B2

**Huvudsaklig sysselsättning. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Kvinnor. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning			Övriga i befolkningen	Befolkningen totalt
	Totalt	Med nedsatt arbetsförmåga	Utan nedsatt arbetsförmåga		
Arbetar som anställd	44,5 ± 4,0	35,1 ± 5,2	59,2 ± 6,4	63,9 ± 2,3	58,9 ± 1,9
Föräldraledig	2,0 ± 1,2	1,6 ± 1,4	2,8 ± 2,1	3,2 ± 0,7	2,9 ± 0,6
Egen företagare	2,2 ± 1,2	2,0 ± 1,5	2,6 ± 1,7	5,1 ± 1,1	4,4 ± 0,9
Studerar	13,2 ± 3,1	9,1 ± 3,4	19,6 ± 5,9	15,0 ± 1,8	14,6 ± 1,4
Arbetslös	8,9 ± 2,7	9,8 ± 3,7	7,4 ± 3,8	6,0 ± 1,3	6,7 ± 1,2
Hemarbetande, sköter eget hushåll	. ± .	. ± .	. ± .	1,2 ± 0,7	1,3 ± 0,6
Ålderspensionär	0,8 ± 0,7	. ± .	. ± .	0,8 ± 0,3	0,8 ± 0,3
Sjuk-/aktivitetsersättning (förtids-, sjukpensionerad)	14,2 ± 2,7	21,6 ± 4,2	2,7 ± 2,4	1,4 ± 0,6	4,7 ± 0,8
Långtidssjukskriven (mer än 3 månader)	6,4 ± 2,5	10,1 ± 3,9	. ± .	0,5 ± 0,4	2,0 ± 0,7
Hjälper till i familjemedlems företag	. ± .	. ± .	. ± .	0,1 ± 0,0	0,1 ± 0,0
Annan	5,9 ± 1,5	6,8 ± 2,0	4,5 ± 2,0	2,8 ± 0,4	3,6 ± 0,5
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

Tabell B3

**Huvudsaklig sysselsättning. Befolkningen totalt. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
Arbetar som anställd	63,1 ± 2,2	58,9 ± 1,9	.	61,0 ± 1,4
Föräldraledig	0,5 ± 0,4	2,9 ± 0,6	*	1,7 ± 0,4
Egen företagare	11,0 ± 1,6	4,4 ± 0,9	*	7,8 ± 0,9
Studerar	12,5 ± 1,4	14,6 ± 1,4	.	13,5 ± 1,0
Arbetslös	6,4 ± 1,2	6,7 ± 1,2	.	6,6 ± 0,8
Hemarbetande, sköter eget hushåll	. ± .	1,3 ± 0,6	.	0,7 ± 0,3
Ålderspensionär	0,7 ± 0,2	0,8 ± 0,3	.	0,8 ± 0,2
Sjuk-/aktivitetsersättning (förtids-, sjukpensionerad)	3,0 ± 0,7	4,7 ± 0,8	*	3,8 ± 0,5
Långtidssjukskriven (mer än 3 mån)	0,6 ± 0,3	2,0 ± 0,7	*	1,3 ± 0,4
Hjälper till i familjemedlems företag	. ± .	0,1 ± 0,0	.	0,1 ± 0,0
Annan	2,0 ± 0,3	3,6 ± 0,5	*	2,8 ± 0,3
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

**Tabell B4**  
**I arbete. Anställd/företagare/föräldralediga. Personer med funktionsnedsättning totalt. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
Anställda	89,1 ± 3,8	91,2 ± 3,3	.	90,0 ± 2,6
Företagare	10,7 ± 3,8	4,6 ± 2,3	.	8,1 ± 2,4
Föräldralediga	. ± .	4,2 ± 2,4	.	1,9 ± 1,0
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

**Tabell B5**  
**I arbete. Anställd/företagare/föräldralediga. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Män och Kvinnor. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
Anställda	88,9 ± 5,6	90,7 ± 5,2	.	89,8 ± 3,8
Företagare	10,9 ± 5,5	5,2 ± 3,9	.	8,1 ± 3,4
Föräldralediga	. ± .	4,1 ± 3,6	.	2,1 ± 1,8
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

**Tabell B6**  
**Anställda och föräldralediga. Fast/tidsbegränsad anställning. Personer med funktionsnedsättning totalt. Män och Kvinnor. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
Fast anställda	86,0 ± 4,6	88,4 ± 3,3	.	87,1 ± 3,0
Tidsbegränsat anställd	12,8 ± 4,6	9,1 ± 3,1	.	11,2 ± 2,9
Annat	1,2 ± 1,1	2,4 ± 1,2	.	1,7 ± 0,8
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

Tabell B7

**Anställda och föräldralediga. Fast/tidsbegränsad anställning. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Män och Kvinnor. Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt
Fast anställda	80,9	±	9,2	87,4 ± 4,7	.	84,2 ± 5,2
Tidsbegränsat anställd	16,7	±	9,0	8,9 ± 4,1	.	12,7 ± 5,0
Annat	.	±	.	3,7 ± 2,4	*	3,0 ± 1,9
<b>Totalt</b>	<b>100,0</b>	<b>±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

Tabell B8

**I arbete. Sektor. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning					Övriga i befolkningen	Befolkningen totalt
	Totalt		Med nedsatt arbetsförmåga	Utan nedsatt arbetsförmåga			
Offentlig sektor	54,8	±	4,1	51,2 ± 6,6	57,2 ± 5,3	53,2 ± 2,1	53,6 ± 1,8
Privat sektor	44,2	±	4,1	47,6 ± 6,5	41,8 ± 5,3	45,9 ± 2,1	45,5 ± 1,8
Uppgift saknas	1,1	±	0,2	1,2 ± 0,4	1,0 ± 0,3	0,9 ± 0,3	0,9 ± 0,3
<b>Totalt</b>	<b>100,0</b>	<b>±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

Tabell B9

**I arbete. Sektor. Personer med funktionsnedsättning totalt. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt
Offentlig sektor	65,6	± 5,6	39,7	± 5,5	*	54,8 ± 4,1
Privat sektor	33,7	± 5,6	58,7	± 5,5	*	44,2 ± 4,1
Uppgift saknas	0,7	± 0,2	1,6	± 0,5	*	1,1 ± 0,2
<b>Totalt</b>	<b>100,0</b>	<b>± 0,0</b>	<b>100,0</b>	<b>± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.



**Tabell B10**  
**I arbete. Sektor. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
Offentlig sektor	62,7 ± 9,1	39,6 ± 8,6	*	51,2 ± 6,6
Privat sektor	36,4 ± 9,1	59,0 ± 8,6	*	47,6 ± 6,5
Uppgift saknas	. ± .	. ± .		1,2 ± 0,4
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

## Personer med funktionsnedsättning

**Tabell B11**

**I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Ålder. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning			Övriga i befolkningen	Befolkningen totalt
	Totalt	Med nedsatt arbetsförmåga	Utan nedsatt arbetsförmåga		
16-29 år	14,9 ± 3,0	12,8 ± 4,8	16,3 ± 4,0	19,4 ± 1,4	18,4 ± 1,1
30-49 år	47,7 ± 3,9	43,1 ± 6,6	50,9 ± 5,2	50,4 ± 1,4	49,9 ± 1,0
50-64 år	37,4 ± 3,3	44,1 ± 6,0	32,8 ± 4,3	30,2 ± 1,1	31,7 ± 0,8
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>
<b>Uppräknat antal</b>	<b>890 300 ± 67 400</b>	<b>362 100 ± 45 800</b>	<b>528 200 ± 54 500</b>	<b>3 347 800 ± 87 400</b>	<b>4 238 100 ± 69 900</b>

**Tabell B12**

**Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på olika åldersgrupper. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>				
16-29 år	25,1 ± 3,8	24,6 ± 3,4	.	24,9 ± 2,6
30-49 år	38,9 ± 4,3	39,7 ± 3,7	.	39,3 ± 2,8
50-64 år	35,9 ± 3,5	35,7 ± 3,0	.	35,8 ± 2,3
<b>med nedsatt arbetsförmåga</b>				
16-29 år	18,5 ± 5,6	20,0 ± 4,6	.	19,4 ± 3,6
30-49 år	33,5 ± 6,8	39,5 ± 5,2	.	36,9 ± 4,1
50-64 år	48,0 ± 6,4	40,5 ± 4,5	.	43,7 ± 3,8
<b>utan nedsatt arbetsförmåga</b>				
16-29 år	30,4 ± 5,7	31,9 ± 6,0	.	31,0 ± 4,2
30-49 år	43,3 ± 6,3	39,9 ± 6,0	.	42,0 ± 4,5
50-64 år	26,2 ± 4,5	28,2 ± 4,5	.	27,0 ± 3,2
<b>Övriga i befolkningen</b>				
16-29 år	30,6 ± 1,3	30,1 ± 1,2	.	30,4 ± 0,9
30-49 år	43,2 ± 1,5	42,7 ± 1,3	.	42,9 ± 1,0
50-64 år	26,2 ± 1,1	27,2 ± 1,0	.	26,7 ± 0,7
<b>Befolkningen totalt</b>				
16-29 år	29,2 ± 0,5	28,7 ± 0,4	.	28,9 ± 0,5
30-49 år	42,1 ± 0,5	41,9 ± 0,5	.	42,0 ± 0,5
50-64 år	28,7 ± 0,5	29,4 ± 0,5	.	29,1 ± 0,5

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

Tabell B13

I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på olika åldersgrupper. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>							
16–29 år	15,4 ±	4,2	14,2 ±	4,1	.	14,9 ±	3,0
30–49 år	48,5 ±	5,5	46,7 ±	5,2	.	47,7 ±	3,9
50–64 år	36,1 ±	4,7	39,1 ±	4,6	.	37,4 ±	3,3
<b>med nedsatt arbetsförmåga</b>							
16–29 år	13,2 ±	7,2	12,3 ±	6,3	.	12,8 ±	4,8
30–49 år	41,3 ±	10,0	44,9 ±	8,5	.	43,1 ±	6,6
50–64 år	45,5 ±	9,3	42,7 ±	7,8	.	44,1 ±	6,0
<b>utan nedsatt arbetsförmåga</b>							
16–29 år	16,6 ±	5,4	15,9 ±	5,5	.	16,3 ±	4,0
30–49 år	52,4 ±	7,1	48,3 ±	6,8	.	50,9 ±	5,2
50–64 år	31,0 ±	5,8	35,8 ±	5,9	.	32,8 ±	4,3
<b>Övriga i befolkningen</b>							
16–29 år	20,2 ±	2,0	18,5 ±	1,9	.	19,4 ±	1,4
30–49 år	50,5 ±	2,0	50,4 ±	1,9	.	50,4 ±	1,4
50–64 år	29,3 ±	1,6	31,1 ±	1,5	.	30,2 ±	1,1
<b>Befolkningen totalt</b>							
16–29 år	19,1 ±	1,5	17,7 ±	1,6	.	18,4 ±	1,1
30–49 år	50,0 ±	1,3	49,7 ±	1,5	.	49,9 ±	1,0
50–64 år	30,9 ±	1,0	32,7 ±	1,2	.	31,7 ±	0,8

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

Tabell B14

I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Utbildning. Procent. År 2012

	Personer med funktionsnedsättning				Övriga i befolkningen		Befolkningen totalt			
	Totalt	Med nedsatt arbetsförmåga	Utan nedsatt arbetsförmåga							
Grundskola	14,6 ±	2,9	16,5 ±	5,0	13,3 ±	3,6	10,7 ±	1,2	11,6 ±	1,0
Gymnasie-utb.	54,2 ±	3,9	61,5 ±	6,0	49,1 ±	5,3	46,4 ±	1,5	48,0 ±	1,1
Eftergymn. utb.	30,8 ±	3,4	21,8 ±	4,4	36,9 ±	4,9	40,3 ±	1,3	38,3 ±	0,9
Utb. kod saknas	0,4 ±	0,2	.	.	.	.	2,6 ±	0,9	2,1 ±	0,7
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>	<b>100,0 ±</b>	<b>0,0</b>
<b>Uppräknat antal</b>	<b>890 300 ±</b>	<b>67 400</b>	<b>362 100 ±</b>	<b>45 800</b>	<b>528 200 ±</b>	<b>54 500</b>	<b>3 347 800 ±</b>	<b>87 400</b>	<b>4 238 100 ±</b>	<b>69 900</b>

**Tabell B15****Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på olika utbildningsnivåer. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>				
Grundskola	24,2 ± 3,8	23,3 ± 3,6	.	23,7 ± 2,4
Gymnasieutb.	50,0 ± 4,5	45,2 ± 4,0	.	47,6 ± 2,8
Eftergymn. utb.	22,1 ± 3,6	28,3 ± 3,4	.	25,1 ± 2,3
Utb.kod saknas	3,7 ± 1,8	3,3 ± 1,6	.	3,5 ± 1,2
<b>med nedsatt arbetsförmåga</b>				
Grundskola	24,9 ± 5,9	28,0 ± 5,1	.	26,6 ± 3,7
Gymnasieutb.	56,0 ± 6,7	46,5 ± 5,4	.	50,6 ± 4,1
Eftergymn. utb.	14,3 ± 3,9	22,0 ± 4,1	.	18,6 ± 2,8
Utb.kod saknas	4,8 ± 3,2	3,6 ± 2,6	.	4,1 ± 2,0
<b>utan nedsatt arbetsförmåga</b>				
Grundskola	23,6 ± 5,4	16,0 ± 4,8	.	20,5 ± 3,7
Gymnasieutb.	45,2 ± 6,4	43,0 ± 6,2	.	44,3 ± 4,5
Eftergymn. utb.	28,4 ± 5,6	38,2 ± 5,9	.	32,3 ± 4,0
Utb.kod saknas	2,8 ± 1,9	2,8 ± 0,9	.	2,8 ± 1,2
<b>Övriga i befolkningen</b>				
Grundskola	19,1 ± 1,9	13,9 ± 1,7	*	16,5 ± 1,1
Gymnasieutb.	43,8 ± 2,2	40,3 ± 2,1	.	42,1 ± 1,2
Eftergymn. utb.	32,0 ± 2,0	41,1 ± 1,9	*	36,5 ± 1,0
Utb.kod saknas	5,1 ± 1,3	4,7 ± 1,3	.	4,9 ± 0,8
<b>Befolkningen totalt</b>				
Grundskola	20,5 ± 1,5	16,3 ± 1,5	*	18,4 ± 0,7
Gymnasieutb.	45,4 ± 1,7	41,6 ± 1,8	*	43,5 ± 0,7
Eftergymn. utb.	29,4 ± 1,5	37,8 ± 1,5	*	33,5 ± 0,5
Utb.kod saknas	4,7 ± 1,0	4,4 ± 1,0	.	4,5 ± 0,6

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

Tabell B16

I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på olika utbildningsnivåer. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt	
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>							
Grundskola	16,3 ±	4,3	12,3 ±	3,8	.	14,6 ±	2,9
Gymnasieutb.	56,2 ±	5,7	51,3 ±	5,4	.	54,2 ±	3,9
Eftergymn. utb.	27,0 ±	4,9	36,0 ±	4,9	.	30,8 ±	3,4
Utb.kod saknas	. ±	.	. ±	.	.	0,4 ±	0,2
<b>med nedsatt arbetsförmåga</b>							
Grundskola	18,0 ±	7,9	15,1 ±	6,4	.	16,5 ±	5,0
Gymnasieutb.	64,9 ±	9,1	58,0 ±	8,2	.	61,5 ±	6,0
Eftergymn. utb.	16,8 ±	5,9	26,8 ±	6,5	.	21,8 ±	4,4
Utb.kod saknas	. ±	.	. ±	.	.	. ±	.
<b>utan nedsatt arbetsförmåga</b>							
Grundskola	15,4 ±	5,2	9,8 ±	4,4	.	13,3 ±	3,6
Gymnasieutb.	51,4 ±	7,4	45,1 ±	6,9	.	49,1 ±	5,3
Eftergymn. utb.	32,6 ±	6,8	44,6 ±	6,8	.	36,9 ±	4,9
Utb.kod saknas	. ±	.	. ±	.	.	. ±	.
<b>Övriga i befolkningen</b>							
Grundskola	12,9 ±	2,0	8,3 ±	1,6	*	10,7 ±	1,2
Gymnasieutb.	49,5 ±	2,6	42,9 ±	2,4	*	46,4 ±	1,5
Eftergymn. utb.	34,4 ±	2,4	46,9 ±	2,4	*	40,3 ±	1,3
Utb.kod saknas	3,2 ±	1,4	1,9 ±	1,1	.	2,6 ±	0,9
<b>Befolkningen totalt</b>							
Grundskola	13,7 ±	1,7	9,1 ±	1,4	*	11,6 ±	1,0
Gymnasieutb.	51,0 ±	2,2	44,5 ±	2,2	*	48,0 ±	1,1
Eftergymn. utb.	32,7 ±	1,9	44,8 ±	2,0	*	38,3 ±	0,9
Utb.kod saknas	2,6 ±	1,1	1,6 ±	0,9	.	2,1 ±	0,7

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

Tabell B17

**I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Inrikes/utrikes födda. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning						Övriga i befolkningen		Befolkningen totalt	
	Totalt	Med nedsatt arbetsförmåga	Utan nedsatt arbetsförmåga							
Inrikes födda	87,8 ± 2,6	83,2 ± 5,1	91,0 ± 2,4			84,5 ± 1,7		85,2 ± 1,4		
Utrikes födda	12,2 ± 2,6	16,8 ± 5,1	9,0 ± 2,4			15,5 ± 1,7		14,8 ± 1,4		
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>			<b>100,0 ± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>		
<b>Uppräknat antal</b>	<b>890 300 ± 67 400</b>	<b>362 100 ± 45 800</b>	<b>528 200 ± 54 500</b>			<b>3 347 800 ± 87 400</b>		<b>4 238 100 ± 69 900</b>		

Tabell B18

**Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på inrikes/utrikes födda. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>				
Inrikes födda	87,1 ± 3,0	80,9 ± 3,4	.	84,1 ± 2,3
Utrikes födda	12,9 ± 3,0	19,1 ± 3,4	.	15,9 ± 2,3
<b>med nedsatt arbetsförmåga</b>				
Inrikes födda	82,5 ± 5,3	79,4 ± 4,6	.	80,8 ± 3,5
Utrikes födda	17,5 ± 5,3	20,6 ± 4,6	.	19,2 ± 3,5
<b>utan nedsatt arbetsförmåga</b>				
Inrikes födda	90,8 ± 3,1	83,2 ± 4,9	.	87,7 ± 2,7
Utrikes födda	9,2 ± 3,1	16,8 ± 4,9	.	12,3 ± 2,7
<b>Övriga i befolkningen</b>				
Inrikes födda	82,3 ± 2,3	82,1 ± 2,0	.	82,2 ± 1,5
Utrikes födda	17,7 ± 2,3	17,9 ± 2,0	.	17,8 ± 1,5
<b>Befolkningen totalt</b>				
Inrikes födda	83,5 ± 1,9	81,8 ± 1,7	.	82,7 ± 1,2
Utrikes födda	16,5 ± 1,9	18,2 ± 1,7	.	17,3 ± 1,2

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

**Tabell B19**  
**I arbete. Personer med funktionsnedsättning totalt, med och utan nedsatt arbetsförmåga, övriga i befolkningen och befolkningen totalt. Män och kvinnor fördelade på inrikes/utrikes födda. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
<b>Personer med funktionsneds totalt</b>				
Inrikes födda	88,7 ± 3,5	86,6 ± 3,6	.	87,8 ± 2,6
Utrikes födda	11,3 ± 3,5	13,4 ± 3,6	.	12,2 ± 2,6
<b>med nedsatt arbetsförmåga</b>				
Inrikes födda	82,4 ± 7,8	84,0 ± 6,7	.	83,2 ± 5,1
Utrikes födda	17,6 ± 7,8	16,0 ± 6,7	.	16,8 ± 5,1
<b>utan nedsatt arbetsförmåga</b>				
Inrikes födda	92,1 ± 3,3	89,0 ± 3,1	.	91,0 ± 2,4
Utrikes födda	7,9 ± 3,3	11,0 ± 3,1	.	9,0 ± 2,4
<b>Övriga i befolkningen</b>				
Inrikes födda	83,2 ± 2,6	86,0 ± 2,0	.	84,5 ± 1,7
Utrikes födda	16,8 ± 2,6	14,0 ± 2,0	.	15,5 ± 1,7
<b>Befolkningen totalt</b>				
Inrikes födda	84,4 ± 2,2	86,1 ± 1,8	.	85,2 ± 1,4
Utrikes födda	15,6 ± 2,2	13,9 ± 1,8	.	14,8 ± 1,4

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

Tabell B20

## I befolkningen. Fördelning efter typ av funktionsnedsättning. Män och kvinnor. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt
Astma/allergi eller annan överkänslighet	5,3 ±	1,1	6,5 ±	0,9	.	5,9 ± 0,7
Blindhet	.	±	.	±	.	0,2 ± 0,1
Diabetes	2,0 ±	0,5	1,3 ±	0,3	.	1,7 ± 0,3
Dyslexi	2,6 ±	0,9	2,0 ±	0,7	.	2,3 ± 0,5
Dövhet	0,7 ±	0,3	0,3 ±	0,2	.	0,5 ± 0,2
Epilepsi	0,5 ±	0,3	0,6 ±	0,4	.	0,6 ± 0,3
Hjärt-/kärlsjukdom	1,7 ±	0,5	0,8 ±	0,2	*	1,3 ± 0,3
Hörselnedsättning	4,3 ±	1,0	2,3 ±	0,6	*	3,3 ± 0,6
Lungsjukdom	0,4 ±	0,2	0,3 ±	0,1	.	0,3 ± 0,1
Mag-/tarmsjukdom	1,6 ±	0,5	2,9 ±	0,7	*	2,2 ± 0,4
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom	2,3 ±	0,8	1,4 ±	0,6	.	1,8 ± 0,5
Psoriasis	1,2 ±	0,5	1,2 ±	0,4	.	1,2 ± 0,3
Psykisk funktionsnedsättning	1,8 ±	0,6	3,2 ±	0,8	*	2,5 ± 0,5
Rörelsenedsättning	4,3 ±	1,0	5,3 ±	1,0	.	4,8 ± 0,7
Stamning, språk-, tal- eller röststörning	0,6 ±	0,3	0,3 ±	0,2	.	0,4 ± 0,2
Synnedsättning	4,9 ±	1,1	3,9 ±	0,9	.	4,4 ± 0,7
Utvecklingsstörning	0,3 ±	0,0	0,3 ±	0,3	.	0,3 ± 0,1
Annan	3,5 ±	0,9	5,0 ±	0,8	.	4,2 ± 0,6
Någon funktionsnedsättning	26,2 ±	2,1	25,8 ±	1,8	.	26,0 ± 1,4

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.



**Tabell B21**  
**Personer med funktionsnedsättning. Fördelning efter kön inom varje funktionsnedsättning\*\*. Män och kvinnor. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
Astma/allergi eller annan överkänslighet	45,9 ± 6,0	54,1 ± 6,0	.	100,0 ± 0,0
Blindhet	88,4 ± 11,5	11,6 ± 11,5	*	100,0 ± 0,0
Diabetes	61,8 ± 8,4	38,2 ± 8,4	*	100,0 ± 0,0
Dyslexi	57,4 ± 11,4	42,6 ± 11,4	.	100,0 ± 0,0
Dövhet	68,9 ± 19,1	31,1 ± 19,1	.	100,0 ± 0,0
Epilepsi	45,5 ± 21,8	54,5 ± 21,8	.	100,0 ± 0,0
Hjärt-/kärlsjukdom	67,6 ± 8,4	32,4 ± 8,4	*	100,0 ± 0,0
Hörselnedsättning	65,9 ± 7,9	34,1 ± 7,9	*	100,0 ± 0,0
Lungsjukdom	54,2 ± 16,3	45,8 ± 16,3	.	100,0 ± 0,0
Mag-/tarmsjukdom	35,4 ± 9,7	64,6 ± 9,7	*	100,0 ± 0,0
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom	62,7 ± 12,8	37,3 ± 12,8	.	100,0 ± 0,0
Psoriasis	52,4 ± 13,1	47,6 ± 13,1	.	100,0 ± 0,0
Psykisk funktionsnedsättning	36,6 ± 9,8	63,4 ± 9,8	*	100,0 ± 0,0
Rörelsenedsättning	45,9 ± 7,7	54,1 ± 7,7	.	100,0 ± 0,0
Stamning, språk-, tal- eller röststörning	65,4 ± 20,9	34,6 ± 20,9	.	100,0 ± 0,0
Synnedsättning	56,4 ± 7,8	43,6 ± 7,8	.	100,0 ± 0,0
Utvecklingsstörning	45,0 ± 21,4	55,0 ± 21,4	.	100,0 ± 0,0
Annan	42,0 ± 7,0	58,0 ± 7,0	*	100,0 ± 0,0
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>51,2 ± 2,7</b>	<b>48,8 ± 2,7</b>	.	<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

\*\*\*) Tabellen läses från vänster till höger, med utgångspunkt från respektive funktionsnedsättning.

Tabell B22

**Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga.  
Fördelning efter kön inom varje funktionsnedsättning\*\*. Män och  
kvinnor. Procent. År 2012**

	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
Astma/allergi eller annan överkänslighet	40,8 ± 9,8	59,2 ± 9,8	.	100,0 ± 0,0
Blindhet	. ± .	. ± .	.	. ± .
Diabetes	58,8 ± 11,7	41,2 ± 11,7	.	100,0 ± 0,0
Dyslexi	58,2 ± 16,1	41,8 ± 16,1	.	100,0 ± 0,0
Dövhet	41,3 ± 29,1	58,7 ± 29,1	.	100,0 ± 0,0
Epilepsi	32,0 ± 22,6	68,0 ± 22,6	.	100,0 ± 0,0
Hjärt-/kärlsjukdom	62,4 ± 10,7	37,6 ± 10,7	*	100,0 ± 0,0
Hörselnedsättning	56,6 ± 12,9	43,4 ± 12,9	.	100,0 ± 0,0
Lungsjukdom	50,6 ± 16,9	49,4 ± 16,9	.	100,0 ± 0,0
Mag-/tarmsjukdom	26,4 ± 10,8	73,6 ± 10,8	*	100,0 ± 0,0
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syn- drom , Autism, Tourettes syndrom	57,5 ± 15,6	42,5 ± 15,6	.	100,0 ± 0,0
Psoriasis	40,2 ± 10,1	59,8 ± 10,1	.	100,0 ± 0,0
Psykisk funktionsnedsättning	34,4 ± 10,4	65,6 ± 10,4	*	100,0 ± 0,0
Rörelsenedsättning	42,9 ± 8,1	57,1 ± 8,1	.	100,0 ± 0,0
Stämning, språk-, tal- eller röststörning	66,4 ± 26,9	33,6 ± 26,9	.	100,0 ± 0,0
Synnedsättning	37,0 ± 12,7	63,0 ± 12,7	*	100,0 ± 0,0
Utvecklingsstörning	44,4 ± 24,7	55,6 ± 24,7	.	100,0 ± 0,0
Annan	41,1 ± 7,7	58,9 ± 7,7	*	100,0 ± 0,0
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>43,3 ± 4,0</b>	<b>56,7 ± 4,0</b>	<b>*</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

\*\*) Tabellen läses från vänster till höger, med utgångspunkt från respektive funktionsnedsättning.

Tabell B23

**Personer med funktionsnedsättning totalt respektive med och utan nedsatt arbetsförmåga fördelade efter olika funktionsnedsättningar. Samtliga. Procent. År 2012**

	Personer med funktionsnedsättning					
	Totalt		Med nedsatt arbetsförmåga		Utan nedsatt arbetsförmåga	
Astma/allergi eller annan överkänslighet	22,8 ±	2,5	17,8 ±	3,1	28,3 ±	4,0
Blindhet	0,6 ±	0,5	. ±	.	. ±	.
Diabetes	6,4 ±	1,2	5,7 ±	1,4	7,2 ±	1,9
Dyslexi	9,0 ±	2,0	8,7 ±	2,8	9,3 ±	3,0
Dövhet	1,8 ±	0,8	1,2 ±	0,8	2,6 ±	1,3
Epilepsi	2,2 ±	1,0	2,7 ±	1,5	1,7 ±	1,2
Hjärt-/kärlsjukdom	4,9 ±	1,1	5,5 ±	1,3	4,3 ±	1,8
Hörselnedsättning	12,7 ±	2,2	11,0 ±	2,8	14,6 ±	3,4
Lungsjukdom	1,3 ±	0,5	1,8 ±	0,6	0,7 ±	0,7
Mag-/tarmsjukdom	8,6 ±	1,7	10,9 ±	2,7	6,1 ±	1,8
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom	7,0 ±	1,9	9,9 ±	3,0	3,8 ±	2,0
Psoriasis	4,7 ±	1,2	2,5 ±	0,6	7,0 ±	2,4
Psykisk funktionsnedsättning	9,5 ±	1,8	16,4 ±	3,2	2,0 ±	1,0
Rörelsenedsättning	18,5 ±	2,6	31,6 ±	4,2	4,0 ±	1,9
Stamning, språk-, tal- eller röststörning	1,7 ±	0,8	2,5 ±	1,4	0,8 ±	0,2
Synnedsättning	16,9 ±	2,5	9,5 ±	2,5	25,2 ±	4,3
Utvecklingsstörning	1,2 ±	0,5	1,9 ±	1,0	. ±	.
Annan	16,3 ±	2,1	24,6 ±	3,4	7,2 ±	2,3

Tabell B24

**Andel av befolkningen. Personer med funktionsnedsättning totalt respektive med och utan nedsatt arbetsförmåga fördelade efter olika funktionsnedsättningar. Samtliga. Procent. År 2012**

	Andel av befolkningen					
	Personer med funktionsnedsättning totalt		Med nedsatt arbetsförmåga		Utan nedsatt arbetsförmåga	
Astma/allergi eller annan överkänslighet	5,9 ±	0,7	2,4 ±	0,5	3,5 ±	0,5
Blindhet	0,2 ±	0,1	. ±	.	. ±	.
Diabetes	1,7 ±	0,3	0,8 ±	0,2	0,9 ±	0,2
Dyslexi	2,3 ±	0,5	1,2 ±	0,4	1,1 ±	0,4
Dövhet	0,5 ±	0,2	0,2 ±	0,1	0,3 ±	0,2
Epilepsi	0,6 ±	0,3	0,4 ±	0,2	0,2 ±	0,2
Hjärt-/kärlsjukdom	1,3 ±	0,3	0,7 ±	0,2	0,5 ±	0,2
Hörselnedsättning	3,3 ±	0,6	1,5 ±	0,4	1,8 ±	0,4
Lungsjukdom	0,3 ±	0,1	0,2 ±	0,1	0,1 ±	0,0
Mag-/tarmsjukdom	2,2 ±	0,4	1,5 ±	0,4	0,8 ±	0,2
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom	1,8 ±	0,5	1,4 ±	0,4	0,5 ±	0,3
Psoriasis	1,2 ±	0,3	0,3 ±	0,1	0,9 ±	0,3
Psykisk funktionsnedsättning	2,5 ±	0,5	2,2 ±	0,5	0,2 ±	0,1
Rörelsenedsättning	4,8 ±	0,7	4,3 ±	0,7	0,5 ±	0,2
Stamning, språk-, tal- eller röststörning	0,4 ±	0,2	0,3 ±	0,2	0,1 ±	0,0
Synnedsättning	4,4 ±	0,7	1,3 ±	0,4	3,1 ±	0,6
Utvecklingsstörning	0,3 ±	0,1	0,3 ±	0,1	. ±	.
Annan	4,2 ±	0,6	3,4 ±	0,5	0,9 ±	0,3

**Tabell B25**  
**Personer med funktionsnedsättning totalt. Fördelade på i arbete och ej i arbete\*\*. Procent. År 2012**

	I arbete	Ej i arbete	Sign	Totalt
Astma/allergi eller annan överkänslighet	60,9 ± 5,9	39,1 ± 5,9	*	100,0 ± 0,0
Blindhet	90,4 ± 9,8	9,6 ± 9,8	*	100,0 ± 0,0
Diabetes	69,3 ± 7,0	30,7 ± 7,0	*	100,0 ± 0,0
Dyslexi	57,8 ± 11,5	42,2 ± 11,5	.	100,0 ± 0,0
Dövhet	81,4 ± 8,9	18,6 ± 8,9	*	100,0 ± 0,0
Epilepsi	58,7 ± 20,7	41,3 ± 20,7	.	100,0 ± 0,0
Hjärt-/kärlsjukdom	55,4 ± 10,8	44,6 ± 10,8	.	100,0 ± 0,0
Hörselnedsättning	80,7 ± 6,1	19,3 ± 6,1	*	100,0 ± 0,0
Lungsjukdom	47,1 ± 17,7	52,9 ± 17,7	.	100,0 ± 0,0
Mag-/tarmsjukdom	49,6 ± 10,1	50,4 ± 10,1	.	100,0 ± 0,0
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom	24,2 ± 12,5	75,8 ± 12,5	*	100,0 ± 0,0
Psoriasis	73,3 ± 13,4	26,7 ± 13,4	*	100,0 ± 0,0
Psykisk funktionsnedsättning	29,0 ± 9,1	71,0 ± 9,1	*	100,0 ± 0,0
Rörelsenedsättning	41,8 ± 7,8	58,2 ± 7,8	*	100,0 ± 0,0
Stamning, språk-, tal- eller röststörning	46,6 ± 22,6	53,4 ± 22,6	.	100,0 ± 0,0
Synnedsättning	61,3 ± 7,8	38,7 ± 7,8	*	100,0 ± 0,0
Utvecklingsstörning	7,3 ± 5,5	92,7 ± 5,5	*	100,0 ± 0,0
Annan	43,7 ± 6,7	56,3 ± 6,7	.	100,0 ± 0,0
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>57,0 ± 2,9</b>	<b>43,0 ± 2,9</b>	<b>*</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan i arbete och ej i arbete.

\*\*) Tabellen läses från vänster till höger, med utgångspunkt från respektive funktionsnedsättning.

**Tabell B26**  
**Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga.**  
**Fördelade på i arbete och ej i arbete\*\*. Procent. År 2012**

	I arbete	Ej i arbete	Sign	Totalt
Astma/allergi eller annan överkänslighet	46,7 ± 9,6	53,3 ± 9,6	.	100,0 ± 0,0
Blindhet	. ± .	. ± .	.	100,0 ± 0,0
Diabetes	50,0 ± 12,6	50,0 ± 12,6	.	100,0 ± 0,0
Dyslexi	51,5 ± 16,8	48,5 ± 16,8	.	100,0 ± 0,0
Dövhet	67,7 ± 23,5	32,3 ± 23,5	.	100,0 ± 0,0
Epilepsi	46,2 ± 28,3	53,8 ± 28,3	.	100,0 ± 0,0
Hjärt-/kärlsjukdom	32,5 ± 10,6	67,5 ± 10,6	*	100,0 ± 0,0
Hörselnedsättning	70,9 ± 10,5	29,1 ± 10,5	*	100,0 ± 0,0
Lungsjukdom	34,3 ± 13,1	65,7 ± 13,1	*	100,0 ± 0,0
Mag-/tarmsjukdom	37,5 ± 12,1	62,5 ± 12,1	*	100,0 ± 0,0
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som till exempel ADHD, ADD, Aspergers syndrom, Autism, Tourettes syndrom	19,1 ± 13,8	80,9 ± 13,8	*	100,0 ± 0,0
Psoriasis	67,0 ± 9,0	33,0 ± 9,0	*	100,0 ± 0,0
Psykisk funktionsnedsättning	28,8 ± 9,9	71,2 ± 9,9	*	100,0 ± 0,0
Rörelsenedsättning	39,4 ± 8,3	60,6 ± 8,3	*	100,0 ± 0,0
Stamning, språk-, tal- eller röststörning	42,5 ± 29,0	57,5 ± 29,0	.	100,0 ± 0,0
Synnedsättning	51,2 ± 14,0	48,8 ± 14,0	.	100,0 ± 0,0
Utvecklingsstörning	5,2 ± 4,9	94,8 ± 4,9	*	100,0 ± 0,0
Annan	40,0 ± 7,1	60,0 ± 7,1	*	100,0 ± 0,0
<b>Personer med funktionsnedsättning totalt</b>	<b>44,1 ± 4,2</b>	<b>55,9 ± 4,2</b>	<b>*</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan i arbete och ej i arbete.

\*\*) Tabellen läses från vänster till höger, med utgångspunkt från respektive funktionsnedsättning.

**Tabell B27**  
**Personer med funktionsnedsättning. Andel som uppgett en respektive flera funktionsnedsättningar. Procent. År 2012**

Antal funktionsnedsättningar	Män		Kvinnor		Sign	Totalt
1	64,3 ± 4,5	67,2 ± 3,6	.	65,7 ± 2,9		
2	24,6 ± 4,1	22,0 ± 3,2	.	23,4 ± 2,6		
3	7,3 ± 2,3	6,3 ± 1,7	.	6,8 ± 1,5		
4	1,7 ± 1,0	1,9 ± 0,7	.	1,8 ± 0,6		
5 eller fler	0,7 ± 0,2	1,6 ± 1,2	.	1,1 ± 0,6		
Uppgift saknas	1,4 ± 1,1	0,9 ± 0,3	.	1,2 ± 0,6		
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>		

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

## Behov av anpassningar av arbetsförhållanden

### Tabell B28

I arbete. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Antal åtgärder som behöver vidtas för att man ska kunna arbeta – bland dem som angett behov av åtgärder. Män och kvinnor. Procent. År 2012

Antal åtgärder	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
1	37,2 ± 12,7	30,1 ± 8,6	.	33,0 ± 7,3
2	23,8 ± 10,1	28,6 ± 9,9	.	26,6 ± 7,2
3	28,4 ± 13,4	24,8 ± 10,3	.	26,3 ± 8,2
4	7,9 ± 8,4	14,4 ± 8,0	.	11,7 ± 5,9
5	. ± .	. ± .	.	1,4 ± 0,6
6	. ± .	. ± .	.	. ± .
7	. ± .	. ± .	.	. ± .
8	. ± .	. ± .	.	. ± .
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

### Tabell B29

Ej i arbete. Personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga. Antal åtgärder som behöver vidtas för att man ska kunna arbeta – bland dem som angett behov av åtgärder. Män och kvinnor. Procent. År 2012

Antal åtgärder	Män	Kvinnor	Sign	Totalt
1	34,6 ± 14,5	33,3 ± 10,4	.	33,7 ± 8,4
2	35,1 ± 15,2	39,7 ± 10,3	.	38,2 ± 8,5
3	19,7 ± 13,8	17,0 ± 8,4	.	17,9 ± 7,2
4	8,9 ± 10,4	5,4 ± 3,5	.	6,5 ± 4,2
5	. ± .	. ± .	.	3,8 ± 3,7
6	. ± .	. ± .	.	. ± .
7	. ± .	. ± .	.	. ± .
8	. ± .	. ± .	.	. ± .
<b>Totalt</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>	<b>100,0 ± 0,0</b>		<b>100,0 ± 0,0</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.



## Diskriminering

### Tabell B30

Andel som svarat ja på minst en av diskrimineringsfrågorna. Män och kvinnor. Procent. År 2012

	Män		Kvinnor		Sign	Totalt
<b>Personer med funktionsnedsättning</b>						
Med funktionsnedsättning	22,9 ±	4,0	31,4 ±	4,1	*	27,0 ± 2,9
med nedsatt arbetsförmåga	23,8 ±	6,0	30,8 ±	5,4	.	27,7 ± 4,0
utan nedsatt arbetsförmåga	22,2 ±	5,4	32,4 ±	6,2	.	26,3 ± 4,2
Övriga personer i befolkningen	18,1 ±	2,2	23,1 ±	2,0	*	20,6 ± 1,5
<b>Ålder</b>						
16–29	16,1 ±	3,5	19,6 ±	3,6	.	17,8 ± 2,5
30–49	21,9 ±	3,4	31,5 ±	3,3	*	26,6 ± 2,4
50–64	19,0 ±	2,7	21,9 ±	2,1	.	20,4 ± 1,7
<b>Utbildning</b>						
Förgymnasial utbildning	15,8 ±	4,3	18,8 ±	4,7	.	17,1 ± 3,2
Gymnasial utbildning	20,5 ±	3,0	27,2 ±	3,0	*	23,6 ± 2,1
Eftergymnasial utbildning	22,2 ±	3,4	28,0 ±	2,8	.	25,4 ± 2,2
<b>Inrikes/utrikes födda</b>						
Inrikes födda	17,8 ±	2,0	24,8 ±	2,0	*	21,2 ± 1,4
Utrikes födda	27,1 ±	5,7	27,3 ±	4,8	.	27,2 ± 3,7
<b>Befolkningen totalt</b>	<b>19,4 ±</b>	<b>1,9</b>	<b>25,2 ±</b>	<b>1,8</b>	<b>*</b>	<b>22,3 ± 1,3</b>

\*) Signifikant skillnad mellan kvinnor och män.



# In English

## Summary

### About the survey

In its appropriation directions, the Government of Sweden instructed the Swedish Public Employment Service to conduct a survey in 2012 on the labour market situation for people with disabilities. The presentation of the survey results is mainly based on people with disabilities who are compared to non-disabled people in the population, and on whether the disability means that the ability to work is reduced or not.

The Swedish Public Employment Service has commissioned Statistics Sweden to conduct the survey. The planning of the survey was done in close collaboration between Statistics Sweden, the Office of the Ombudsman against Discrimination and the Swedish Agency for Disability Policy Coordination.

The survey was conducted as a questionnaire survey with the option of responding by using a paper form or electronically on the Internet. The electronic questionnaire had online audio support, which is a tool that reads text aloud on Internet pages. Since the aim of the survey is inter alia to examine the work situation of persons with disabilities, offering different ways to submit information was considered important. Following completion of the survey data collection, there is a follow-up of non-response by telephone from a sample of the non-response. The presentation of the results includes respondents from the regular survey data collection and the follow-up of non-response. The total response rate for the survey is 55 percent.

Statistics Sweden has previously conducted surveys within the same subject area on behalf of the Swedish Public Employment Service, most recently in 2008. However, this year's survey and the survey of 2008 differ significantly in terms of implementation and their respective results, which is why they should not be compared with each other. The earlier surveys were conducted by telephone and in connection with Statistics Sweden's Labour Force Survey (LFS). The LFS is a survey that aims to describe the current situation on the labour market for Sweden's population aged 15–74. The LFS catego-

risers labour force status based on a specific week (measurement week). However, the 2012 survey was conducted without any connection to the LFS. This year's survey classified labour force status in accordance with a question about the main activity.

## Main activity

In the survey, respondents were asked to state their main activity. The most common employment in the population is to work as an employee, followed by studying. Among people with disabilities, the most common employment is also to work as an employee. However, there is a larger proportion with sickness or activity compensation or long-term sick leave compared with the non-disabled.

People with disabilities who do not have a reduced ability to work have a main activity similar to the rest of the population.

About 71 percent of the survey respondents state that they have work, i.e. their main activity is as an employee, self-employed or they are on parental leave. Among those with reduced ability to work, the corresponding share is about 44 percent. Men with reduced ability to work have work to a greater extent than women, 51 percent compared with 39 percent respectively.

Among people who have work, those with a disability report that they have permanent or temporary employment to the same extent as the non-disabled.

It is common for people with a disability to have part-time employment. Of those with a reduced ability to work, nearly 30 percent work between 20–34 hours a week. For the non-disabled population, 13 percent work between 20–34 hours a week. It is more common for women to have part-time employment than men.

## People with disabilities

About 26 percent of the respondents in the survey indicated that they have a disability<sup>9</sup>. When extrapolated to the entire population, this represents about 1.6 million people in Sweden aged 16–64.

---

<sup>9</sup>In this survey, disability refers to a person having impaired vision or hearing, speech or voice problems, reduced mobility, allergies or some form of mental disability. Disability can also refer to a person having diabetes, heart and lung problems, gastrointestinal disease, psoriasis, epilepsy, dyslexia or something similar.

About 53 percent of these, equivalent to more than 800 000 people, report that their ability to work is reduced.

Men and women have disabilities to the same extent. However, it is more common for women than men to report that the disability is the cause of their reduced ability to work.

Among people with disabilities, those aged 50–64 are overrepresented. This age group has a reduced ability to work to a great extent. People with disabilities, especially those with a reduced ability to work, have lower levels of post-secondary education.

Common types of disabilities include asthma/allergy or some kind of hypersensitivity, reduced mobility and impaired vision. Cardiovascular disease and hearing loss are disabilities that are common among men, while gastrointestinal disease and mental disabilities are disabilities that are common among women.

Reduced mobility is the most common disability among people with reduced ability to work.

## **Need for adaptation of working conditions**

People with a disability often are in need of measures to be taken in the workplace such as support devices or adaptations in the workplace. Of those who report a need for measures to be taken, including those who have work and those who do not, 30 percent report that they need only one measure to be taken and nearly 70 percent need two or more measures.

Those with a reduced ability to work and who have work primarily request such measures to be taken as adapted work rate, adapted working time and adapted work duties. It is more common for women to request adapted working time than for men. The share who have received the help/adaptations they need varies for the different measures. Between just under 50 percent and 90 percent have received the measures they have requested.

About 85 percent of those not employed state that they are in need of some adaptation/help to take a job that would otherwise be difficult for them to perform. The most common types of measures to be taken that would enable them to work are the adaptation of working time, work rate and work duties. Men and women require the same types of measures.

## Discrimination in work life

### Negative attitudes

About 16 percent of disabled persons report that they have encountered negative attitudes among employers because of their disability. Women experience this more often than men. It is mainly people with a reduced ability to work who report that they encounter negative attitudes. People who do not have work report that they have been exposed to such attitudes to a greater extent than people who have work.

### Discrimination

In the survey, 22 percent of the respondents answered yes to at least one of the four discrimination questions in the questionnaire. Women experience to a somewhat greater extent that they have been subjected to discrimination compared with men. Women who have work report that they are subject to discrimination to a greater extent than women who do not have work.

It is slightly more common for people with disabilities to report that they had been discriminated than for the non-disabled.

In the entire population, 6 percent feel that they have been **passed over for promotion on non-objective grounds when they sought advancement**. People aged 30–49 years report that they have been passed over for promotion to a somewhat greater extent than those aged 16–29. It is nearly twice as common for foreign-born persons to report that they have been passed over for advancement compared with Swedish born persons. Among people with disabilities, 8 percent report that they had been passed over when they sought advancement, suggesting that this is more common among people with disabilities compared with the non-disabled.

In the population, 16 percent report that they feel they **have been unfairly treated in wage/salary settings**. The higher the education level, the more common it is that they feel they have been subjected to unfair treatment in wage/salary settings. Among people with disabilities, 18 percent state that they have been unfairly treated in the setting of wages/salaries and it is more common for women to feel unfairly treated compared with men.

In the entire population, 6 percent state that they have been **denied employment** on non-objective grounds during the last five years. A larger share of foreign-born persons report that they have been

denied employment compared with Swedish born persons. In addition, it is somewhat more common for people with disabilities to report that they have been denied employment compared with the non-disabled.

About 4 percent of the population report that during the past five years, they have been **laid off or fired**. Women and men state that they have been subjected to this to an equal extent. It is more common for people with reduced ability to work to report that they have been laid off or fired on non-objective grounds.

### **Bullying**

In the entire population, 12 percent report that they have been bullied, harassed or offended by a manager or co-worker in the past five years. It is almost twice as common for women to say they have been subjected to bullying, abuse or harassment compared to men.

Among people with disabilities, 16 percent say that they are subjected to bullying, harassment or abuse compared with 11 percent among non-disabled persons. It is primarily disabled persons with a reduced ability to work and who have work who report that they have been subjected to bullying, harassment or abuse. Disabled persons without a reduced ability to work report that they have been subjected to harassment to the same extent as non-disabled persons.

### **A note of thanks**

We would like to express appreciation to our survey respondents – the people, enterprises, government authorities and other institutions of Sweden – with whose cooperation Statistics Sweden is able to provide reliable and timely statistical information meeting the current needs of our modern society.

## List of tables

<b>Occupation .....</b>	<b>99</b>
Table B1	
Main activity. Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Men. Percent. 2012 .....	99
Table B2	
Main activity. Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Women Percent. 2012.....	100
Table B3	
Main activity. Total population. Men and women. Percent. 2012.....	100
Table B4	
Have work. Employee/self-employed/on parental leave. People with disabilities, total. Men and women. Percent. 2012.....	101
Table B5	
Have work. Employee/self-employed/on parental leave. People with disabilities with reduced ability to work. Men and women. Percent. 2012 .....	101
Table B6	
Employees and on parental leave. Permanent/temporary employment. People with disabilities, total. Men and women. Percent. 2012.....	101
Table B7	
Employees and on parental leave. Permanent/temporary employment. People with disabilities with reduced ability to work. Men and women. Percent. 2012 .....	102
Table B8	
Have work. Sector. Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Percent. 2012 .....	102
Table B9	
Have work. Sector. People with disabilities, total. Men and women. Percent. 2012 .....	102
Table B10	
Have work. Sector. People with disabilities with reduced ability to work. Men and women. Percent. 2012 .....	103



<b>People with disabilities .....</b>	<b>104</b>
Table B11	
Have work. Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Age. Percent. 2012.....	104
Table B12	
Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Men and women broken down by different age groups. Percent. 2012 .....	104
Table B13	
Have work. Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Men and women broken down by different age groups. Percent. 2012 .....	105
Table B14	
Have work. Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Education. Percent. 2012. ....	105
Table B15	
Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Men and women broken down by different levels of education. Percent. 2012.....	106
Table B16	
Have work. Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Men and women broken down by different levels of education. Percent. 2012.....	107
Table B17	
Have work. Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Swedish/foreign-born. Percent. 2012.....	108
Table B18	
Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Men and women broken down by Swedish/foreign-born. Percent. 2012.....	108

Table B19	
Have work. Total number of people with disabilities, with or without reduced ability to work, non-disabled persons and the total population. Men and women broken down by Swedish/foreign-born. Percent. 2012 .....	109
Table B20	
In the population. Broken down by type of disability. Men and women. Percent. 2012 .....	110
Table B21	
People with disabilities. Broken down by sex within each disability. Men and women. Percent. 2012 .....	111
Table B22	
People with disabilities with reduced ability to work. Broken down by sex within each disability. Men and women. Percent. 2012.....	112
Table B23	
People with disabilities, total and with and without reduced ability to work, respectively. Broken down by different disability. Total Percent. 2012 .....	113
Table B24	
Share of population. People with disabilities, total and with and without reduced ability to work, respectively. Broken down by different disability. Total Percent. 2012.....	114
Table B25	
People with disabilities, total. Broken down by have work and do not have work. Percent. 2012 .....	115
Table B26	
People with disabilities with reduced ability to work. Broken down by have work and do not have work. Percent. 2012.....	116
Table B27	
People with disabilities. Share who report one or more disabilities. Percent. 2012 .....	117

**Need for adaptation of working conditions ..... 118**

Table B28

Have work. People with disabilities with reduced ability to work. Number of measures taken to enable person to work – among those who reported need for measures. Men and women. Percent. 2012 ..... 118

Table B29

Do not have work. People with disabilities with reduced ability to work. Number of measures taken to enable person to work – among those who reported need for measures. Men and women. Percent. 2012..... 118

**Discrimination**

Table B30

Share who answered yes to at least one discrimination question. Men and women. Percent. 2012 ..... 119

## List of terms

<b>A</b>			
AKU	Labour Force Survey	Bilaga	Appendix
Aktuell	Actual	Bland	Among
Andel	Proportion, percentage, share	Blindhet	Blindness
Ange	State, report, say	Blivit	Become
Annan	Other	Bortfall	Non-response
Anordnats	Arranged	Bostadsregion	Housing region
Anpassad arbetstid	Adapted working hours	Bristande	Lack of
Anpassade hjälpmedel	Adapted aids	<b>C</b>	
Anpassat arbetstempo	Adapted pace of work	Centrala	Central
Anpassning	Adaptation, adjustment	Chefer	Bosses
Anställd	Employed	<b>D</b>	
Antal	Number	Delta	Participate
Anpassade arbetsuppgifter	Adapted work tasks	Deltid	Part-time
Arbete	Work	Diabetes	Diabetes
Arbetar som anställd	Works as employee	Diskriminering	Discrimination
Arbetsförhållanden	Working conditions	Diskrimineringsfrågorna	Discrimination issues
Arbetsförmåga	Ability to work	Dyslexi	Dyslexia
Arbetsgivaren	Employer	Dövhet	Deafness
Arbetskamrater	Colleagues	<b>E</b>	
Arbetskraften	Labour force	Efter gymnasial utbildning	Post upper secondary education
Arbetslös	Unemployed	Egenföretagare	Self-employed
Arbetsmarknad	Labour market	Ej i arbete	Not have work
Arbetsplats	Workplace	En	One, a
Astma/allergi eller annan överkänslighet	Asthma/allergies or other hypersensitivity	Epilepsi	Epilepsy
Avancemang	Promotion	<b>F</b>	
Avskedad	Discharged	Fast anställda	Permanent employees
<b>B</b>		Fem	Five
Befolkningen	The population	Frågeformulär	Questionnaire
Begrepp	Concept	Funktionsnedsättning	Disabilities
Behandlad	Treated	Fått	Received
Behov	Need (noun)	Förbigången	Passed over
Behöver	Need (verb)	Fördelning	Breakdown, distribution
		Företagare	Self-employed persons
		Föräldraledig	Parental leave
		<b>G</b>	
		Grundskola	Compulsory school
		Grupper	Groups

Gymnasieutbildning	Upper secondary education	Mobbning	Bullying
Gång	Time	Män	Men
<b>H</b>		<b>N</b>	
Hela landet	The entire country	Nedsatt arbetsförmåga	Reduced ability to work
Heltidsarbetande	Full-time employee	Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning	Neuro-psychiatric disability
Hemarbetande, sköter eget hushåll	Housework, manages own household	Norra Sverige	Northern Sweden
Hjälp	Help	Nuvarande	Current
Hjärt-/kärlsjukdom	Heart and lung disease	Någon	Some, someone
Huvudsaklig sysselsättning	Main activity	Något annat	Something else
Hänt	Occurred	<b>O</b>	
Hörselnedsättning	Hearing impairment	Offentlig sektor	Public sector
<b>I</b>		Olika	Different
Ingen	None	Osakligt	Unfairly treated
Inte	Not	<b>P</b>	
I arbete	Have work	Personligt biträde	Personal assistant
<b>J</b>		Personer med funktionsnedsättning	People with disabilities
Jobb	Work	Privat	Private
<b>K</b>		Procent	Percent
Kränk	Offended	Psoriasis	Psoriasis
Kvinnor	Women	Psykiskt funktionsnedsättning	Mental disability
<b>L</b>		På grund av	Due to
Lungsjukdom	Lung disease	<b>R</b>	
Långtidssjukskrivna (mer än 3 månader)	Long-term sick leave (more than three months)	Respektive	Each, respectively
Lönesättning	Pay setting	Rörelsenedsättning/ Rörelsehinder	Reduced mobility/ Mobility impairments
<b>M</b>		<b>S</b>	
Mag-/tarmsjukdom	Digestive system problems	Samband	Relationship
Med	With	Sektor	Sector
Hjälper till i familjemedlems företag	Assists in family member's business	Senaste	Latest, most recent
Mellan-Sverige	Middle Sweden	Signifikant skillnad	Significant difference
Mobbat	Bullied		

Sjuk-/aktivitets- ersättning (Förtids-, sjuk- pensionerad)	Sickness/acti- vity compen- sation (Early retirement, disability retirement)	<b>U</b>	
		Undersökning	Survey
		Uppgift saknas	No information available
		Uppdelning	Breakdown
		Uppräknat antal	Number adjusted upwards
Stamning, språk, tal- el röst- störning	Speech defects	Uppsagd	Given notice
Studerar	Studying	Urval	Sample
Synnedstättning	Vision impair- ment	Utan	Without
		Utbildning	Education and training
Särskild lokal- anpassning	Specially adopted work premises	Utföra	Conduct, carry out
Sätt	Method	Utvecklings- störning	Mental impair- ment
Södra Sverige	Southern Sweden	<b>V</b>	
Sökt	Looked for	Vanligaste	Most common
<b>T</b>		Västra Sverige	Western
Tidsbegränsat anställda	Employed on a fixed-term contract	Sweden	
		<b>Y</b>	
		Yrke	Occupation
Tillräcklig	Sufficient	<b>Å</b>	
Trakasserad	Harassed	Ålder	Age
Transport till/ från arbets- platsen	Transport to/ from workplace	Ålderspensionär	Retired person
		År	Year
		Åtgärder	Measures
Typ	Type	<b>Ö</b>	
		Övriga i befolk- ningen	Non-disabled persons



All officiell statistik finns på: **www.scb.se**  
Statistikservice: tfn 08-506 948 01

All official statistics can be found at: **www.scb.se**  
Statistics Service, phone +46 8 506 948 01